

ГОДИШЕН ДОКЛАД
ЗА ДЕЙНОСТТА НА
КОМИСИЯ ЗА ЗАЩИТА НА КОНКУРЕНЦИЯТА
2021 ГОДИНА

СЪДЪРЖАНИЕ

I. ВЪВЕДЕНИЕ	3
II. ЗАБРАНЕНИ СПОРАЗУМЕНИЯ, РЕШЕНИЯ И СЪГЛАСУВАНИ ПРАКТИКИ.....	11
III. ЗЛОУПОТРЕБА С МОНОПОЛНО И ГОСПОДСТВАЩО ПОЛОЖЕНИЕ....	17
IV. КОНТРОЛ ВЪРХУ КОНЦЕНТРАЦИИТЕ МЕЖДУ ПРЕДПРИЯТИЯ	24
V. СЕКТОРНИ АНАЛИЗИ.....	35
VI. НЕЛОЯЛНА КОНКУРЕНЦИЯ И ЗЛОУПОТРЕБА С ПО-СИЛНА ПОЗИЦИЯ ПРИ ДОГОВАРЯНЕ	36
VII. ЗАСТЪПНИЧЕСТВО ЗА КОНКУРЕНЦИЯТА	46
VIII. ДЕЙНОСТ ПО ПРИЕМАНЕ НА ЗИД НА ЗАКОНА ЗА ЗАЩИТА НА КОНКУРЕНЦИЯТА И ПОДЗАКОНОВИ АКТОВЕ.....	51
IX. ДЕЙНОСТ ПО ЗАКОНА ЗА ОБЩЕСТВЕНИТЕ ПОРЪЧКИ И ЗАКОНА ЗА КОНЦЕСИИТЕ	54
X. НАЛОЖЕНИ ГЛОБИ И ИМУЩЕСТВЕНИ САНКЦИИ ПО ЗЗК и ЗОП.....	73
XI. ДЕЙНОСТ ПО ПРОЦЕСУАЛНОТО ПРЕДСТАВИТЕЛСТВО НА КОМИСИЯТА	74
XII. ЕВРОПЕЙСКИ ВЪПРОСИ.....	75
XIII. МЕЖДУНАРОДНО СЪТРУДНИЧЕСТВО	78
XIV. АДМИНИСТРАТИВЕН КАПАЦИТЕТ И ФИНАНСОВА ДЕЙНОСТ	81
XV. ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕННОСТТА, ИНФОРМАЦИОННО ОСИГУРЯВАНЕ НА МЕДИИТЕ, ПРОТОКОЛНА ДЕЙНОСТ	88
XVI. ПРИОРИТЕТИ И ЦЕЛИ В ДЕЙНОСТТА НА КОМИСИЯТА ЗА 2022 г....	89
XVII. ЗАКЛЮЧЕНИЕ.....	96
XVIII. ОРГАНИЗАЦИОННА СТРУКТУРА.....	97

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Продължаващите предизвикателства, породени от световната пандемия, неминуемо белязаха изминалата 2021 година. Въпреки трудностите, резултат от ситуацията с Ковид-19, конкуренцията е факторът, който движи икономиката и носи ползи за потребителите чрез появата на иновативни услуги. В условията на обявена извънредна епидемиологична обстановка се наложи компаниите да повишат своята конкурентоспособност и да бъдат все по-изобретателни, за да оцелеят на пазара. За спазване на икономическия обществен ред е необходим силен и независим арбитър, който регулира баланса на силите между икономическите играчи, наблюдава и анализира пазарните процеси и не допуска поведение, което ограничава и нарушава конкуренцията и свободната стопанска инициатива. Изпълнявайки тази своя ключова роля, през целия отчетен период, Комисия за защита на конкуренцията положи всички усилия за защита на конкуренцията и спазването на правилата при процедурите за възлагане на обществени поръчки и предоставяне на концесии.

2021 година бе свързана също с приети и влезли в сила изменения и допълнения на Закона за защита на конкуренцията, с които от февруари 2021 г. в националното законодателство бяха въведени изискванията на Директива (ЕС) 2019/1 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 година за предоставяне на правомощия на органите по конкуренция на държавите членки, за да бъдат по-ефективни в правоприлагането, и за гарантиране на правилното функциониране на вътрешния пазар и на Директива (ЕС) 2019/633 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2019 година относно нелоялните търговски практики в отношенията между стопанските субекти във веригата за доставки на селскостопански и хранителни продукти. С тези две директиви бяха разширени правомощията на КЗК в областта на антитръста и приложението на чл. 101 и 102 от Договора за функциониране на Европейския съюз, и също така бяха въведени нови материалноправни норми, регламентиращи дейността на големите търговски вериги във взаимоотношенията им с доставчиците на хранителни стоки. Изпълнението на задълженията на КЗК по тези директиви ще доведе до увеличаване на обема на работа на Комисията, включително по отношение на трансграничното сътрудничество с Европейската комисия и компетентните национални органи на страните членки.

Настоящият годишен доклад представя в детайли цялостната дейност на Комисия за защита на конкуренцията през 2021 година за различните области, в които тя упражнява правомощия. Постигнатите резултати през предходната

година показват, че КЗК запази динамиката на своята работа с цел да бъде осигурено ефективно правоприлагане както на конкурентното законодателство в страната, така и на законодателството, свързано с разпределяне на публичните финанси. По този начин КЗК изпълни своята мисия да съблюдава за стриктното спазване на Закона за защита на конкуренцията, Закона за обществените поръчки и Закона за концесиите.

Пълноправното членство на България в ЕС допълнително изисква Комисия за защита на конкуренцията да участва активно в прилагането на правилата по конкуренция на Съюза в сътрудничество с Европейската комисия и националните органи по конкуренция на страните членки. Ролята, която изпълнява КЗК като национален орган по конкуренция в държава от Европейския съюз, е да гарантира непротиворечивото прилагане на националните и общностните правила по конкуренция и по този начин ефективно да бъде прекратено и предотвратено нарушаването на тези правила.

Комисия за защита на конкуренцията е независим специализиран държавен орган, чиято основна задача е да гарантира защитата и да създава условия за развитие на конкуренцията и свободната инициатива в стопанската дейност, включително и чрез упражняването на контрол за законосъобразност на разходваните бюджетни средства чрез системата на обществените поръчки и предоставянето на концесии.

Правомощията на Комисията са уредени в Закона за защита на конкуренцията (ЗЗК), Закона за обществените поръчки (ЗОП) и Закона за концесиите (ЗК).

В изпълнение на правомощията си по ЗЗК, Комисията приема решения, с които установява наличието или липсата на нарушения, представляващи злоупотреба с монополно или господстващо положение, забранени споразумения или съгласувани практики. Компетентността на КЗК обхваща също установяването на нарушения, свързани с нелоялна конкуренция и със злоупотреба с по-силна позиция при договарянето. Комисията осъществява и контрол върху концентрациите между предприятия, като може да разреши, включително и под условие, или да забрани осъществяването на дадена сделка. Част от правомощията на Комисията са свързани с изготвянето на секторни анализи и осъществяване на застъпничество за конкуренцията, които се използват като ефективни инструменти, за да бъдат направени изводи за конкурентната среда или отправени предложения към компетентните органи на изпълнителната власт и на местното самоуправление да отменят или изменят нормативни разпоредби, които водят до нарушение на правилата на конкуренцията.

КЗК е органът, пред който се обжалват относно тяхната законосъобразност и всички актове, действия или бездействия на възложители и концеденти в процедури за възлагане на обществени поръчки или предоставяне на концесии. Съгласно Закона за обществените поръчки и Закона за концесиите, КЗК може да спре процедура по възлагане на обществена поръчка, съответно по предоставяне на концесия, да разреши предварително изпълнение на решения за избор на изпълнител, при наличието на посочени в законите условия, както и да наложи имуществени санкции и глоби в предвидените от закона случаи.

Комисия за защита на конкуренцията е националният орган на Република България, отговорен за прилагане на правото на Европейския съюз в областта на конкуренцията.

1. Кратка статистика за дейността

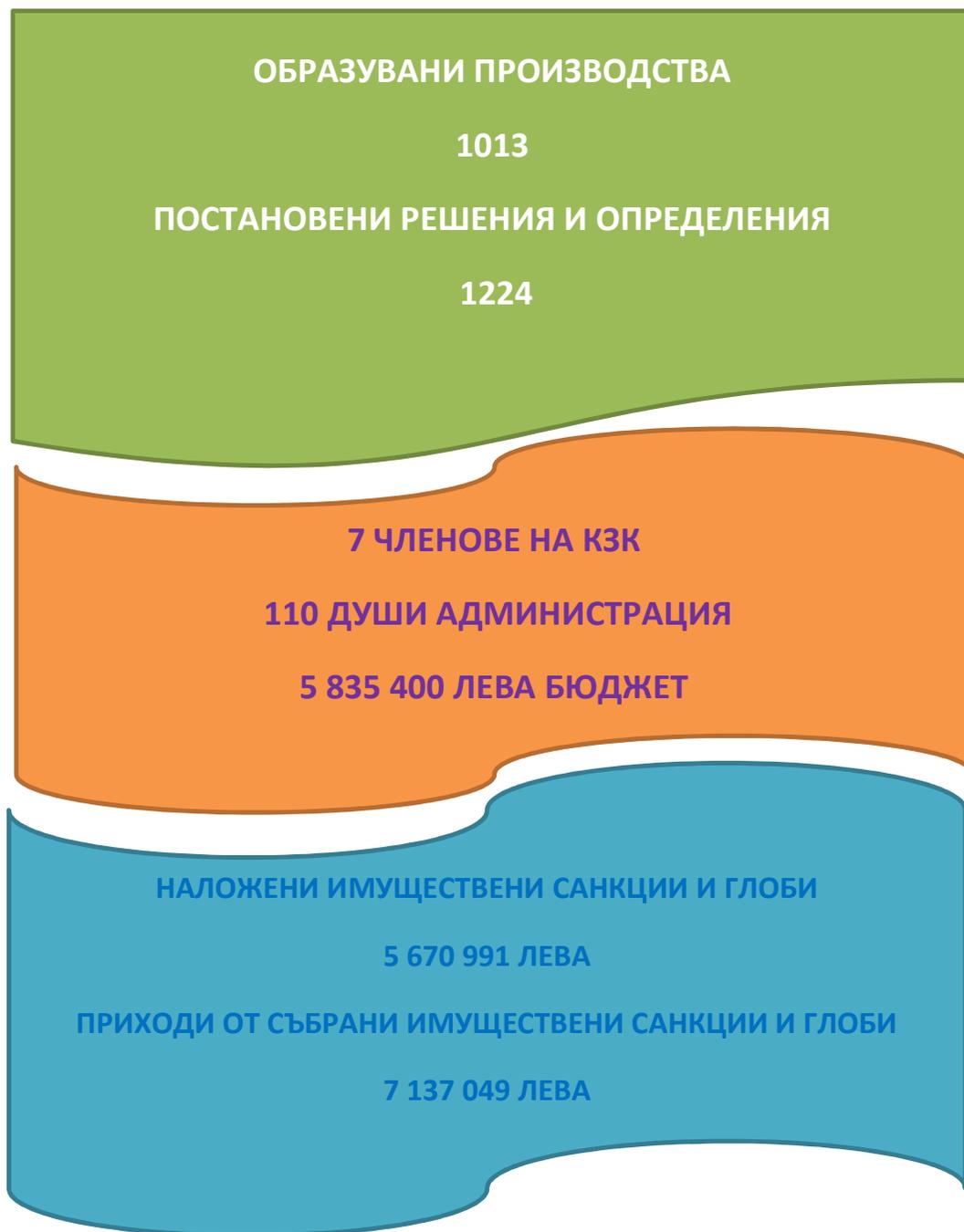
През 2021г. Комисия за защита на конкуренцията образува общо **1013 производства**, с което се надхвърля броя на образуваните производства през предходната 2020г. – 907. Обичайно, водещи по брой са производствата по Закона за обществените поръчки – **893** производства, следвани от **106** на брой производства, образувани по Закона за защита на конкуренцията. През 2021г. са били образувани **14** производства по Закона за концесиите.

Постановени са общо **1224 решения и определения**, с което се надхвърля обичайния максимум от над 1000 акта ежегодно, с които Комисията се произнася. С **124** решения КЗК е приключила производства, образувани по реда на ЗЗК, с **685** – по ЗОП и с **11** – по Закона за концесиите. С други **9** решения са приети подзаконовни актове по приложението на ЗЗК.

С всички постановени от нея актове КЗК е приключила съответните производства по ЗЗК, ЗОП и ЗК или е предявила твърдения за извършени нарушения, наложила е глоби на физически лица за извършени от тях нарушения на ЗЗК или санкции за непредоставяне на информация, а с останалите актове КЗК се е произнесла по други въпроси от нейната компетентност, като например образуване на производство по собствена инициатива или налагане на временни мерки по реда на ЗОП и др.

През отчетната 2021г. Комисията отново постигна висока събираемост на своите вземания, произтичащи от имуществени санкции и глоби, наложени с влезли в сила през годината нейни решения. В резултат на това са събрани вземания в размер на **7 137 049 лева** (седем милиона сто тридесет и седем хиляди и четиридесет и девет лева), което представлява над 95% събираемост на вземанията. По всички останали незаплатени задължения се очаква

резултат от образувани изпълнителни производства. Чрез високите нива на събираемост на влезлите в сила имуществени санкции и глоби на Комисията се постига ефективност на нейните решенията и дисциплиниращ ефект върху поведението на предприятията.

2. Постигнати цели и акценти в дейността през 2021 г.

Дейностите, извършвани от Комисията в тяхната значимост, всеобхватност и функционалност, са резултат от постигането на определени цели. Правото на конкуренция е важен фактор за доброто функциониране на пазарите, поради което винаги един от основните приоритети в работата на КЗК е предотвратяването на прилагани антиконкурентни практики.

През 2021 г. Комисията постигна основните цели, заложи като приоритети в годишния доклад за 2020 г., свързани с повишаване на ефективността на противодействието на забранените споразумения и злоупотребите с монополно или господстващо положение, с оглед постигането на свободното функциониране на пазарите в интерес на потребителите и икономиката като цяло и в контекста на **динамично развиващия се технически прогрес и предизвикателствата, свързани с пандемията от Ковид - 19.**

В изпълнение на един от основните приоритети за дейността на Комисията през 2021г. – **борбата срещу манипулирането на обществените поръчки**, Комисията образува по своя инициатива няколко производства за установяване на забранени споразумения с цел манипулиране на процедури за възлагане на обществени поръчки. В рамките на годината, Комисията установи и извършени нарушения под формата на тръжни манипулации и наложи имуществени санкции на над 30 (тридесет) дружества, участници в обществени поръчки по Националната програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради (НПЕЕМЖС). Активното противодействие и ефективност на Комисията при разкриването на тръжни манипулации в обществените поръчки се дължат на изградената специфична експертиза и усилията ѝ към осъществяване на позадълбочен мониторинг на процедурите за възлагане на обществени поръчки в социално-значими сектори на икономиката чрез сътрудничество с други държавни органи и органи на местната власт, провеждащи процедури в качеството им на възложители.

През 2021 г. КЗК постанови няколко решения, с които установи, че производител и/или вносители/търговци на едро на бебешки и детски стоки са извършили нарушения по чл. 15, ал. 1, т. 1 от Закона за защита на конкуренцията, изразяващи се в забранени споразумения с търговците на дребно с предмет определяне на цени за препродажба към краен клиент, които по своята цел предотвратяват, ограничават или нарушават **конкуренцията на пазара на търговия с детски стоки.**

През отчетната година Комисията предяви твърдения за извършени нарушения на дружества от секторите със социално - икономическа значимост - **горива и енергетика**, с оглед премахване на ограниченията пред конкуренцията на тези пазари и повишаване благосъстоянието на потребителите и обществото

като цяло. По-конкретно, по едното производство Комисията предяви твърдения на Групата Лукойл за извършено нарушение по чл. 21, т. 2, т. 5 от ЗЗК и чл. 102, б. „б“ от ДФЕС, изразяващо се в злоупотреба с господстващо положение на пазара на съхранение на автомобилни горива чрез непредоставяне на достъп на вносителите и производители на автомобилни горива в собствени данъчни складове, ограничаване на вноса по море чрез блокиране на данъчните складове, свързани с ПТ Росенец и ПТ Петрол – Варна, както и непредоставяне на достъп до нефтопродуктопроводите на групата за транспортиране на горива на други производители и вносителите, което може да предотврати, ограничи или наруши конкуренцията и да засегне интересите на потребителите като ограничи вноса на автомобилни горива в страната. В друго производство Комисията предяви на „Веолия Енерджи Варна“ ЕАД, твърдение за извършено нарушение по чл. 21, т. 2 от ЗЗК, изразяващо се в злоупотреба с господстващо положение, насочена към ограничаване на търговията и техническото развитие на пазара на дялово разпределение в гр. Варна, извършвана чрез насърчаването на разпределение на топлинна енергия за отопление без технически средства за нейното измерване, както и чрез едностранна подмяна на водомери на клиенти, обслужвани от други топлинни счетоводители, възпрепятствайки тяхната дейност, което засяга пряко или косвено интересите на потребителите.

В рамките на непрекъснатото наблюдение, което Комисията извършва върху цифровите пазари и предвид мащабното развитие на електронната търговия през последните години, Комисия за защита на конкуренцията образува **секторен анализ на конкурентната среда на пазара на електронна търговия с потребителски стоки и услуги на територията на страната**. Извършването на подобно задълбочено проучване на пазара на електронна търговия в България е естествено продължение на поставения годишен приоритет на Комисията. Това е част от навременния ѝ отговор към актуалните пазарни тенденции, предвид необходимостта от реструктурирането на икономиката и цифровия преход на страната. Подобен анализ ще даде детайлна представа за развиващите се към момента пазарни процеси и за нуждата от предприемане на евентуални допълнителни инициативи и мерки от страна на Комисията, които да подпомогнат конкурентния процес и да допринесат за правилното развитие на пазарната среда, в полза на потребителското благосъстояние.

В рамките на отчетната година бяха изпълнени и заложените в годишния отчет за 2020 г. приоритети през 2021 г., свързани с цялостната **актуализация на подзаконовите актове по приложението на изменения ЗЗК**. В тази връзка Комисията прие нови Методика за определяне на санкциите и глобите, налагани по ЗЗК, Правила за разглеждане на предложения за поемане на задължения по ЗЗК и Програма за освобождаване от санкции или намаляване на санкциите и Правила за прилагането ѝ. Във връзка с въведения за първи път институт на

приоритизиране на производствата пред Комисията, бяха изработени и изцяло нови Правила за приоритизиране на искания за образуване на производства по Глава девета и Глава дванадесета от ЗЗК. Всички подзаконовни актове бяха приети с решения на Комисията през месец юни 2021г. В допълнение Комисията прие и **нов Образец на искане по чл. 71 от ЗЗК**: „Форма искане за установяване на антитръстови нарушения“. Приемането на изцяло нов образец бе продиктувано от настъпилите промени в правната уредба както на национално, така и на европейско ниво, което наложи актуализиране на нормативните текстове, посочени в образца.

В изпълнение на заложените в годишния отчет за 2020 г. приоритети през 2021 г., свързани с дейността по извършване на контрол върху концентрациите между предприятия, Комисията прие с Решение № 689/01.07.2021 г. **Правила за одобряване на мерки за запазване на конкуренцията при концентрации между предприятия** (Правилата).

Правилата за одобряване на мерки за запазване на конкуренцията при концентрации между предприятия описват детайлно основните принципи, критерии и процедурата, въз основа на които Комисията одобрява промени в условията на концентрацията/мерки за запазване на ефективната конкуренция (МЗЕК) в рамките на ускорено и на задълбочено проучване. В Правилата се разясняват също ролята, функциите и процедурата по назначаването и освобождаването на особения представител по чл. 86, ал. 2 от ЗИД на ЗЗК, както и отношенията между особения представител, лицата по чл. 78, ал. 1 и Комисията.

Основната цел на приетите Правила е да се внесе прозрачност, яснота и ефективност на процедурата по одобряване на предложените от лицата по чл. 78, ал. 1 промени в условията на концентрацията/МЗЕК и да се гарантира в по-голяма степен правната сигурност на участниците в производствата по концентрации. За да осъществят своите бизнес намерения чрез Правилата се създава възможност и стимул на участниците в концентрацията да предложат адекватни МЗЕК, които да елиминират изцяло очертаните от КЗК опасения за конкурентната среда.

Изпълнен бе и заложеният приоритет на Комисията, свързан с **изготвяне на Вътрешни процедурни правила по прилагане механизма за препращане на концентрации от и към ЕК**. Целта на тяхното приемане бе не само да бъде прецизирана и опростена процедурата за препращане, а да бъдат взети предвид обсъжданите през 2020 г. и приети от ЕК през м. март 2021 г. Насоки за прилагане на механизма за препращане по чл. 22 от Регламента за сливанията за определени категории случаи на концентрации между предприятия.

Предвид развитието на пазара, **постепенно се увеличава броя на концентрациите**, включващи предприятия, които играят или биха могли да имат значителна роля за пазара независимо, че са реализирали незначителен оборот или към момента на сделката нямат реализиран такъв. Този процес се забелязва

особено в дигиталната икономика, където услугите непрекъснато се развиват с цел изграждане на значителна потребителска база. Сходно е положението и в сектора фармация и други сектори, в които иновациите са важен параметър за конкуренцията. Тези случаи, съгласно приетите Насоки и извършени обсъждания в рамките на работна група „Сливания“ към Европейската мрежа по конкуренция (ЕМК), се считат за подходящи за препращане по реда на чл. 22 от Регламента за сливанията независимо, че концентрацията не е обект на нотификация в държавата-членка (държавите-членки), за да се гарантира ефективна защита на конкуренцията.

През отчетната 2021 г. КЗК продължи да извършва **мониторинг на медийни публикации и други източници на информация относно осъществени придобивания/сливания между предприятия** и други форми на трайна и качествена промяна във вида на упражнявания контрол, с цел да установи дали е изпълнен състава на чл. 24, ал. 1 от ЗЗК за предварително уведомяване.

Най-честите нарушения в областта на нелоялната конкуренция, установени през 2021 г., са свързани с нарушения по чл. 35 от ЗЗК (имитация) – 8, следвани от нарушения по чл. 31 (въвеждане в заблуждение и/или изопачаване на факти) – 5, заблуждаваща и сравнителна реклама по чл. 32 във вр. с чл.33 от ЗЗК – 3 и обща забрана за нелоялна конкуренция – 3.

Комисия за защита на конкуренцията изпълни заложените от предходната година приоритети в своята дейност, а именно **да съдейства за развитието на конкурентната среда чрез упражняване на правомощията си по застъпничество за конкуренцията**. За постигане на целта, Комисията изготви становища относно действащата нормативна уредба или предложени нейни изменения, за да бъде тази уредба ефективна от гледна точка на конкуренцията, като не поставя бариери за навлизане на нови участници на съответния пазар и стимулира процеса на ефективна конкуренция между предприятията на него.

През 2021 година КЗК отправи препоръки за изменение или допълнение на Проект на решение на Комисия за регулиране на съобщенията за изменение и допълнение на Методика за условията и реда за определяне, анализ и оценка на съответните пазари и критериите за определяне на предприятия със значително въздействие върху пазара. Комисията направи предложения за изменение и допълнение на действащи нормативни актове, тъй като създават условия за предотвратяване, ограничаване или нарушаване на конкуренцията - Закон за енергетиката и Наредба № Е-РД-04-1 от 12 март 2020 г. за топлоснабдяването.

При упражняване на правомощията си по Глава двадесет и седма от Закона за обществените поръчки, КЗК продължи да съдейства за изясняването на материалноправни и процесуалноправни въпроси в областта на обществените поръчки. Когато се обжалва решение за откриване на процедура или решение за

одобряване на обявление за изменение или допълнителна информация, най-често твърденията за нарушения, съдържащи се в жалбите, са свързани с: поставянето от възложителите на дискриминационни критерии за подбор и/или условия в техническите спецификации или такива, които са в нарушение на принципа за пропорционалност; липса на мотиви за неразделяне на поръчката на обособени позиции или незаконосъобразно обединяване на разнородни дейности или доставки; поставяне на изисквания за представяне, при подаване на заявлението/офертата, на допълнителни документи към ЕЕДОП за деклариране в него обстоятелства; незаконосъобразна методика, респективно критерии за възлагане и др., неспазване на стандартизираните образци на договори, утвърдени от Агенцията по обществени поръчки, въвеждане на изискване за представяне на банкови гаранции по образец. По отношение на най-често срещаните твърдения за нарушения няма промяна, спрямо предходните години.

Запази се тенденцията най-често обжалваните действия, по смисъла на чл. 196, ал. 5 от ЗОП, да са предоставяните от възложителя разяснения по условията на обществената поръчка или бездействия, изразяващи се в непредоставянето на такива. С въвеждането на електронното възлагане на обществени поръчки, в т.ч. изискването за подаване на електронна оферта, се свежда до минимум възможността за нарушения.

Освен представените накратко резултати, постигнати от Комисията, дейността на КЗК през 2021 г. ще бъде представена в детайли за всяка от нейните области.

II. ЗАБРАНЕНИ СПОРАЗУМЕНИЯ, РЕШЕНИЯ И СЪГЛАСУВАНИ ПРАКТИКИ

1. Образуване на производства

През 2021 г. Комисията образува **4 (четири) производства**¹, които имат за предмет установяване наличието или липсата на нарушение по Глава трета *Забранени споразумения, решения и съгласувани практики* от ЗЗК. Две от тях са образувани по самосезиране на Комисията, едно – по искане на лицата, чиито интереси са засегнати или застрашени от нарушение на ЗЗК и едно - във връзка с влязло в сила решение на Върховния административен съд, с което преписката е

¹ Едно от производствата е образувано е както за установяване на нарушения по чл. 15 от ЗЗК, така и за установяване на нарушения по чл. 21 от ЗЗК, поради което в настоящия отчет същото е включено и в броя образувани производства по Глава четвърта от ЗЗК

върната за ново произнасяне със задължителни указания по тълкуване и прилагане на закона.

2. Постановени решения и определения за предявяване на твърдения за извършено нарушение (ОПТИН)

През 2021 г. Комисията постанови **5 (пет) решения**² във връзка с прилагането на чл. 15 от ЗЗК по производства, образувани в периода от 2016 г. до 2020 г. Броят на постановените решения е разпределен, както следва: **1 (едно)** – по производство, образувано през 2016 г.; **2 (две)** – по производства, образувани през 2018 г.; **1 (едно)** – по производство, образувано през 2019 г. и **1³ (едно)** – по производство, образувано през 2020 г.

С постановените решения на основание:

а) **чл. 60, ал. 1, т. 2, т. 3 и чл. 77, ал. 1, т. 1, т. 2 от ЗЗК** Комисията установи извършеното нарушение и нарушителите, и наложи имуществени санкции - **4 (четири) решения**. В **три** от тях Комисията постанови и прекратяване на нарушенията.

б) **чл. 60, ал. 1, т. 5 във връзка с чл. 74, ал. 1, т. 1 от ЗЗК** Комисията установи, че не е извършено нарушение по чл. 15 от ЗЗК – **1 (едно) решение**⁴.

През 2021 г. на основание чл. 74, ал. 1, т. 3 от ЗЗК, Комисията постанови **1 (едно) определение** за предявяване на твърдения за извършено нарушение на чл. 15 от ЗЗК.

Предявяването на твърдения за извършено нарушение е правен институт, който за първи път се въвежда в законодателството с приемането и влизането в сила на новия Закон за защита на конкуренцията (ДВ, бр. 102 от 28.11.2008 г., в сила от 02.12.2008 г.). Той е изцяло съобразен с най-добрите практики в областта на конкурентното право и съответства на практиката на Европейската комисия. В антитръстовите производства, когато разследващият орган прецени, че има достатъчно данни за извършено нарушение, е необходимо преди постановяване на решение по същество да приеме и предяви на страните твърдения за извършено нарушение. В тях се посочват установените факти и обстоятелства и се излагат икономическите и правни изводи, до които органът е достигнал, даващи основание да се счита, че е извършено нарушение. След предявяване на твърденията за нарушение страните в производството имат възможност да

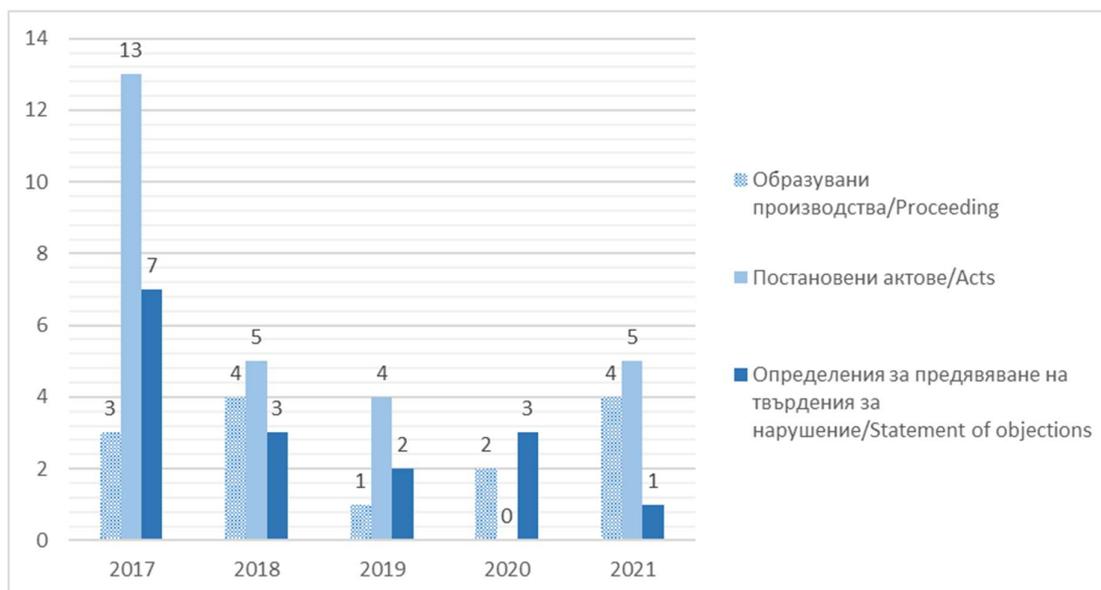
² В един от случаите, решението е и по чл. 21 от ЗЗК, поради което в настоящия отчет същото е включено и в общия брой решения, постановени по чл. 15 и по чл. 21 от ЗЗК.

³ Решението е и по чл. 21 от ЗЗК, поради което в настоящия отчет същото е включено и в общия брой решения, постановени по чл. 15 и по чл. 21 от ЗЗК

⁴ Решението е и по чл. 21 от ЗЗК, поради което в настоящия отчет същото е включено и в общия брой решения, постановени по чл. 15 и по чл. 21 от ЗЗК.

представят становища и да изложат своите възражения, както и да представят допълнителни доказателства, които Комисията взема предвид при постановяване на окончателното си решение.

Производства и актове по Глава трета от ЗЗК за периода 2017 -2021 г.

През 2021 г. усилията на Комисията бяха насочени към приключване на производствата с предявени през предходната 2020г. твърдения за извършени нарушения, както и към извършване на предварителни проучвания с цел самосезиране на Комисията за установяване на евентуални тръжни манипулации.

Поради това, видно от графиката, през 2021 г. спрямо 2020 г. броят на образуваните производства се увеличава двойно, а броят на постановените решения за приключване на производства за установяване на нарушения по Глава трета от ЗЗК бележи сериозен ръст. Това се дължи на възобновяването на откритите заседания по изслушване на страните по реда на чл. 76 от ЗЗК след въведените противоепидемични мерки, което даде възможност през 2021г. да бъдат проведени изслушвания по 4 (четири) производства, всичките с предмет установяване на нарушения по чл. 15 от ЗЗК.

Също поради фокусиране на усилията върху приключване на по-напредналите производства, през 2021г. броят на постановените определения за предявяване на твърдения за извършени нарушения бележи спад спрямо 2020 г.

3. Наложени имуществени санкции и глоби

През 2021 г. с 4 (четири) свои решения КЗК наложи имуществени санкции за извършени нарушения по чл. 15 от ЗЗК в общ размер на 3 173 324 лв.

4. Примери от практиката

Комисията постанови три решения, с които установи, че производител и/или вносител/търговци на едро на бебешки и детски стоки са извършили нарушения по чл. 15, ал. 1, т. 1 от Закона за защита на конкуренцията, изразяващи се в забранени споразумения с търговците на дребно, с предмет определяне на цени за препродажба към краен клиент, които по своята цел предотвратяват, ограничават или нарушават конкуренцията на пазара на търговия с детски стоки.

С **Решение № 369/08.04.2021 г.**, Комисия за защита на конкуренцията наложи имуществена санкция в размер на 434 634 лв. на „СМАРТ СМ“ ООД за извършено нарушение по чл. 15 от Закона за защита на конкуренцията, състоящо се в забранено споразумение за определяне на цени на дребно между доставчика на продукти, свързани с отглеждане на бебета и грижа за майката – „СМАРТ СМ“ ООД и контрагентите му.

С **Решение № 370/08.04.2021 г.**, Комисията установи нарушения на Закона за защита на конкуренцията от страна на „Ивентас“ ЕООД изразяващи се в споразумения с търговците на дребно за определяне на цени към крайните потребители, както и за ограничаване на търговията чрез определяне на различни нива на търговски отстъпки и условия за ползването им, в зависимост от канала на търговия – чрез електронен или физически магазин.

За установените нарушения, Комисията наложи имуществена санкция на „Ивентас“ ЕООД в размер на 522 996 лв.

И двете административни производства са образувани след получен сигнал от потребител, в който се излагат наблюдения за трайно идентични крайни цени на помпи за кърма, с марките Филипс Авент и Медела, в магазините на различни търговци на дребно.

Вследствие на получения сигнал, Комисията извърши внезапни проверки на място в офисите на „Ивентас“ ЕООД, „Хиполенд“ АД и „СМАРТ СМ“ ООД, от които бяха иззети копия на електронна кореспонденция, търговски договори, и др. документи.

В хода на двете производства КЗК изиска и подробна информация от множество търговци на детски стоки на територията на страната.

От събраната и анализирана в хода на проучванията информация, Комисията установи, че „СМАРТ СМ“ ООД и „Ивентас“ ЕООД, в качеството си на доставчици на различни марки детски стоки, като напр. Медела, Канпол, Филипс Авент, Томи Типи и др., са координирали с контрагентите си цените на дребно към крайните потребители, периодите на промоционална активност, кръгът от участващи продукти в тях и конкретната промоционална цена.

Комисията установи, че всеки един от двамата доставчици е предприел съвкупност от практики, действия и мерки, чрез които да стимулира и подпомага изпълнението на забранените споразумения. Наред с това, всеки е предоставял и информация на клиентите си относно своето собствено поведение като участник на пазара на търговия на дребно, затвърждавайки убеждението, че именно посочените цени на продуктите следва да се използват като крайни.

Потенциалът на такива споразумения е да елиминира ценовата конкуренция между дистрибуторите на продуктите от една и съща марка, като се премахне възможността да се намалят цените за потребителите в резултат на конкурентен натиск. По този начин се постигат устойчиви във времето цени, различни от тези, които биха се реализирали в условията на конкуренция. Това поведение на предприятията засяга благосъстоянието на потребителите на множество продукти, като електроуреди и прибори за хранене, играчки и козметика за бебета и малки деца, колички, и др., както и продукти за грижа за майката.

В допълнение, Комисията установи, че между „Ивентас“ ЕООД и неговите клиенти - търговци на дребно, упражняващи дейност чрез електронен магазин, е налице споразумение за ограничаване на интернет продажбите. Това споразумение обективно има потенциала да ограничи препродажбата на продуктите по интернет и въздейства неблагоприятно върху ценовите равнища в дългосрочен план.

С решенията Комисията постанови прекратяване на установените нарушения.

С Решение № 791/29.07.2021 г. Комисията за защита на конкуренцията установи нарушение на чл. 15, ал. 1 от ЗЗК, състоящо се в забранено споразумение между доставчиците - „Майорал Мода Инфантил“ С.А. и „Майорал България“ ЕООД, от една страна, и търговците на дребно, от друга, за фиксиране на цени за препродажба и определяне на минимални цени за препродажба към краен клиент на продуктите от марката Майорал, което по своята цел предотвратява, ограничава или нарушава конкуренцията на пазара на търговия с детски дрехи, обувки и аксесоари от среден към висок клас на територията на страната. За извършеното нарушение беше наложена имуществена санкция на „Майорал Мода Инфантил“ С.А. в размер на 1 827 007 лв.

Производството е образувано по искане на „Комсед“ АД. В хода на проучването бяха установени факти и обстоятелства, които в своята съвкупност показват трайно установена политика на ответните страни в отношенията им с търговците на дребно, насочена към уеднаквяване на цените на продуктите за крайните потребители. Забраненото споразумение се състои в прилагане на

еднакви редовни цени за препродажба на крайните потребители и минимални цени през периодите на намаления.

Целта на това споразумение е да се премахне ценовата конкуренция между търговците на дребно и да ограничи свободата им да определят независимо цените, на които предлагат стоките, както и възможността да предлагат намаления на продуктите съгласно принципа на търсене. При липса на такова забранено споразумение всеки търговец на дребно би могъл да предлага продуктите на цени, които са резултат от естествения пазарен натиск на конкурентите. Това споразумение води до невъзможност за потребителите да закупят продуктите на по-ниски цени.

С решението Комисията постанови прекратяване на установеното нарушение.

С **Решение № 762/22.07.2021г.** Комисията за защита на конкуренцията установи, че участниците в процедура за възлагане на обществена поръчка по Националната програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради (НПЕЕМЖС), открита с Решение № 15 РОП-21/10.03.2015 г. на кмета на Община Пловдив, са извършили нарушение на чл. 15, ал. 1 от ЗЗК. Това е третото установено от КЗК нарушение, представляващо картел (забранено споразумение) за манипулиране на обществена поръчка по НПЕЕМЖС с предмет извършване на обследвания за установяване на техническите характеристики и на технически паспорти на сгради, и за енергийна ефективност и предписване на необходимите енергоспестяващи мерки.

Нарушението е извършено в периода 01.10.2015 – 26.06.2017 г.

В рамките на проучването КЗК установи, че участниците са се споразумели относно разпределянето на обектите, възлагани в процедурата, както и относно цените, които да предложат на възложителя. Споразумението има за цел пълно предотвратяване на конкуренцията при подаването на оферти в процедурата, като определя печелившия участник по всяка обособена позиция и така предопределя избора на възложителя.

Изводите на Комисията се основават на събрана електронна кореспонденция между участниците, информация и доказателства от възложителите, както и от самите участници.

Комисията освободи от санкция един от участниците в картела и намали с 50% санкцията на друг, заради съдействието, което двете дружества са оказали в проучването. Дружествата са подали искане и доказателства в рамките на Програмата за освобождаване от санкция/намаляване на санкции в случай на участие на предприятие в таен картел, които са подпомогнали установяването на извършеното нарушение.

Общият размер на наложените санкции е 388 687 лв.

III. ЗЛОУПОТРЕБА С МОНОПОЛНО И ГОСПОДСТВАЩО ПОЛОЖЕНИЕ

1. Образувани производства

През 2021 г. в Комисията са образувани **4 (четири)**⁵ производства с предмет установяване наличието или липсата на извършени нарушения по Глава четвърта „Злоупотреба с монополно или господстващо положение“ от ЗЗК, като **три** от тях са образувани по искане на лицата, чиито интереси са засегнати или застрашени от нарушение на ЗЗК и **едно** е образувано по самосезиране на Комисията, след извършено предварително проучване по сигнал на потребител.

2. Постановени решения и определения за предявяване на твърдения за извършено нарушение (ОПТИН)

На основание чл. 74, ал. 1, т. 3 от ЗЗК Комисията постанови **през отчетния период 4 (четири) определения** за предявяване на твърдения за извършено нарушение.

По две от производствата, по които бяха постановени определения по чл. 74, ал. 1, т. 3 от ЗЗК, Комисията приключи същите като постанови решения за установяване на извършени нарушения по чл. 21 от ЗЗК. Освен тях, през 2021 г. КЗК постанови още пет решения по образувани производства, с което общият брой на решенията по производства за установяване на нарушения по чл. 21 от ЗЗК достигна **7 (седем)**. Броят на постановените решения е разпределен, както следва: **1 (едно)** – по производство, образувано през 2016 г.; **2 (две)** – по производства, образувани през 2019 г.; и **4⁶ (четири)** – по производства, образувани през 2020 г.

С постановените решения на основание:

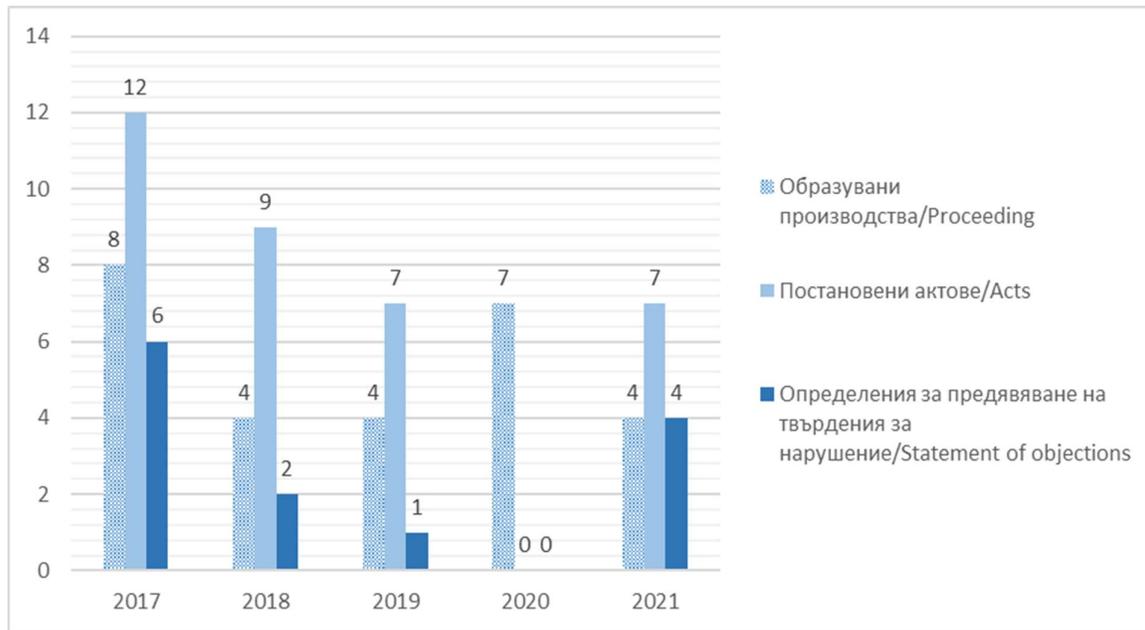
а) **чл. 60, ал. 1, т. 2, т. 3 и чл. 77, ал. 1, т. 1, т. 2 от ЗЗК** Комисията установи извършеното нарушение и наложи имуществени санкции на нарушителите - **2 (две) решения**. В **едно** от тях Комисията постанови и прекратяване на нарушението.

б) **чл. 60, ал. 1, т. 5 във връзка с чл. 74, ал. 1, т. 1 от ЗЗК** Комисията установи, че не е извършено нарушение по чл. 21 от ЗЗК – **5 (пет) решения**⁷.

⁵ Едно от производствата е образувано както за установяване на нарушения по чл. 15 от ЗЗК, така и за установяване на нарушения по чл. 21 от ЗЗК, поради което в настоящия отчет същото е включено и в броя образувани производства по Глава трета от ЗЗК

⁶ Едно от решенията е и по чл. 15 от ЗЗК, поради което в настоящия отчет същото е включено и в общия брой решения, постановени по чл. 15 от ЗЗК

⁷ Едно от решенията е и по чл. 15 от ЗЗК, поради което в настоящия отчет същото е включено и в общия брой решения, постановени по чл. 15 от ЗЗК.

През 2021 г. усилията на Комисията по правоприлагане по Глава четвърта от ЗЗК бяха насочени към придвижване на текущите производства и приключването им с крайни актове на КЗК. Това позволи приключване на голяма част от образуваните през 2020 г. производства. В тази връзка през 2021 г. се наблюдава чувствителен ръст на броя постановени решения спрямо нулевите стойности през 2020 г. и достигане до нивото им от преди пандемията. Същевременно е налице и значително повишаване на броя постановени определения, който достига най-висока стойност за последните 4 години.

По отношение на броя образуванни производства се установява известен спад спрямо 2020 г., запазвайки нивото от предходните 2018 – 2019 г.

3. Наложени имуществени санкции и глоби

През 2021 г. с 2 (две) свои решения КЗК наложи имуществени санкции за извършени нарушения по чл. 21 от ЗЗК в общ размер на 15 933 лв.

4. Примери от практиката

С **Определение № 1082/11.11.2021 г.** на основание чл. 74, ал. 1, т. 3 от ЗЗК, КЗК предяви твърдения на „Лукойл Нефтохим Бургас“ АД и „Лукойл-България“ ЕООД за извършено нарушение по чл. 21, т. 2, т. 5 от ЗЗК и чл. 102, б. „б“ от ДФЕС, изразяващо се в злоупотреба с господстващо положение на пазара на съхранение на автомобилни горива чрез непредоставяне на достъп на вносителите и производители на автомобилни горива в собствени данъчни складове,

ограничаване на вноса по море чрез блокиране на данъчните складове, свързани с ПТ Росенец и ПТ Петрол – Варна, както и непредоставяне на достъп до нефтопродуктопроводите на групата за транспортиране на горива на други производители и вносители, което може да предотврати, ограничи или наруши конкуренцията и да засегне интересите на потребителите като ограничи вноса на автомобилни горива в страната.

Комисията установи, че групата Лукойл притежава най-голямата складова база и свързана с нея транспортна инфраструктура, която я прави господстващо предприятие на пазара на съхранение на автомобилни горива. Дружествата от групата са извършили злоупотреба с господстващо положение чрез съвкупност от действия, изразяващи се в непредоставяне на услуги по прием и съхранение на горива в собствени данъчни складове, ограничаване на достъпа до данъчните складове, свързани с най-големите морски петролни терминали в страната и непредоставяне на достъп до нефтопродуктопроводите на групата за транспортиране на внесени горива.

Разглежданите практики представляват една обща стратегия на групата за създаване на пречки пред вноса на горива в страната и следва да се квалифицират като едно нарушение, тъй като са насочени към един и същ антиконкурентен резултат.

Тези действия ограничават конкуренцията още на първото ниво по веригата на реализация на нефтопродуктите – при производството и вноса, което позволява поддържането на лидерската позиция на група Лукойл в страната на следващите нива – търговията на едро и дребно. Създаването на бариери пред вноса на горива в страната е от естество да доведе до пренасочване на търсенето към горива с местен произход, т.е. тези на „Лукойл Нефтохим Бургас“ АД. Това намалява избора на търговците на едро и съответно се прехвърля надолу по веригата на реализация на автомобилните горива и в крайна сметка върху потребителите.

Поведението представлява злоупотреба с господстващо положение както по националното право, така и съгласно правото на Европейския съюз, тъй като ограничаването на вноса на територия на страната може значително да повлияе върху модела на търговия между държавите членки.

С Определение № 1234/16.12.2021 г. на основание чл. 74, ал. 1, т. 3 от ЗЗК, КЗК предяви на „Веолия Енерджи Варна“ ЕАД, твърдение за извършено нарушение по чл. 21, т. 2 от ЗЗК, изразяващо се в злоупотреба с господстващо положение, насочена към ограничаване на търговията и техническото развитие на пазара на дялово разпределение в гр. Варна, извършвана чрез насърчаването на разпределение на топлинна енергия за отопление без технически средства за нейното измерване, както и чрез едностранна подмяна на водомери на клиенти, обслужвани от други топлинни счетоводители, възпрепятствайки тяхната

дейност, което засяга пряко или косвено интересите на потребителите.

Производството пред КЗК е образувано по искане на топлинния счетоводител „Холидей и Райзен“ ЕООД, гр. Варна.

На база на събраните в производството доказателства, Комисията установи, че ответното дружество се явява единствен участник и предприятие с господстващо положение на пазара на пренос и доставка на топлинна енергия, предназначена за потребители в сгради-етажна собственост на територията на гр. Варна. Този пазар от своя страна оказва пряко влияние на вертикално свързания пазар на дялово разпределение на топлоенергия в сгради-етажна собственост, където Веолия е конкурент на „Холидей и Райзен“ ЕООД.

Анализираното поведение на „Веолия Енерджи Варна“ ЕАД се осъществява чрез прилагане на цялостна стратегия по ограничаване на пазара на дялово разпределение в гр. Варна в периода 2015 – 2020 г., водеща до отлив на потребители и последващо свиване на дейността на опериращите на пазара топлинни счетоводители.

С **Решение № 1205/09.12.2021 г.**, КЗК установи, че Многопрофилна болница за активно лечение „Д-р Братан Шукеров“ АД, гр. Смолян, е извършило злоупотреба с господстващо положение, посредством необоснован отказ да се предостави услуга на „Медицински център „СМОЛЯНИ“ - Амбулатория за специализирана извънболнична медицинска помощ“ ООД (МЦ „СМОЛЯНИ – АСИМП“ ООД), за да възпрепятства осъществяваната от него стопанска дейност. За извършеното нарушение беше наложена имуществена санкция в размер на 8 380 лева.

Производството пред КЗК е образувано по искане на засегнатото конкурентно лечебно заведение във връзка с отказа на ответната страна да сключи договор за предоставяне на медицински услуги по образна диагностика. На база събраните в производството доказателства, Комисията установи, че ответното дружество се явява единствен участник на пазара на предоставяне на услуги по „достъп до апаратура, съоръжения и специалисти за извършване на рентгенова скопия и графия“ на други лечебни заведения на територията на град Смолян.

Тези услуги се явяват абсолютни предпоставки за извършване на дейност от подателя на искането на вертикално свързания пазар на извършване на здравни услуги по клинични пътеки и амбулаторни процедури по договор с НЗОК.

Анализираното поведение на МБАЛ „Д-р Братан Шукеров“ АД води до изключването на потенциален конкурент от засегнатия пазар. По този начин то засяга интересите на потребителите, тъй като ограничава възможностите им за

достъп до медицински услуги, което би могло да има опасни последици за здравето.

С решението Комисията задължи ответната страна да изготви и предложи проект на договор за предоставяне на услуги при справедливи условия и срещу пазарно определена цена, след което в указания срок да уведоми Комисията за изпълнението на задължението.

С **Решение № 1204/09.12.2021 г.**, КЗК установи, че „УМБАЛ - Д-р Георги Странски” ЕАД е извършило злоупотреба с господстващо положение, посредством отказ за сключване на договор за предоставяне на услуги от нуклеарно-медицинска лаборатория, което пречатства участието на лечебни заведения на пазарите за диагностика и лечение на белодробен тромбоемболизъм без фибринолитик (КП № 36) и за диагностика и лечение на белодробен тромбоемболизъм с фибринолитик (КП № 37).

Производството пред КЗК е образувано по искане на засегнатото конкурентно лечебно заведение във връзка с отказа на ответната страна да сключи договор за предоставяне на услуги от нуклеарно-медицинска лаборатория. На база събраните в производството доказателства, Комисията установи, че ответното дружество се явява единствен участник на пазара на предоставяне на достъп на лечебни заведения до медицински услуги от нуклеарно-медицинска лаборатория на територията на област Плевен.

Тези услуги се явяват абсолютна предпоставка за извършване на дейност от подателя на искането на вертикално свързаните пазари за диагностика и лечение на белодробен тромбоемболизъм без фибринолитик (КП № 36) и за диагностика и лечение на белодробен тромбоемболизъм с фибринолитик (КП № 37) по клинични пътеки по договор с НЗОК.

Анализираното поведение на „УМБАЛ - Д-р Георги Странски” ЕАД води до изключването на конкуренти от засегнатия пазар. По този начин то води до сериозно засягане на интересите на потребителите, за които съществува опасност да не получат адекватно лечение и грижи до степен да бъде подложен на риск техният живот.

За извършеното нарушение бе наложена имуществена санкция в размер на 7 553 лева.

5. Други дейности свързани с правоприлагането по Глава трета и по Глава четвърта от ЗЗК

1. С **Решение № 636/17.06.2021 г.**, на основание чл. 60, ал. 1, т. 24 от ЗЗК, във връзка с чл. 71, ал. 2 от ЗЗК Комисията прие нов Образец на искане по чл. 71 от ЗЗК: „Форма искане за установяване на антиitrustови нарушения“. Приемането

на изцяло нов образец се налага, тъй като досегашният образец на искане е изготвен през 2009 г. и от тогава не е актуализиран. Междувременно както националната, така и европейската правна уредба претърпяха редица изменения, което налага актуализиране на нормативните текстове, посочени в образца. Практиката на Комисията по прилагане на антиitrustовите забрани през последните повече от десет години показва необходимост от добавяне на данни в искането, които да улеснят правилното определяне на съответния пазар. От друга страна наблюденията показват, че включената в образца информация за ефекта на твърдяното нарушение върху търговията между държавите членки, не подпомага Комисията при оценката за приложимостта на чл. 101 и чл. 102 от ДФЕС, поради което същата отпадна от образца.

Новият образец е публикуван на интернет страницата на КЗК.

2. Предварителни проучвания на получени сигнали, съгласно чл.38а от ЗЗК.

През 2021 г. бяха получени **78 сигнала**, съдържащи твърдения за нарушения на антиitrustовите правила, което представлява увеличение с около 30% спрямо броя получени сигнали през 2020 г. Всички сигнали са проучени и подателите им са уведомени за извършените действия и за правомощията на КЗК. Установява се значително повишение на броя на постъпилите сигнали с твърдения за извършени манипулации на обществени поръчки спрямо предходната 2020 г. По част от тези сигнали се извършва задълбочено предварително проучване, в сътрудничество с възложителите и се подготвя образуване на производства за установяване на нарушения по Глава трета от ЗЗК.

3. Мониторинг върху фармацевтичния и хранително-вкусовия сектор

Предвид настъпилата извънредна епидемиологична обстановка, усилията на експертите от отдел „Антиitrust“ бяха насочени и към извършване на постоянен **мониторинг върху пазарите от фармацевтичната и хранително-вкусовата промишленост и търговия**. Извършиха се и предварителни проучвания на множество сигнали на граждани, свързани със съмнения за евентуални антиконкурентни практики в различни сектори от икономиката, като с приоритет се наблюдаваха фармацевтичния и хранителния сектор. Експертите продължават да следят за наличие на съмнителни изменения на цените, които трудно биха могли да бъдат обяснени с обективни фактори, за наличие на евентуални координирани действия на някои участници на пазарите, свързани с преустановяване или ограничаване на доставките на продуктите или услугите в даден сектор, както и за други забранени от ЗЗК нелоялни практики.

4. Международна дейност

4.1. През 2021 г. са изготвени отговори по **30 въпросника от Европейската мрежа по конкуренция (ЕМК) и Международната мрежа по конкуренция (ММК)**, свързани с антитръст, а експертите са взели участие в **54 онлайн срещи, уебинари и обучения**, организирани както от Европейската и Международната мрежи по конкуренция, така и от Организацията за икономическо сътрудничество и развитие, отделни национални ведомства по конкуренция и други организации.

4.2. Във връзка с преразглеждането на Регламент (ЕС) № 330/2010 на Комисията от 20 април 2010 година за прилагането на член 101, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз относно категориите вертикални споразумения и съгласувани практики (VBER) и Насоките на ЕК относно вертикалните ограничения, през първото полугодие на 2021г. бяха изготвени отговори по **два широкомащабни въпросника относно практиката на Комисията по вертикални ограничения (чл. 15 от ЗЗК и чл. 101 от ДФЕС)**. Експерти от отдела взеха участие в две срещи в рамките на ЕМК, на които се дискутираха резултатите от публичните консултации и се обсъждаха предложенията за изменения в Регламента и Насоките.

4.3. Експерти от отдел „Антитръст“ участваха също в дискусиите и въпросниците във връзка с актуализацията на *Известието на ЕК за определяне на съответния пазар*, както и в оценката на правилата за освобождаване на споразуменията за хоризонтално сътрудничество - *Регламент (ЕИО) № 2821/71 на Съвета от 20 декември 1971 г. относно прилагането на член 85, параграф 3 от Договора за категории споразумения, решения и съгласувани практики; Регламент (ЕС) № 1217/2010 на Комисията от 14 декември 2010 г. относно прилагането на член 101, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз за някои категории споразумения за изследвания и разработки; Регламент (ЕС) № 1218/2010 на Комисията от 14 декември 2010 г. относно прилагането на член 101, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз за някои категории споразумения за специализация и Насоки на ЕК относно приложимостта на член 101 от ДФЕС по отношение на споразуменията за хоризонтално сътрудничество.*

IV. КОНТРОЛ ВЪРХУ КОНЦЕНТРАЦИТЕ МЕЖДУ ПРЕДПРИЯТИЯ

1. Образувани производства по реда на ЗЗК

През 2021 г. постъпиха общо **39** уведомления за разрешаване на концентрации между предприятия, по които Комисията образува общо **35**⁸ производства на основание чл. 38, ал. 1, т. 6 от ЗЗК.

2. Постановени решения

През 2021 г. Комисията постанови общо **37** решения по Глава пета от ЗЗК, пет от които по образувани в края на 2020 г. производства⁹. От тях:

- на основание чл.60, ал.1, т.14, във връзка с чл.82, ал.3, т.2 от ЗЗК Комисията разрешава концентрацията между предприятия - **29** решения;

- на основание чл.60, ал.1, т.13, във връзка с чл.82, ал.3, т.1, предл. първо от ЗЗК Комисията постановява, че сделката не представлява концентрация – **2** решения;

- на основание чл.60, ал.1, т.13, във връзка с чл.82, ал.3, т.1, предл. второ от ЗЗК Комисията постановява, че сделката не попада в обхвата на задължението за предварително уведомяване – **6** решения;

КЗК по общо 29 от образуваните производства¹⁰, в рамките на извършване на ускорено проучване по реда на чл. 80 и чл. 81 от ЗЗК, разреши безусловно осъществяването на нотифицираните сделки. След извършването на анализ на конкурентната среда преди и след тяхното осъществяване, КЗК достига до извода, че същите не водят до съществено възпрепятстване на ефективната конкуренция на съответния пазар, особено в резултат на създаване или засилване на господстващо положение.

През 2021 г. няма постановени решения по реда на чл. 82, ал. 3, т. 3 и/или по реда на чл. 88, ал. 1 от ЗЗК.

⁸По три производства (КЗК-952; КЗК-956 и КЗК-1007), образувани в края на 2021 г., КЗК постанови решения в началото на 2022 г. (Р. № 25/13.01.22 г.; Р. № 26/13.01.22 г. и Р. №120/17.02.22 г.).

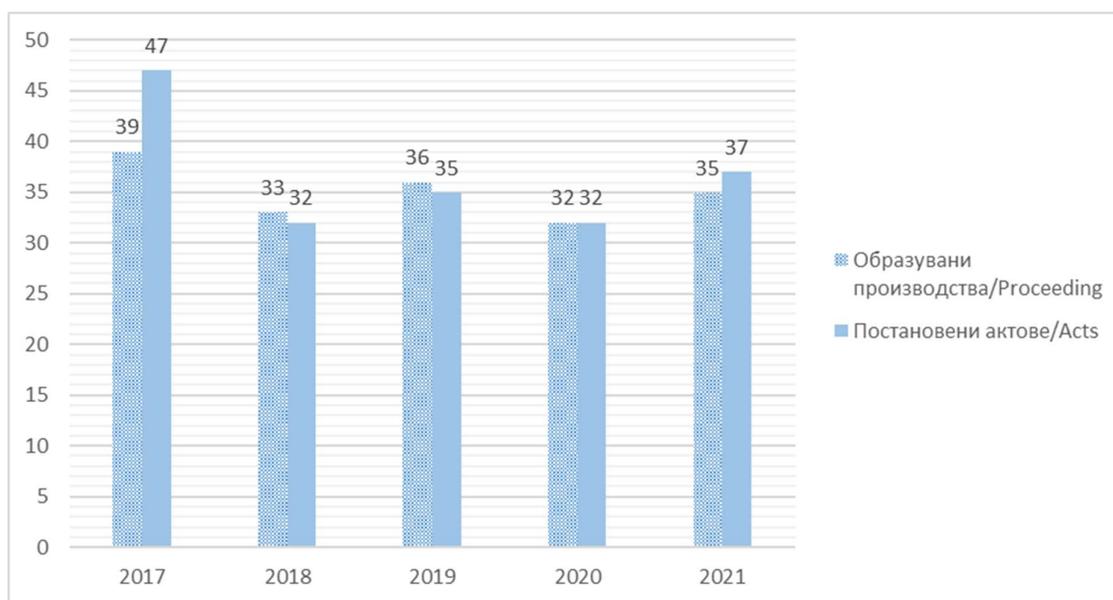
⁹ Решение № 36/14.01.21 г. (по КЗК-809/2020 г. – МЕТ Ринюъбълс Холдинг АГ/Енел Грийн Пауър България); Р. № 37/14.01.21 г. (по КЗК-883/2020 г. – Юнайтед Медия, Люксембург/Нова Броудкастинг и контролираните от нея дружества); Решение № 38/14.01.21 г. (по КЗК-889/2020 г. – Булгартрансгаз/Депа Търговия АД/Газлог Кипър Инвестиции Лтд/Асимиана-Елени Копелузу /Газтрейд С.А.); Решение № 39/14.01.21 г. (по КЗК-895/2020 г. - Юнайтед Медия, Люксембург/Вестник Телеграф) и Решение № 135/04.02.21 г. (по КЗК-900/2020 г. – „ЦБА Инвест“ АД/ ЦБА Инвестмънт/ЦБА АД)

¹⁰ Пет от тях образувани в края на 2020 г., по които КЗК се е произнесла с решение през 2021 г.

За отчетния период КЗК не е образувала производства на основание чл. 38, ал. 1, т. 1 от ЗЗК, във връзка с чл. 78, ал. 3 от ЗЗК и съответно не е приложила разпоредбата на чл. 90 от ЗЗК.

През 2021 г. Комисията не е наложила имуществени санкции по чл. 100 и/или глоби по чл. 102 от ЗЗК, тъй като не е установила извършени нарушения по Глава пета от ЗЗК.

Образувани производства и постановени решения по Глава пета от ЗЗК за периода 2017 -2021 г.

Видно от графиката, през 2021 г. броят на образуваните производства в областта на концентрациите бележи незначително увеличение спрямо този за предходната година и почти достига нивото на образуваните през 2019 г. производства. Като цяло в периода 2018 г. – 2021 г. не се забелязва съществено намаляване или увеличаване на броя на образуваните производства, респ. на постановените решения. През отчетния период КЗК изрази съгласие ЕК да оцени концентрации, подлежащи на нотификация освен пред българския национален орган по конкуренция, така и пред други НОК на държави-членки на ЕС (случаи COMP/ M.10491 - Allianz / Intelsat; COMP/M.10519 - Blackstone / Interplex; COMP/ M.10205 - Orange / CDC / EDF / OC; COMP/ M.10206 - Mayr-Melnhof Karton / International Paper (Poland); COMP/ M.10213 - Ravago / Indukern и COMP/ M.10039 - Peter Kaindl plc / M. Kaindl OG). След анализ на информацията, съдържаща се в мотивираните искания на уведомителите по тези сделки, КЗК установи, че са

изпълнени кумулативните правни изисквания на чл. 4, ал. 5 от Регламента за сливанията. Позовавайки се и на основните принципи на Насоките на ЕК относно препращане на преписки за концентрации, КЗК прецени, че ЕК е в най-добра позиция да оцени въпросните сделки. За отчетния период продължава да оказва влияние върху активността на процесите по сливания и придобивания и обявената през м. март 2020 г. епидемична обстановка и въведени ограничения и мерки, както в страната, така и в световен мащаб, които продължиха да бъдат в сила и през 2021 г.

3. Икономически сектори, в които са осъществени концентрации на националния пазар през 2021 г.¹¹

През 2021 Комисията извърши оценка и постанови решения за разрешаване на концентрации между предприятия в следните икономически сектори: енергетика (7 решения); електронни съобщителни услуги (3 решения); фармация (2 решения); внос и продажба на МПС и резервни части за тях (3 решения); медии (2 решения); по едно решение на пазарите на: продажба на бързооборотни стоки; охранителни услуги; продажба на минерални торове; лизингови услуги; ТОЛ системи; дентално оборудване; производство и реализация на соеви протеинови съставки; добив и производство на олово/оловен концентрат и на цинк/цинков концентрат; маркетингови услуги; горива; събиране, транспорт и оползотворяване на отпадъци; застрахователни услуги.

4. Примери от практиката

С Решение № 371/17.06.21 г. КЗК разреши в рамките на ускорено проучване „Сандоз“ АГ (Sandoz AG) да придобие едноличен контрол върху обособения бизнес за реализация на цефалоспоринови антибиотици с търговски наименования Zinnat, Zinacef and Fortum на ГлаксоСмитКлайн (GlaxoSmithKline). КЗК прие, че е налице концентрация по смисъла на чл. 22, ал. 1, т. 2 от ЗЗК, тъй като активите – обект на придобиване, осъществяват самостоятелна търговска дейност, т. е имат достъп до пазара и формират самостоятелен оборот.

Комисията установи, че нотифицираната сделка води до хоризонтално припокриване между дейностите на участниците в концентрацията на пазара на доставка на цефалоспоринови в България, отпускани с рецепта, независимо от каналите за реализация. В съответствие с прилагания в практиката на ЕК и на НОК подход, Комисията определи пазарната позиция на участниците в концентрацията на засегнатия продуктов пазар на ниво АТС 3, както и при по-тясното му дефиниране (ниво АТС 4) на база стойност на продажбите. Общият им пазарен дял през 2020 г. намалява до [20-30]% на ниво АТС 3, и до [30-40]% на ниво АТС

¹¹ Включва само постановените решения за разрешаване на концентрация (общо 29).

4. В своя анализ Комисията взе предвид и обстоятелството, че към датата на нотификацията на българския пазар два от цефалоспориновите антибиотици на Сандоз (Biodroxil и СЕС) вече не се предлагат. Следователно, предвид намаляването на продуктовото портфолио на придобиващото предприятие, общият пазарен дял в страната на участниците в сделката след нейното осъществяване се очаква да бъде по-нисък. Сандоз ще добави към своето портфолио единствено лекарствения продукт Zinnat, с което няма да разшири значително портфолиото си за сметка на другите участници на пазара, а по-скоро ще се изравни с основните участници на него.

В разглеждания случай, изчислените стойности на Индекса на Херфиндал-Хиршман (ННІ) преди и след концентрацията на ниво АТС 3 възлизат на 1489 съответно 1702 и показват, че съответният пазар е сравнително конкурентен, с умерено ниво на концентрация. При така установените стойности на ННІ и отсъствието на специалните обстоятелства, изчерпателно изброени в Методиката за определяне положението на предприятията на съответния пазар КЗК прие, че в конкретния случай концентрацията не представлява съществен проблем за конкуренцията на разглеждания засегнат пазар. Въз основа на данните за пазарните дялове на участниците на пазара, определени на база приходи, на ниво АТС4, стойностите на ННІ преди и след концентрацията възлизат съответно на 2405 и 3127, при делта 722. Нееднократно Комисията в свои решения приема, че пазарният дял, както и стойностите на ННІ, предоставят само първоначална индикация за структурата на пазара и за значимостта на отделните участници, действащи на него. При оценката на ефекта на сделката върху конкурентната среда следва да се вземат предвид и други обстоятелства, като характеристика на структурата на съответния пазар от гледна точка на търсене и предлагане, правни, икономически или други бариери за навлизане на нови участници, икономическа сила на участниците на пазара и други фактори в зависимост от конкретния случай. В конкретния случай Комисията отчете факта, че на пазара на цефалоспорини са активни немалък брой участници – международни и местни, които принадлежат към големи икономически групи („Алкалоид“, „Нобел“, „Медокеми“, „Екофарм БГ“, „Чайкафарма“ и др.). Тези компании са трайно установени на българския пазар, предлагайки утвърдени от години антибиотични продукти, които са добре познати на медицинските специалисти. Наличието на конкуренти, явяващи се алтернативен избор за търговците на едро и потребителите, предоставя на същите възможност за мобилност, за да преминат лесно към друг производител в зависимост от търговската им политика. В хода на производството Комисията установи, че цефалоспориновите антибиотици се отпускат единствено по лекарско предписание и могат да се рекламират само пред медицински специалисти. Изборът на лекуващите лекари се определя от спецификите на всеки отделен случай и с Местните насоки, както и от лоялността

и/или доверието им към определена търговска марка. В своята оценка Комисията взе предвид и обстоятелството, че ценообразуването на лекарствени продукти, включително надценките на нивата на предлагане на едро и на дребно, се контролира от Националния съвет по цени и реимбурсиране на лекарствени продукти („НСЦРЛП“). Изискването за административно одобрение на съответната цена на цефалоспориновите антибиотици гарантира, че участниците на пазара не могат да повлияят съществено на ценообразуването на цефалоспорините, както и не биха могли едностранно да повишават цените на цефалоспоринови продукти след приключване на планираната концентрация. В тази връзка КЗК прие, че планираната сделка няма потенциал да доведе до неблагоприятни за потребителите ценови промени на цефалоспоринови антибиотици.

Въз основа на цялостния анализ КЗК не прие за основателни постъпилите в хода на ускореното проучване опасения от трети страни за негативно засягане на пазара в резултат на сделката и разреши безусловно нейното осъществяване.

Решението не е обжалвано и е влязло в сила.

С Решение № 1147/25.11.21 г. КЗК разреши „КЦМ 2000“ АД да придобие пряк едноличен контрол върху „Върба-Батанци“ АД. Концентрацията засяга вертикално свързаните пазари на: производство и реализация на оловен концентрат и на цинков концентрат (пазари нагоре по веригата); производство и реализация на олово метал и на цинк метал (пазари надолу по веригата). В географски аспект Комисията определи първите два пазара на оловен и на цинков концентрат със световен обхват, а по отношение на долустоящите пазари, остави отворена географската дефиниция, тъй като както на световно ниво, така и в рамките на ЕИП, сделката не води до притеснения за конкурентната среда.

В своя анализ Комисията установи, че „Върба-Батанци“ АД произвежда около 40% от годишното производство на оловен и цинков концентрат за страната. Цялото количество добити концентрати се доставя на единствения български потребител на тези суровини - „КЦМ“ АД. Анкетираният в хода на производството конкуренти на придобиваното дружество също продават произведените от тях обеми оловни и цинкови концентрати изцяло на „КЦМ“ АД. Независимо от това обстоятелство, предприятията заявяват, че предвид високото и конкурентно качество на произвежданите от тях концентрати, същите са търсени на международните пазари и не съществуват пречки за реализацията им извън България.

При извършване на оценката на планираната сделка Комисията отчете и факта, че търговията на оловни и цинкови концентрати, съответно с олово и цинк метал, са регулирани на международните пазари със специално установени правила за покупко-продажба, които се прилагат и в България. Цените също се

определят на световно ниво, въз основа на котираните цени на Лондонската метална борса, поради което следва да се приеме, че новата група не е в състояние едностранно да промени ценообразуването на вътрешния пазар.

С оглед географския обхват на пазарите на оловни и цинкови концентрати и на олово и цинк метали Комисията достига до извода, че същите са глобализирани, свободни и неограничени, с възможности за договаряне и доставка. Следователно, сделката не може да окаже въздействие върху конкуренцията на съответните пазари в Европа, а още по-малко в световен мащаб. Отчитайки възможността на „КЦМ“ АД за достъп до суровини от цяла Европа и света, както и свободният достъп до международните пазари на българските производители на оловни и цинкови концентрати, в разглеждания случай достъпът на реални или потенциални конкуренти до доставки и пазари не може да се очаква да бъде затруднен в резултат на планираната концентрация.

Комисията прие, че доколкото и преди планираната сделка „Върба-Батанци“ АД е било част от Групата на „КЦМ 2000“ АД, след нейното осъществяване не може да се очаква промяна на посочените дялове на придобиваното и/или на придобиващото дружество, нито на дяловете на доставките на останалите местни производители на оловни и цинкови концентрати.

С оглед цялостния анализ Комисията разреши концентрацията, като прие, че нотифицираната сделка не би могла да доведе до съществено възпрепятстване на ефективната конкуренция на съответните пазари, особено в резултат на създаване или засилване на господстващо положение.

Решението е влязло в сила.

С **Решение № 690/01.07.21** г. КЗК разреши „БТК“ ЕАД да придобие контрол върху „Негуоркс-България“ ЕООД и неговото дъщерно дружество „Онлайн Директ“ ЕООД, както и контрол върху „ТВН Дистрибуция България“ ЕООД и „Телко Инфраструктури“ ЕООД.

Засегнати от сделката пазари, на които е налице хоризонтално припокриване, са тези на предоставяне на: висококачествен достъп на едро в определено местоположение; платена телевизия на дребно и фиксиран достъп до интернет на дребно. Комисията определи географския им обхват като национален, която дефиниция бе потвърдена както от становището на анкетираните конкуренти, така и от секторния регулатор КРС. За пълнота на анализа КЗК оцени ефекта на сделката и на локално ниво, в съответните области/градове, в които се припокрива дейността на участниците в концентрацията. При определянето на пазарното положение на участниците в концентрацията на национално ниво, КЗК взе предвид и нотифицираните от „БТК“ ЕООД две сделки за придобиване на ТВ

и интернет доставчици, които бяха оценени и разрешени през м. април на отчетната година /Решение № 402/15.04.21 г. и Решение № 403/15.04.21 г.).

В хода на ускореното проучване КЗК установи, че пазарните дялове на БТК на засегнатите съответни пазари са под или около 30%, а общият пазарен дял на БТК и придобиваните предприятия на съответните засегнати пазари на национално ниво е значително под 40%. С оглед невисоките дялове на придобиваните предприятия на национално ниво, нотифицираната сделка няма потенциал да окаже съществено въздействие върху вече придобитата позиция от БТК и не води до създаване или укрепване на господстващо положение. Следователно сделката не води до едностранни ефекти, които биха възпрепятствали ефективната конкуренция на засегнатите пазари.

Наред с горното на анализирания пазари продължават да са активни участници, които и след осъществяване на планираната сделка са сравними като пазарна сила и присъствие с тези на придобиващата група. Засегнатите пазари се характеризират с висока прозрачност, като условията и цените на операторите са достъпни онлайн. Наличието на конкуренти, явяващи се алтернативен избор и достъпността на информацията за предлаганите услуги гарантират мобилност на потребителите, за които в случая не е характерна лоялност към определена търговска марка и са склонни да се преориентират, ако не са удовлетворени от ценовите условия. В тази връзка Комисията прие, че новата група няма да има стимул за увеличаване на пазарните цени след сделката. От друга страна посочените характеристики на засегнатите пазари водят до извода, че нотифицираната сделка няма да доведе и до координиране поведението на БТК и неговите основни конкуренти.

Предвид обстоятелството, че бариерите за навлизане на анализирания съответни пазари са преодолими, Комисията стига до заключението, че БТК няма да има възможност да препятства навлизането на нови конкуренти. Допълнително, Комисията установи, че всички придобивани предприятия имат пазарен дял под 5% на национално ниво и предлагат продукти, сходни с продуктите на другите участници на съответните засегнати пазари. В тази връзка транзакцията няма да доведе до отстраняване на „важен конкурентен фактор“ по смисъла на параграф 37 от Насоките за хоризонталните сливания.

В своето решение КЗК обсъди и предлагането на пакетни услуги, като при предоставянето на пакета „ТВ и интернет“, съвкупното присъствие на групата на БТК и „Онлайн Директ“ сред доставчиците на територията на страната през 2019 г., получено на база брой абонати, се съизмерва с относителен дял от 28,2%, следван от А1 с 21,8%.

Комисията отчете обстоятелството, че и понастоящем БТК може и продава фиксирани и мобилни услуги на своите клиенти. В тази връзка, доколкото придобиващото предприятие вече предлага и петте компонента в различни

пакети, то планираната сделка не би довела до ситуация, при която консолидираната група може да обедини продукти, които БТК не би могла да групира преди предложената транзакция. Анализирани пазарни позиции на обединеното предприятие на засегнатите от сделката пазари е малко вероятно да предоставят възможност на БТК да изключи конкурентите си чрез пакетиране на услуги. Още повече, че основните конкуренти на БТК също предлагат пакетни услуги, включително фиксирани и мобилни. Предвид установеното, Комисията не счита за вероятно пакетната стратегия на обединеното предприятие да доведе до излизане на конкуренти от пазара или до отслабване на техните конкурентни ограничения.

С оглед резултатите от цялостната оценка Комисията отхвърли като неоснователни изразените в хода на проучването опасения от конкуренти на участниците в концентрацията.

Сделката е разрешена на основание чл. 26, ал. 4 от ЗЗК, а постановеното решение на КЗК е обжалвано пред Административен съд – София област. Към настоящия момент съдебното производство не е приключило.

5. Прилагане на Регламент на Съвета № 139/2004 г.

КЗК е компетентна да осъществява контрол върху концентрациите с национално измерение, а тези които достигат праговете по чл.1 от Регламент № 139/2004 г. на Съвета относно контрола върху концентрациите между предприятия (Регламент за сливанията) попадат под изключителната юрисдикция на ЕК. В същото време Регламентът предоставя възможност оригиналната юрисдикция да бъде изменена с оглед концентрацията да бъде оценена от най-подходящия орган по конкуренция (ЕК или национален орган по конкуренция). Правните изисквания и сроковете за пренасочване на концентрациите от или към ЕК са разписани подробно в Насоки на ЕК относно препращане на преписки за концентрации (Насоките).

В тази връзка и съгласно Регламента за сливанията, ЕК публикува в рамките на Европейската мрежа по конкуренция (ЕМК) постъпилите при нея уведомления за концентрации и мотивирани искания на участниците по съответната сделка.

За изминалата 2021 година КЗК извърши анализ на информацията, съдържаща се в общо **458**¹² постъпили по горепосочения ред уведомления и мотивирани искания за концентрации между предприятия, с оглед преценка за евентуално прилагане на процедурата по препращане от/към ЕК в съответствие с Регламента за сливанията и Насоките.

¹² От тях 24 сделки са били нотифицирани пред ЕК в края на 2020 г., чийто срок за изразяване на становище изтече в началото на 2021 г.

През отчетния период КЗК не е упражнила правомощията си за отправяне на искане за препращане на случаи по концентрации от ЕК, тъй като не са били изпълнени кумулативните правни изисквания по чл. 9, ал.2 от Регламент № 139/2004 г. на Съвета относно контрола върху концентрациите между предприятия.

През 2021 г. в ЕК не са постъпвали мотивирани искания по чл. 4, (4) от Регламента за сливанията за препращане на концентрации с общностно измерение за оценка от българския орган по конкуренция.

За същия отчетен период КЗК изрази съгласие ЕК да оцени общо шест случая на концентрации, тъй като бяха изпълнени правните изисквания за препращане по чл. 4, (5) от Регламента за сливанията. Предвид наднационалния обхват на засегнатите съответни пазари и нотифицирането им пред поне три на брой държави-членки, ЕК беше в най-добра позиция да оцени тези сделки (случаи COMP/ M.10491 - Allianz / Intelsat; COMP/M.10519 - Blackstone / Interplex; COMP/ M.10205 - Orange / CDC / EDF / OC; COMP/ M.10206 - Mayr-Melnhof Karton / International Paper (Poland); COMP/ M.10213 - Ravago / Indukern и COMP/ M.10039 - Peter Kaindl plc / M. Kaindl OG).

В края на м. март 2021 г. ЕК публикува Насоки за прилагане на механизма за препращане по чл. 22 от Регламента за сливанията за определени категории случаи на концентрации между предприятия, които допълват действащите към момента Насоки относно препращане на преписки по концентрации от и към ЕК в частта препращане по реда на чл. 22 от Регламента за сливанията. Насоките съдържат указания за категориите случаи, които биха представлявали подходящи кандидати за препращане в ситуации, при които сделката не подлежи на уведомяване съгласно законодателството на препращащата (ите) държава(и) членка(и). В документа се посочват и критериите, които Комисията може да вземе предвид в такива ситуации, в случаите когато насърчава или приема такова препращане, както и отразяват някои процедурни аспекти. Като цяло тяхната цел е да повишат прозрачността, предвидимостта и правната сигурност по отношение на едно по-широко прилагане на чл. 22 от Регламента за сливанията.

През отчетния период КЗК, след проведена вътрешна дискусия, достига до предварително заключение да не инициира препращане на сделката Illumina/Graïl към Европейската комисия, а впоследствие и да не се присъедини към иницирираното от френският орган по конкуренция искане за препращане, тъй като прецени, че не е изпълнено второто кумулативно правно изискване на чл. 22, ал. 1 от Регламента за сливанията, а именно за значително засягане на конкуренцията на територията на страната.

След анализ на информацията, съдържаща се в документите, качени в ЕМК Комисията се присъедини към искането за препращане, направено от австрийският орган по конкуренция (BWB) по случая M.10262 -

Facebook/Kustomer. КЗК прецени, че транзакцията изпълнява двете правни изисквания, посочени в чл. 22 от Регламента за сливанията, по-конкретно (i) засяга търговията между държавите-членки (ii) засяга значително конкуренцията на територията на държавите-членки в ЕИП, вкл. България.

Относно първото правно изискване и въз основа на практиката на ЕК, съответните пазари в географски обхват са по-широки от националните граници. Facebook има значително присъствие в световен мащаб и във всяка държава-членка на територията на ЕИП. На база наличната публична информация Kustomer ще разшири дейността си и ще увеличи своите продажби в Европа. В тази връзка може да се предположи, че транзакцията ще засегне търговията между държавите-членки.

Относно второто правно изискване, КЗК сподели опасенията на ВВВ и на ЕК, че транзакцията значително ще възпрепятства конкуренцията на територията на държавите-членки в ЕИП, в т.ч. България:

- чрез ограничаване достъпа на конкурентни доставчици на комуникации В2С и / или на конкурентни доставчици на СМR софтуер.

- чрез засилване на позицията на Facebook на потенциално засегнатия национален пазар за предоставяне на онлайн рекламни услуги.

Допълнително КЗК се позова и на свое решение № 53/2020 г., в което е установила, че съгласно проучване на „IAB България“, основната част (около 60%) от рекламните приходи в страната през 2017 г. и 2018 г. се реализира от реклами в чужди сайтове – Facebook, Google и YouTube. Останалата част се разпределя между българските медии, които сумарно акумулират около 40% от рекламните бюджети. Пазарният дял на Facebook на база нетни приходи от интернет реклама за 2017 г. е 27%, съответно за 2018 г. – 25%. На второ място е Google Search с дял от 23-24% за периода, следвано от YouTube (11%). Тези данни доказват ролята и водещата пазарна позиция на Facebook в страната при интернет рекламата.

Предвид горепосочените изисквания и въз основа на водещите принципи на Насоките относно препращане на преписки по концентрации от и към ЕК, КЗК се присъедини към иницирираното от австрийският орган по конкуренция искане за препращане на случая М. 10262–Facebook/Kustomer към ЕК, тъй като същата е в най-добра позиция да оцени сделката.

6. Други дейности

6.1. Следене на публикации в медиите и други източници на информация

В качеството си на национален орган по конкуренция и в изпълнение на своите законови правомощия по Глава пета от ЗЗК, Комисията извършва

постоянен мониторинг на процесите по придобиване на дялове, части от предприятия и предприети преобразувания, с цел да установи кои от тези сделки представляват концентрация между предприятия по смисъла на чл. 22 от ЗЗК и подлежат ли на задължително предварително уведомяване по смисъла на чл. 24, ал. 1 от ЗЗК.

За отчетния период КЗК не е образувала производства по своя инициатива на основание чл. 38, ал.1, т.1 от ЗЗК.

През м. юли 2021 г. в КЗК постъпи сигнал от г-н Пламен Генчев, съдържащ твърдение за извършена концентрация в резултат на трайна промяна в контрола на корпоративната група на Булсатком от страна на кредиторите на Групата, които заедно са придобили мажоритарен дял в нея (общо 80 %). Сигналят съдържа следните искания:

1. Комисията да образува производство по реда на ЗЗК, в рамките на което да установи дали с транзакциите по принудителното изпълнение върху акциите на Булсатком Инвестмънт Лимитед, Обединено Кралство (БИЛ, Bulsatcom Investment Limited, UK) придобиването на БИЛ от Булсатком Ю Кей Холдко Лимитед (Bulsatcom UK Holdco Limited, UK) и придобиването на последното от Кредиторите, пряко или чрез техни представители, е осъществена хипотеза на концентрация, за която Комисията не е била надлежно нотифицирана.

2. Комисията да постанови забрана за извършване на правни и фактически действия с акциите и дяловете от капитала на дружествата от групата „Булсатком“, с техните търговски предприятия, както и с техните отделни активи, от страна на кредиторите, оправомощени от тях или от тяхно име лица или техни правоприменици, до постановяване на решение от Комисията относно осъществяване на концентрация при извършване на транзакциите, свързани с промяната в контрола върху дружествата от групата „Булсатком“;

3. Комисията да наложи на лицата, придобили контрол върху групата „Булсатком“ и в частност върху „Булсатком“ ЕАД и други поведенчески и/или структурни мерки, включително да постанови прекратяване на общия контрол, упражняван пряко/косвено от Кредиторите и техните представители спрямо всички дружества от групата „Булсатком“, както и да постанови ефективно възстановяване на самостоятелен позитивен контрол, упражняван от Пламен Генчев върху групата „Булсатком“ и в частност върху „Булсатком“ ЕАД до момента на извършване на транзакциите, като укаже и подходящ способ за постигане на посочения ефект.

Съгласно чл. 78, ал. 3 от ЗЗК, Комисията може да образува производство на основание чл. 38, ал. 1, т. 1, когато концентрацията е извършена без разрешение, или при условия и по начин, различни от тези, при които е била разрешена.

С цел установяване дали са налице достатъчно основания за образуване на производство по реда на чл. 38, ал. 1, т. 1 от ЗЗК бяха изпратени писма до

кредиторите на Групата, акционери в Булсатком Ю Кей Холдко Лимитид - St. Andrew's S.a.r.l. SICAV – RAIF, Luxembourg, European Bank for Reconstruction and Development, Sunrock Discretionary Co-Investment Fund II, LCC-Series (A), US, Investment Partners V (A), LLC, US и „Улас Инвестмънтс“ ЕАД с искане за предоставяне на становище по твърденията в сигнала и прилагане на съответни доказателства.

След анализ на цялата предоставена информация, КЗК уведоми лицето Пламен Генчев, че не е налице основание за образуване на производство по реда на чл. 38, ал. 1, т. 1 от ЗЗК, тъй като не е изпълнен състава на чл. 22 от ЗЗК.

Отказът за образуване на производство е обжалван пред АССО.

6.2. Провеждане на преднотификационни консултации

През 2021 г. Комисията, в съответствие с приетите в края на 2020 г. Правила за осъществяване на преднотификационни контакти относно контрола върху концентрациите между предприятия, извърши общо девет преднотификационни срещи, като две от тях се проведеха от разстояние (онлайн).

Консултациите бяха свързани основно с оглед подготовката на уведомления в съответствие с изискванията на чл.79, ал.1 ЗЗК и приетия с Решение № 1384/19.12.2019 г. образец на уведомление за концентрация и указания за попълване.

Освен уточняване на необходимата информация и доказателства, които следва да представят страните по съответната планирана концентрация, в рамките на преднотификационните срещи се дискутираха и въпроси, свързани с правната форма на сделката, начина на изчисляване на праговете за оборот по реда на чл. 24 от ЗЗК и дефинирането на съответните пазари, върху които концентрацията се очаква да окаже въздействие.

Преднотификационните срещи бяха проведени при стриктното спазване на въведените със заповед на председателя на КЗК противоепидемични мерки по повод обявената епидемична обстановка в страната.

V. СЕКТОРНИ АНАЛИЗИ

Постановени решения

С **Решение № 1145/25.11.2021 г.** КЗК, на основание чл. 38, ал. 1, т. 1 във вр. с чл. 91, ал. 1 и чл. 27 от ЗЗК, образува преписка № КЗК-935/2021 за извършване на секторен анализ на конкурентната среда на пазара на електронна търговия с потребителски стоки и услуги на територията на страната.

В рамките образуваното производство ще се извърши задълбочен анализ на функционирането на пазара на електронната търговия на най-търсените потребителски стоки и услуги онлайн, влиянието на пазарните сили върху поведението на участниците на него, както и информация за пречките пред конкуренцията и ефектите, свързани с разрастването на електронната търговия. Предвид законовите си правомощия, КЗК ще изиска актуална информация от компетентните държавни органи, съответните браншови организации и участниците на пазара.

Подобен анализ ще даде на КЗК детайлна представа за развиващите се към момента пазарни процеси и за нуждата от предприемане на евентуални допълнителни инициативи и мерки от страна на Комисията, съгласно разпоредбите на ЗЗК, които да подпомогнат конкурентния процес и да допринесат за правилното развитие на пазарната среда. След анализ на събраната информация, КЗК ще направи изводи за състоянието на конкурентната среда и при наличие на достатъчни доказателства би могла да упражни правомощията си по чл. 91, ал. 5, т. 1 и/или по т. 2 от ЗЗК като информира компетентни органи за необходимостта от предприемане на мерки за подобряване на конкурентната среда в сектора.

VI. НЕЛОЯЛНА КОНКУРЕНЦИЯ И ЗЛОУПОТРЕБА С ПО-СИЛНА ПОЗИЦИЯ ПРИ ДОГОВАРЯНЕ

1. Образувани производства

През отчетния период в Комисията са образувани общо **58** (петдесет и осем) производства, имащи за цел да установят наличието или липсата на нарушения по Глава седма от ЗЗК „Нелоялна конкуренция“ (**56** производства) и по Глава седма „а“ от ЗЗК „Злоупотреба с по-силна позиция при договаряне“ (**2** производства). От тях **43** (четиридесет и три) са образувани по искане на лицата, чиито интереси са засегнати или застрашени от нарушение на ЗЗК, **4** (четири) на основание чл. 38, ал. 1, т. 1 и т. 2 от ЗЗК с Решение на КЗК (самосезиране) и **11** (единадесет) върнати от ВАС за ново разглеждане.

2. Постановени решения

През 2021 година Комисията постанови общо **64** (шестдесет и четири) решения във връзка с прилагането на Глава седма (**57** решения) и Глава седма „а“ (**7** решения) от ЗЗК, в това число **4** (четири) решения за образуване на производство по собствена инициатива и **5** (пет), с които прекратява производството.

С 18 (осемнадесет) от постановените решения Комисията установява общо **21** (двадесет и едно) **извършени нарушения**, представляващи нелоялна конкуренция от страна на ответни предприятия, с едно налага санкция за извършено нарушение по чл. 37а, а с едно налага санкция за извършено нарушение по чл. 29.

С 2 (две) решения Комисията налага **3** (три) **имуществени санкции** за неизпълнение на решение на КЗК и с едно решение Комисията налага имуществена санкция на предприятие и глоба на физическо лице за непредоставяне на информация.

3. Наложени имуществени санкции и глоби

С **23** (двадесет и три) решения Комисията е **наложила имуществени санкции и/или глоби общо в размер на 2 453 746 лв.**, както следва:

- за нарушение на общата забрана за извършване на нелоялна конкуренция по чл. 29 от ЗЗК – в общ размер 1 705 180 лв.;

- за установено от ВАС нарушение на общата забрана за извършване на нелоялна конкуренция по чл. 29 от ЗЗК – в размер 10 150 лв.;

- за нарушение на забраната за увреждане на доброто име по чл. 30 – в общ размер 658 лв.

- за нарушение на забраната за въвеждане в заблуждение по чл. 31 – в общ размер 18 559 лв.;

- за нарушение на забраната за заблуждаваща и сравнителна реклама – в общ размер 600 410 лв.;

- за нарушение на забраната за имитация по чл. 35 – в общ размер 76 590 лв.;

- за нарушение на забраната за нелоялно привличане на клиенти по чл. 36 – в общ размер 14 170 лв.;

- за неизпълнение на решение на КЗК на основание чл. 100, ал. 9, т. 1 – периодична санкция – в общ размер 16 453 лв.;

- за установено от ВАС нарушение, свързано с възможността от увреждане на интересите на по-слабата страна при договарянето и на потребителите по чл. 37а, ал. 1 – в размер 2 576 лв.

- за непредоставяне на информация на основание чл. 100, ал. 5 и чл. 102, ал. 2 – имуществена санкция в размер на 6000 лв. и глоба на физическо лице в размер 3000 лв.

4. Най-чести нарушения

Най-честите нарушения в областта на нелоялната конкуренция, установени през 2021 г., са свързани с нарушения по чл. 35 от ЗЗК (имитация) – 8, следвани

от нарушения по чл. 31 (въвеждане в заблуждение и/или изопачаване на факти) – 5, заблуждаваща и сравнителна реклама по чл. 32 във вр. с чл.33 от ЗЗК – 3 и обща забрана за нелоялна конкуренция – 3.

С измененията и допълненията на ЗЗК (обн. ДВ, бр. 17 от 2021) бе транспонирана Директива (ЕС) 2019/633 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2017 г. относно нелоялните търговски практики в отношенията между стопанските субекти във веригата на доставки на селскостопански и хранителни продукти. **Забраните за нелоялните търговски практики са включени в Глава седма „б“ от ЗЗК - „Нелоялни търговски практики по веригата за доставки на селскостопански и хранителни продукти“, и са в сила от 1 ноември 2021 г.**

В периода **1 ноември – 31 декември 2021 г.** в Комисия за защита на конкуренцията **не са постъпвали искания** за образуване на производства за проучване на евентуално извършени нарушения **по Глава седма „б“ от ЗЗК**, съответно не са образувани, включително и по инициатива на Комисията (самосезиране), и приключени такива производства.

5. Примери от практиката

Заблуждаваща реклама на „Бонеккс“ ЕООД

С **Решение на КЗК № 505/20.05.2021 г.** Комисията наложи имуществена санкция на „Бонеккс“ ЕООД в размер на 198 050 лв. за извършено нарушение по чл. 32, ал. 1, предложение първо от ЗЗК (заблуждаваща реклама) във връзка с организиране и провеждане на рекламна кампания под мотото „Go Crypto“.

Служебното производство по преписка № КЗК-642/2020 г. е образувано по повод постъпил в Комисията сигнал от Българска народна банка (БНБ) относно провеждана рекламна кампания в социалните мрежи и чрез външна реклама в гр. София. В сигнала се твърди, че в кампанията чрез заблуждаващи рекламни послания неправомерно се използва името на БНБ и в противоречие с добросъвестната търговска практика се разпространява невярна информация и твърдения относно банките от името на централната банка.

В решението си Комисията изрично отбелязва, че поведението на „Бонеккс“ ЕООД не се разглежда във връзка с конкурентни отношения при и по повод дейността на кредитни институции и/или по отношение дейността на централната банка, а във връзка с конкурентни отношения, развиващи се на пазара на продажба на виртуални валути.

В решението си Комисията приема, че използваните от „Бонеккс“ ЕООД рекламни послания „#БНБнехаресватова“ и „ЗаКопай банките“ не са просто сбор от съобщени факти, които се възприемат изолирано един от друг от

потребителите, а представляват цялостно послание, с което се цели да се въздейства върху икономическото им поведение. Комисията счита, че процесната рекламна кампания има заблуждаващ характер по начина на нейното представяне и е в състояние да повлияе на икономическото поведение на потребителите, до които достига, като създаде мотивация у тях да ползват именно предлаганите от „Бонеккс“ ЕООД услуги (покупко-продажба на виртуални валути).

С оглед задължението за доказване от страна на рекламодателя на верността на твърденията, съдържащи се в рекламните послания, в хода на производството „Бонеккс“ ЕООД не доказва от страна на БНБ да са изразявани негативни твърдения против дейността на дружеството или предлаганите от него услуги. Дружеството изгражда защитната си теза върху публикация на Централната банка от 2018 г., но при прочит на същата не се установява негативно послание, каквото се твърди в разпространяваната реклама, а предупреждение за внимание до потребители, желаещи за влягат средства във виртуални валути. Обратно на целта на БНБ да предпази потребителите от загуба на средства към 2018 г. ответното дружество пренася с нов смисъл в рекламата становището на БНБ като негативно за собствената му дейност.

В заключение Комисията приема, че чрез рекламната си кампания „Бонеккс“ ЕООД може да привлече по недобросъвестен начин потребителите, до които достигат рекламните послания, във вреда на останалите конкуренти на съответния пазар, които предлагат покупко-продажба на виртуални валути.

Нелоялно привличане на клиенти от страна на „Дахуа Технолоджи България“ ЕООД

Производството по преписка № 679/2020 г. е образувано по искане на конкурента „Сектрон“ ООД, като се твърди, че с безплатното предлагане на подаръци при закупуване на оборудване за видеонаблюдение на Дахуа ответното дружество нарушава забраната на чл. 36, ал. 2 от ЗЗК. За първата кампания **“Stay Safe with us - пазарувай продукти Dahua и вземи подарък“** това са продукти на марката Huawei и Samsung, а при втората кампания **„Пазарувай продукти Dahua и спечели ваучер за незабравима ваканция!“** - подаръчни ваучери за пътуване.

По отношение на кампания **“Stay Safe with us - пазарувай продукти Dahua и вземи подарък“** КЗК приема наличието на извършено нарушение.

Установено е, че предлаганите безплатно продукти мобилен телефон Huawei; таблет Huawei; смарт часовник Huawei Smart Watch; електрически скутер Electric Scooter и телевизор Samsung на всеки, закупил оборудване на Дахуа Технолоджи над 2000 лв. в периода 01.06.2020 г. - 30.06.2020 г., (когато е проведена промоцията от ответното дружество), не влизат в кръга на изрично посочените от нормата изключения, а именно рекламни предмети с незначителна

стойност, принадлежност към продаваната стока или услуга или предлагането на стоки или услуги като отбив при продажба в по-големи количества.

На следващо място административният орган е анализирал доколко обявените от ответното дружество подаръци мобилен телефон Huawei; таблет Huawei; смарт часовник Huawei Smart Watch; електрически скутер Electric Scooter и телевизор Samsung от промоцията представляват добавка, предоставена безвъзмездно или на привидна цена.

Видно от дефинираната в нормата на чл. 36, ал. 2 от ЗЗК забрана, за да е съставомерно деянието, законът изрично визира към извършваната стока /услуга да се предлага или дава друга стока или услуга. За такива следва да се приемат гореизброените предмети, тъй като те са различни по естеството си от основната стока - техническо оборудване за охрана и видео наблюдение, която е предмет на закупуване съгласно правилата на промоцията.

На следващо място, видно от самото наименование на **кампанията „Stay Safe with us-назарувай продукти Dahua и вземи подарък“**, както и нейните правила, тези предмети се предлагат напълно безвъзмездно. Използваната дума „подарък“, което означава нещо дадено без да се плаща за него, сочи очевидното желание на дружеството да наблегне на безвъзмездния характер на тези продукти и по този начин да привлече клиенти към предлаганото от него техническо оборудване.

Водена от горните съображения КЗК счита, че с процесната промоция „Дахуа Технолъджи България“ ЕООД осъществява състава на нарушение по чл. 36, ал. 2 от ЗЗК. На дружеството е наложена имуществена санкция в размер на 1 % от общия оборот за предходната финансова година.

По отношение на промоцията с ваучерите за ваканция е установено, че същата е прекратена след образуването на производството пред КЗК.

Решението на Комисията не е обжалвано.

Нелоялна конкуренция на „ОМИ-2004“ ЕООД

Преписка № КЗК-277/2021 г. е образувана по повод влязло в сила съдебно решение на ВАС, с което е отменено предходно решение на КЗК и преписката е върната на КЗК за ново произнасяне при съобразяване с мотивите на съдебния акт.

Първото производство е иницирано от „Лего Систем“ А/С, Дания, като се твърди, че „ОМИ-2004“ ЕООД осъществява нарушение на разпоредбите на чл. 29, чл. 35, ал. 1 и ал. 2 от ЗЗК чрез вноса и разпространението на дребно на конструктори BELA, LY, LEPIN, KSZ и Tenma, които имитират LEGO конструкторите. След направеното проучване и събраните доказателства, Комисията приема, че не са налице условията за приложение на Глава седма от

ЗЗК, поради липса на конкурентни отношения между страните. Административният орган отбелязва, че продуктите LEGO и тези на посочените марки, разпространявани от ответника, са позиционирани в различни ценови категории, което ги причислява към различни продуктови пазари и изключва взаимозаменяемостта им.

Впоследствие ВАС установява, че е налице конкуренция между двете дружества, тъй като същите са осъществявали доставки на детски играчки на територията на страната до други търговски дружества. Според съда, в оспореното решение липсва изследване на един от основните елементи от изпълнителното деяние на нарушението имитация по чл. 35, ал. 1 от ЗЗК, а именно възможността предлаганият от ответника продукт да доведе до заблуждение по отношение на производителя, продавача и т.н. характеристики.

В производството по преписка КЗК - 277/2021г., вземайки предвид указанията на съда, Комисията приема, че двете предприятия са в конкурентни отношения, което предпоставя анализ на поведението на „ОМИ-2004“ ЕООД по същество.

На първо място КЗК разглежда действията на ответното дружество, по чл.35, ал.1 от ЗЗК, приемайки че то не е извършило нарушение по съответния състав, т.к. независимо от установената идентичност на външния вид между предлаганите от страните конструктори, не е изпълнен един от елементите на фактическият състав на нормата, а именно възможността от заблуда на потребителите. Видно от направената съпоставка на цените на предлаганите от страните в производството конструктори, разликата в тяхната цена е твърде съществена - два или повече пъти. Това обуславя и извода за липсата на взаимозаменяемост по отношение на цената на анализирания продукт. Предвид изложеното, КЗК е на мнение, че потенциалният купувач на по-скъпия оригинален продукт е малко вероятно да закупи по-евтината имитация и още по-малко би се заблудил, че реално закупува оригинала.

Въпреки това, в конкретния случай КЗК счита, че „ОМИ-2004“ ЕООД е извършило нарушение по чл.29 от ЗЗК, тъй като чрез вноса и разпространението на конструктори, които са с почти идентичен външен вид на наложените на пазара конструктори Lego, дружеството се е възползвало от репутацията и престижа на марката LEGO, както и от търговските усилия и финансовите средства, вложени от неговия конкурент (притежател на марката обект на имитация). Подобно поведение е в разрез с добросъвестната търговска практика, показва целенасоченост в действията на ответното дружество и е насочено към увреждането на интересите на молителя.

Комисията наложи имуществена санкция на „ОМИ-2004“ ЕООД в размер на 10620 лв. (3% от оборота за 2020 г.) за извършено нарушение по чл. 29 от ЗЗК.

Заблуждаваща реклама на „Ес Ди Ай Груп“ ООД

С Решение № 504/20.05.2021 г. Комисия за защита на конкуренцията наложи имуществена санкция на „Ес Ди Ай Груп“ ООД в размер на 294 540 лв. (1 % от общия оборот на дружеството) за извършено нарушение по чл. 32 във връзка с чл. 33 от ЗЗК.

Производството е образувано по искане на „Ай Енд Джи Иншурънс брокерс“ ООД и касае провеждана рекламна стратегия при предлагането на застраховки „За дома“, застраховка „Защитени при пътуване в чужбина“, застраховка „Каско Избор“ и „Спестявай със защита“, които се предлагат от дружеството като „SDI Продукти“. Според подателя на искането твърденията, свързани с предлагането на посочените продукти, са заблуждаващи както самостоятелно, така и в своята взаимна връзка и чрез начина си на представяне и са в състояние да пренасочат търсенето от други застрахователни посредници и застрахователи, предлагащи аналогични застрахователни продукти, към SDI, така че те да ползват именно неговите услуги по застрахователно посредничество.

В хода на проучването Комисията установява, че „Ай енд Джи Иншурънс Брокерс“ ООД и „Ес Ди Ай Груп“ ООД са предприятия по смисъла на § 1, т. 7 от ДР на ЗЗК, които извършват стопанска дейност като застрахователни брокери, която осъществяват на територията на Р. България и която безспорно поставя страните в отношения на конкуренция помежду им.

С решението КЗК установява, че при графичното представяне на застраховка „За дома“, чрез зачертаване на „Стандартна цена на пакета“ и посочване на цифрова стойност на процент отстъпка с уголемен оранжев шрифт и изписване на „Отстъпка само за клиенти на SDI“ е осъществен съставът на заблуждаваща реклама.

Съгласно чл. 95 от ЗЗК, отговорност за нарушаване на забраната за заблуждаваща реклама носи рекламодателят, който същевременно е доставчик на рекламираните стоки/услуги. КЗК е установила, че „Ес Ди Ай Груп“ ООД е рекламодател по смисъла на чл. 32, ал. 2 от ЗЗК, който организира и провежда процесната рекламна кампания

Комисията приема, че предвид начина на представяне на застраховката, чрез графично изобразяване на интернет страницата на дружеството и печатни материали (листовки), същата се разпространява на територията на цялата страна и на практика без географски ограничения (при онлайн рекламата, чрез която се осигурява разпространение и достъпност до неограничен брой потребители), от което може да се заключи, че посоченото представяне на застраховката има масов характер на разпространение, в този смисъл може да се обоснове и извода, че е достигнало до неограничен кръг крайни потребители, като техни адресати.

Процесната застраховка е рекламирана основно чрез интернет страницата на дружеството и е представена в табличен вид и визуализация на 4 (четири) готови

пакета с различни застрахователни суми. В таблицата след изброяване на покритите рискове е посочена „Стандартна цена“ на всеки един от пакетите, която е зачертана и под нея са посочени отстъпките, които варират (от 40% до 52%) в зависимост от пакета „само за клиенти на SDI“ и е посочена „Специална цена за клиенти на SDI“. Под тази цена е посочена цена с допълнителни - 10% отстъпка за клиенти с клубна карта SDI или поръчана онлайн.

По същество КЗК приема, че в настоящия случай е използван такъв подход, в който първо е посочена по-висока „стандартна цена“, която е зачеркната и под нея е посочена намалената цена, като по този начин се въздейства на възприятията на потребителите, като се набляга върху това, което потребителят ще спести. Подобно представяне е широко разпространено и от психологическа гледна точка е ефективен метод за привличане на внимание и въздействие върху поведението на потребителите, които, в желанието си да се възползват от посоченото голямо намаление, са склонни да направят покупката, която изглежда изгодна за тях. В конкретния случай се предлагат отстъпки, които достигат до 52% от посочената „стандартна“ цена, като подобно намаление на цената представлява изключително привлекателно съобщение за потребителя и насочва неговото внимание именно към този продукт. Отчетен е и фактът, че посочената застраховка се предлага в постоянно намаление, което влиза и в противоречие с нормативните изисквания за съдържанието и обхвата на съобщението за намаление на цените.

КЗК счита, че по начина на нейното представяне рекламата е заблуждаваща, доколкото посочената застраховка никога не е била предлагана от ответното дружество на посочената „стандартна цена“ за съответните пакети, от които се твърди, че е предоставена отстъпка в значителен размер (до 52%).

Това обстоятелство се потвърждава и от самия брокер, който изрично посочва, че Застраховка „За Дома“ не е продавана на стандартната цена. Комисията приема, че графичното представяне в рекламната кампания на „Ес Ди Ай Груп“ ООД, свързано с цените на предлаганата застраховка „За дома“, съдържа елементи със заблуждаващ характер и по този начин може да въведе в заблуждение потенциални потребители на тези продукти, въздействайки върху тяхното икономическо поведение и може да породи негативен ефект върху конкурентите.

КЗК санкционира „Милки Груп Био“ ЕАД за нелоялна конкуренция

С Решение № 1211/16.12.2021 г. Комисията наложи имуществена санкция на дружеството в размер на 1 694 560 лв. по чл. 29 от ЗЗК (нарушение на общата забрана за нелоялна конкуренция).

Подателят на искането – „Ростар БГ“ ООД и „Милки Груп Био“ ЕАД са дистрибутори на територията на страната на немско краве масло с марка за

качество „Deutsche Markenbutter“. КЗК установява, че от страна на „Милки Груп Био“ ЕАД са извършени действия в противоречие с добросъвестната търговска практика, в резултат на които се уврежда и създава възможност за увреждане на конкурентите във връзка с опаковане и разпространяване през 2021 г. на продукт краве масло „Deutsche Markenbutter“, Mildgesauerte Butter, (Немско масло, 85%) от 250 гр. Дружеството е дистрибутор на краве масло „Deutsche Markenbutter“, Mildgesauerte Butter на немски производител, като обичайно закупува продукта, пакетирани в процесната опаковка с обозначението „Deutsche Markenbutter“, Mildgesauerte Butter. В хода на проучването се установи, че през 2021 г. дружеството закупува краве масло на блок, като самостоятелно го опакова с опаковки, които имат обичайния изглед и обозначаване на продукта като „Deutsche Markenbutter“, Mildgesauerte Butter, от 250 гр. (Дойче Маркенбутер, леко подкиселено), но в действителност опакованото масло е различно от вида Mildgesauerte Butter (Дойче Маркенбутер, леко подкиселено). По отношение на краве масло „Deutsche Markenbutter“ и в частност на „Deutsche Markenbutter леко подкиселено“ са въведени специални изисквания и ограничения, които се отнасят до производството, вида на влаганите продукти, опаковането, етикетирването и т.н. с цел постигане и гарантиране запазването на определени свойства и качествените характеристики на този продукт със специфичен микробиологичен и химичен състав и вкусови характеристики. Поради това всяка промяна по отношение на определени изисквания не би следвало да е самоволна, особено от дистрибутор, независимо че е местен производител за България. Същевременно цената, на която дружеството е закупило вложеното масло, е по-ниска в сравнение с цената на продукта, когато се доставя в опаковки от 250 гр. „Милки Груп Био“ ЕАД самостоятелно изработва и опаковките, в които разпространява продукта и на които е обозначен като дистрибутор (което обичайно е услуга, която се заплаща на производителя).

Комисията приема, че описаното поведение на „Милки Груп Био“ ЕАД пряко уврежда, респективно създава възможности за увреждане на интересите на подателя на искането „Ростар БГ“ ООД и други конкуренти. Опаковайки самостоятелно с означение краве масло „Deutsche Markenbutter“, леко подкиселено, в собственото си предприятие, различен продукт, който е по-евтин и в опаковка, за която не заплаща на производителя, „Милки Груп Био“ ЕАД придобива нелоялно конкурентно предимство пред прекия си конкурент – „Ростар БГ“ ООД, както и пред останалите конкуренти (които спазват посочените нормативните изисквания и обичайните търговски практики). Ответното дружество спестява в дейността си разходи, които са присъщи за добросъвестния конкурент, и в този смисъл поддържа пазарната си позиция по нелоялен начин в ущърб на конкурентите, получава икономическа изгода и съответно конкурентно предимство, като улеснява собствената си търговска дейност по дистрибуция на процесното масло по неправомерен начин.

Имитация на фирмата „Ролпласт“

С Решение № 814/12.08.2021 г. Комисията наложи имуществена санкция на „Ролпласт 2016 – Илиян Петров“ ЕООД в размер на 2100 лв., равняващи се на 3% от общия оборот на дружеството за извършено нарушение по чл. 35, ал. 2 от ЗЗК (имитация на фирма).

Производството е образувано по искане на „Ролпласт Груп“ АД и „Ролпласт“ ЕООД, които посочват, че през 2019 г. ответното дружество променя търговското си наименование на „Ролпласт 2016 – Илиян Петров“ ЕООД и по този начин осъществява състава на нарушение по чл. 35, ал. 2 от ЗЗК, като неправомерно използва идентично фирмено наименование.

В решението е установено, че подателите на искането присъстват на пазара на разпространение и монтаж на дограма, прозорци, врати, щори и др. повече от 20 години - от 2000 г. до настоящия момент. В този период дружествата и предлаганите от тях стоки и услуги са се наложили сред потребителите именно чрез търговското наименование „Ролпласт“. Думата „Ролпласт“ е търговското наименование на единия от искателите и съществена част от наименованието на другия искател. Същата е използвана от икономическата група за отличаване тяхната търговска дейност от тези на други лица и е част от регистрираните обекти на индустриална собственост на името на дружествата, изписана както на кирилица, така и на латиница.

По отношение на ответното дружество е установено, че същото е регистрирано през 2016 г., т.е. започва да оперира на съответния пазар, повече от 15 години след като вече искателите са се наложили на него.

В периода от 01.06.2018 г. до 01.07.2019 г. „Ролпласт 2016 – Илиян Петров“ ЕООД (с предишно фирмено наименование „Петропласт 2016 - Илиян Петров“ ЕООД) осъществява дейност като франчайзинг-купувач на произведените от Групата „Ролпласт“ продукти, като осъществява дистрибуторска дейност в търговски обекти с лого „Ролпласт“ в гр. Горна Оряховица, на основание сключен договор с „Ролпласт“ ЕООД. Съгласно подписания между страните договор, ответното дружество се съгласява да не използва при никакви обстоятелства рекламни или други материали, носещи логото „Ролпласт“, както и да прекрати незабавно осъществяването на всякакви дейности от името на производителя-продавач и използването на търговските марки на производителя-продавач след преустановяване на действието на договора. Комисията установи, че на 01.08.2019 г. договорът между страните е прекратен, след което ответното дружество променя търговското си наименование, като включва в него именно словния елемент „Ролпласт“. Използването на това наименование във фирмата на ответното дружество е търсена асоциативна връзка с наложеното и утвърдено търговско наименование („Ролпласт“) с цел неправомерно извличане на ползи от имитирането на разпознаваемото търговско име. Подобно поведение от страна на „Ролпласт 2016 – Илиян Петров“ ЕООД води до заблуждение на потребителите

относно действителния доставчик на предлаганите от него продукти и услуги, което би могло да доведе до увреждане интересите на искателите като участници на съответния пазар, както и на другите конкуренти.

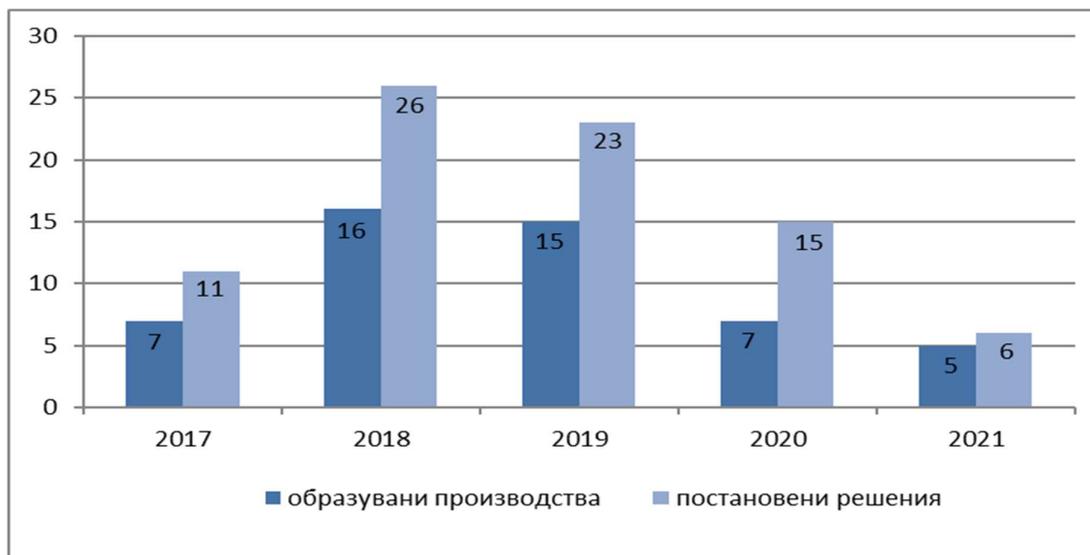
С решението Комисията постановява прекратяване на нарушението, което подлежи на незабавно изпълнение

VII. ЗАСТЪПНИЧЕСТВО ЗА КОНКУРЕНЦИЯТА

Застъпничеството за конкуренцията се възприема като един от ефективните инструменти за секторно проучване и за идентифициране на проблеми по отношение на конкуренцията. Динамиката на икономическия живот налага да бъдат преразгледани някои действащи норми или да бъде отчетено спазването на правилата за конкуренция при изработването на нови разпоредби. Становищата, които Комисията приема в рамките на своето правомощие по застъпничество, имат препоръчителен характер и не постигат пряка намеса в поведението на пазарните участници. Въпреки това чрез становищата могат да бъдат идентифицирани конкретни норми или актове, които могат да повлияят негативно върху конкуренцията.

Съгласно чл. 28 от ЗЗК, за да защити свободната инициатива в стопанската дейност и да предотврати ограничаването или нарушаването на конкуренцията, КЗК извършва **оценка за съответствието с разпоредбите на ЗЗК** на проекти на нормативни или нормативни административни и общи административни актове; действащи нормативни или нормативни административни и общи административни актове; проекти на актове на сдружения на предприятия, които регулират дейността на членовете им.

1. Образувани производства и постановени решения

През **2021 г.** са образувани общо **5 производства**, по които КЗК е упражнила правомощията си по чл. 28 от ЗЗК, както следва:

а) **3** по искане на държавен орган за съгласуване на проекти на нормативни актове, решения и др.;

б) **2** по собствена инициатива за оценка за съответствието с правилата на конкуренцията на проекти или на действащи нормативни актове.

През **2021 г.** Комисията е постановила общо **6 решения**, с които са приети становища по проекти или действащи нормативни или административни актове и установяващи наличието или липсата на противоречие с правилата на конкуренция.

През 2021 г. броят на образуваните производства, като и броят на приетите решения продължават да се задържат на по-ниски нива в сравнение с 2018 и 2019 г. От една страна този спад се дължи на намаления брой искания както от страна на държавни органи, така и от юридически лица, за което вероятно оказва влияние и пандемията. От друга страна, намалението в броя на образуваните производства по искане на държавен орган, които са едва 3, се дължи и до голяма степен на липсата на задължение за другите държавни органи да извършват предварителна оценка за съответствието с правилата на конкуренцията, като използват приетите с Решение на КЗК № 1777/20.12.2011 г. „Насоки за оценка за съответствието на нормативни и общи административни актове с правилата на конкуренция”. Целта на Насоките е да подпомогнат държавните органи, включително органите на изпълнителната власт и на местното самоуправление, още при подготовката на регулаторна рамка да идентифицират възможните антиконкурентни въздействия. Насоките представят критерии, чрез които може лесно да се прецени дали проектът на нормативен акт би могъл да доведе до ограничаване на конкуренцията чрез контролен списък за първоначална оценка на възможните ограничения на конкуренцията, разделени в 4 основни групи под формата на въпроси. В същото време Насоките биха могли да послужат като ориентир и за лицата, които считат, че техните интереси са засегнати от актове, издадени в противоречие с правилата на конкуренцията. Отражение върху по-ниския брой производства оказва също законодателната дейност, която обхваща тесен кръг обществени проблеми.

През 2021 година КЗК отправи **препоръки за изменение или допълнение по следните проекти на нормативни актове:**

- Проект на решение на Комисия за регулиране на съобщенията за изменение и допълнение на Методика за условията и реда за определяне, анализ и оценка на съответните пазари и критериите за определяне на предприятия със значително въздействие върху пазара.

През отчетния период КЗК направи също **предложения за изменение и допълнение на следните действащи нормативни актове**, тъй като създават условия за предотвратяване, ограничаване или нарушаване на конкуренцията:

- Закон за енергетиката;
- Наредба № Е-РД-04-1 от 12 март 2020 г. за топлоснабдяването.

2. Примери от практиката

Дялово разпределение на топлинна енергия

С **Решение № 1086 /11.11.2021 г.** по преписка КЗК-543/2021 г. Комисия за защита на конкуренцията прие становище за съответствието с правилата на конкуренцията на Закона за енергетиката и Наредбата за топлоснабдяването, регламентиращи взаимоотношенията между топлофикационните предприятия и топлинните счетоводители по отношение на услугата „дялово разпределение“ на топлинна енергия.

Въз основа на вече установената практика по чл. 28 от ЗЗК и допълнителния анализ, извършен в настоящото становище, Комисията констатира, че измененият през 2006 г. нормативен режим по Закона за енергетиката, регламентиращ взаимоотношенията между топлинните счетоводители и топлофикационните предприятия, е в състояние да породи конкурентно правни проблеми. Доказателство за това са няколко постановени решения на КЗК, установяващи злоупотреба с господстващо положение от топлофикационни предприятия по отношение на фирми за дялово разпределение и посочени в настоящото становище.

Комисията потвърждава вече изразеното неколккратно становище, че нормативната уредба, поставяща топлинните счетоводители като подизпълнители на топлофикационното дружество по отношение на дяловото разпределение на топлинна енергия, чиито взаимоотношения се регламентират в общи условия, утвърждавани от КЕВР, води до обмен на чувствителна търговска информация между конкуренти и е от естеството да създаде възможности за топлофикационното предприятие за злоупотреба с господстващо положение. Това може да доведе до ограничаване достъпа на нови фирми за дялово разпределение до пазара на дялово разпределение или да изхвърли от него вече съществуващи топлинни счетоводители. По този начин нормативната уредба премахва също така свободното ценообразуване на един нерегулиран пазар.

В допълнение, нормативната уредба по Закона за енергетиката и Наредбата за топлоснабдяването поставят топлофикационните дружества в по-благоприятно положение в качеството им на топлинни счетоводители спрямо техните

конкуренти – другите фирми за дялово разпределение на топлинна енергия, тъй като топлофикационните дружества не сключват договори за услугата дялово разпределение със самите себе си.

КЗК счита, че в случаите на свободен пазар и свободен избор от клиентите на топлинен счетоводител, контролът върху дейността на избрания топлинен счетоводител не може да се прехвърля върху друг стопански субект (топлофикационно дружество), който осъществява същата дейност на същия пазар и е конкурент на избраните от потребителите други фирми за дялово разпределение. Контролните функции по изпълнение на закон или друга нормативна уредба са част от правомощията на нормативно определени държавни органи и не може тези правомощия да се делегират на лица, които са предприятия по смисъла на Закона за защита на конкуренцията, а не органи на държавната власт или местното самоуправление.

Комисия за защита на конкуренцията предлага на компетентните органи да обмислят два възможни варианта за изменение и допълнение на нормативната уредба:

Вариант 1 - *Отмяна на статута на фирмите за дялово разпределение като подизпълнители на топлофикационните дружества и възстановяване на преките договорни взаимоотношения между топлинните счетоводители, извършващи услугата и крайните клиенти.*

Приложението на този модел на свободни пазарни взаимоотношения между крайните клиенти и топлинните счетоводители е оптимален от гледна точка на правилата на конкуренцията. При него всички топлинни счетоводители, включително топлофикационните дружества, които са регистрирани като фирми за дялово разпределение, се конкурират активно за привличане на клиенти с качеството и цената на предлаганата услуга.

Вариант 2 – *Допълнения/изменения на действащия модел на взаимоотношения между топлофикационните предприятия и топлинните счетоводители с цел създаване на гаранции за равнопоставеност между страните и избягване на нарушения на конкуренцията.*

При този модел на взаимоотношения, при който топлинните счетоводители са подизпълнители на топлофикационните дружества и извършват дейността си въз основа на договор с топлофикационното предприятие, определени допълнения/изменения на нормативната уредба биха минимализирали част от основните негативни ефекти върху конкуренцията, подробно изложени в настоящото становище.

По-конкретно КЗК предлага договорите между топлофикационните дружества и топлинните счетоводители да се сключват при общи условия, които се утвърждават от КЕВР по предложение на топлофикационните дружества, но с участието на топлинните счетоводители като страна и заинтересовани лица по тези договори. Необходимо е също така да бъде предвидено в Закона за енергетиката (чл. 139в) клаузите по индивидуалните договори да не могат да дерогират утвърдени от КЕВР разпоредби в общите условия, като контролът по спазването на общите условия се възложи по съответна процедура на КЕВР. От съществено значение е също така да бъде отменена разпоредбата на чл. 139в, ал.3, т. 4 от ЗЕ, съгласно която топлинните счетоводители предоставят чувствителна търговска информация на топлофикационното предприятие, а то определя цена на услугата дялово разпределение на топлинна енергия на неговите конкуренти.

Водомери за топла вода

С Решение № 921/30.09.2021 г. КЗК прие становище относно въведените в Закона за енергетиката изисквания по отношение на водомерите за топла вода.

Въведените изменения и допълнения в Закона за енергетиката, с които се преминава изцяло на водомери с дистанционно отчитане са резултат от транспониране на Директива (ЕС) 2018/2002 за изменение на Директива 2012/27/ЕС относно енергийната ефективност. При спазване на срока за транспониране на Директивата в националното законодателство, субектите, които са засегнати от промените, биха разполагали най-малко със срок от 25 юни 2020 г. до 25 октомври 2020 г., т.е. четири месеца, за да се подготвят за изпълнение на задълженията, предвидени в правните норми, докато в Република България Директива (ЕС) 2018/2002 е въведена на 12 март 2021 г., поради което липсва този срок на адаптация. Според КЗК изисквания с подобен характер предполагат плавно въвеждане, за да се гарантират равните възможности на предприятията да се приспособят към новото търсене на пазара, както и на потребителите за закупуване и монтаж на необходимите уреди, които са значително по-скъпи от обикновените и биха създали трудности за хората с по-ниски доходи.

По отношение на изискването индивидуалните водомери за топла вода с дистанционно отчитане да се доставят от фирмата за дялово разпределение или да се одобряват от нея, КЗК счита, че то ограничава конкуренцията, като създава стимул за потребителите да изберат по-лесния, удобен и безрисков вариант да закупят водомери от фирмата за дялово разпределение, което би довело до пренасочване на потребителите от другите доставчици на водомери към фирмите за дялово разпределение и съответно към марките водомери, доставяни от тях. Този ефект би се пренесъл и към водомерите за студена вода, поради това, че обикновено потребителите сменят едновременно водомерите си за топла и студена вода. Това изискване би създавало допълнително обвързване на

потребителите към избраната фирма за дялово разпределение и съответно до допълнително затрудняване и усложняване на смяната ѝ.

Според КЗК регулаторната цел фирмите за дялово разпределение да осъществяват дистанционен отчет на индивидуалните водомери може да се реализира, без да се нарушава конкуренцията. КЗК предлага да се въведат изисквания по отношение на водомерите с дистанционно отчитане (отворен протокол за снемане на данните или предоставяне на съответния софтуер), които да позволят както на фирмите за дялово разпределение, така и на ВиК дружествата да отчитат данните, но без това да ограничава продажбата на водомери с определена технология за дистанционно отчитане.

VIII. ДЕЙНОСТ ПО ПРИЕМАНЕ НА ЗИД НА ЗАКОНА ЗА ЗАЩИТА НА КОНКУРЕНЦИЯТА И НА ПОДЗАКОНОВИ АКТОВЕ

8.1. Дейност по изменението и допълнението на закона

Един от акцентите в работата на Комисията през 2021 г. бяха дейностите по изготвяне и приемане на Закон за изменение и допълнение на Закона за защита на конкуренцията, както и на нормативни административни актове, предвидени в Закона за защита на конкуренцията.

Законът за защита на конкуренцията беше изменен и допълнен (обн. ДВ, бр. 17 от 26 февруари 2021 г.) с цел транспониране в българското законодателство на Директива (ЕС) 2019/1 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 година за предоставяне на правомощия на органите по конкуренция на държавите членки, за да бъдат по-ефективни в правоприлагането, и за гарантиране на правилното функциониране на вътрешния пазар, на Директива (ЕС) 2019/633 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2019 година относно нелоялните търговски практики в отношенията между стопанските субекти във веригата за доставки на селскостопански и хранителни продукти, както и на разпоредби от Регламент (ЕС) 2017/2394 във връзка с правомощията на КЗК по отношение на заблуждаваща реклама и неразрешена сравнителна реклама по чл. 32 от ЗЗК.

Измененията в ЗЗК наложиха да бъдат приети изцяло нови: „Методика за определяне на санкциите и глобите, налагани по Закона за защита на конкуренцията“, „Правила за разглеждане на предложения за поемане на задължения по Закона за защита на конкуренцията“, „Програма за освобождаване от санкция или намаляване на санкции“ и „Правила за прилагане на Програмата за освобождаване от санкция или намаляване на санкции“, „Правила за одобряване на мерки за запазване на конкуренцията при концентрации между

предприятия“. Във връзка с увеличените и разширени правомощия на КЗК съгласно измененията и допълненията на ЗЗК бяха приети и „Правила за приоритизиране на искания за образуване на производства по Глава девета и Глава дванадесета от Закона за защита на конкуренцията“ и нов Устройствен правилник на Комисията.

В хода на работата по измененията и допълненията на ЗИД на ЗЗК и изготвянето на новите подзаконови актове бе следено стриктно за съответствието на изготвяните актове с разпоредбите на правото на ЕС, както и за спазване на изискванията и процедурата по приемането им. Беше изготвена цялостната съпътстваща документация съгласно Закона за нормативните актове – мотиви, оценка за въздействието (за ЗИД на ЗЗК), финансово въздействие, таблици за съответствие с правото на ЕС, доклади, таблици за постъпилите предложения от общественото обсъждане на закона и подзаконовите актове и други. Напредъкът по изготвянето на ЗИД на ЗЗК, който беше включен в Плана за действие с мерките, произтичащи от членството на Република България в Европейския съюз, беше докладван редовно на Съвета по европейски въпроси от Работна група 5 „Конкуренция“, в която КЗК е водещо ведомство. След приемане на измененията и допълненията на ЗЗК и новите подзаконови актове по ЗЗК бяха изготвени и нотифицирани пред Европейската комисия окончателните таблици за съответствие на националното право с Директива (ЕС) 2019/1 и Директива (ЕС) 2019/633.

Освен транспонирането на двете директиви, с приетия ЗИД на Закона за защита на конкуренцията бе изменен и допълнен състава на разпоредбата на чл. 26 от ЗЗК. С цел повишаване ефективността и разширяване обхвата на контрол върху концентрациите между предприятия, Комисията замени теста за господство с теста за "съществено възпрепятстване на ефективната конкуренция". Този тест се прилага от ЕК в съответствие с Регламент на Съвета № 139/2004 г. относно контрола върху концентрациите между предприятия (Регламент за сливанията) и е възприет от националните органи по конкуренция на държавите членки на ЕС. Водещо при оценката е дали сделката ще засегне значително конкуренцията на съответния пазар, тъй като това не винаги е резултат само от създаването или засилването на господстващо положение, но може да настъпи и вследствие на промяна в условията на конкуренция след осъществяването на концентрацията. Тази промяна в условията би могла не само да наруши конкуренцията на пазара, но и да засегне интересите на потребителите като цяло чрез увеличаване пазарната мощ на обединената вследствие на концентрацията група.

С приетия ЗИД на ЗЗК се измени и допълни състава и на разпоредбата на чл. 86 от ЗЗК. Съгласно чл. 86, ал. 1 от ЗЗК Комисията може да одобри мерки, предложени от лицата по чл. 78, ал. 1, пряко свързани с изпълнението на

концентрацията, които са необходими за запазване на ефективната конкуренция и ограничаване на отрицателното въздействие на концентрацията върху засегнатия пазар. Изменението на нормата на чл. 86, ал. 1 от ЗЗК относно одобряването на мерки от КЗК е в съответствие с практиката на ЕК и националните законодателства на държавите членки на ЕС, съгласно които административните органи могат само да одобряват, след извършване на пазарен тест, но не и да налагат мерки на участници в концентрация.

Законодателят е предвидил и възможност Комисията да назначи особен представител, който да следи за изпълнението на одобрените от нея мерки и да служи за гарант, че концентрацията ще бъде осъществена с необходимата степен на сигурност (чл. 86, ал. 3 ЗЗК).

8.2. Приемане на Правила за одобряване на мерки за запазване на конкуренцията при концентрации между предприятия

Процедурата по одобряване на мерки и назначаване на особен представител съгласно ЗИД на ЗЗК следва да бъде уредена с правила, приети от Комисията (чл. 86, ал. 4 ЗЗК). При изготвянето на Правилата, експертите на КЗК се запознаха с процедурата, прилагана от националните органи по конкуренция (НОК) на държави членки, с цел прилагане на най-добрите практики.

Целта на Правилата е да внесе прозрачност, яснота и ефективност на процедурата по одобряването на предложените от лицата по чл. 78, ал. 1 МЗЕК и да гарантира в по-голяма степен правната сигурност на участниците в производствата по оценка на концентрации между предприятия. Правилата са приети с Решение № 689/01.07.21 г. след провеждането на обществени консултации по реда на Закона за нормативните актове.

8.3. Приемане на Вътрешни процедурни правила по прилагане механизма за препращане на концентрации от и към ЕК

Във връзка със заложените в годишния отчет за 2020 г. приоритети в работата на Комисията през 2021 г., с Решение № 760/22.07.21 г. КЗК прие Вътрешни процедурни правила по прилагане механизма за препращане на концентрации от и към ЕК.

Целта на тези правила е да определи процедурата, която КЗК ще прилага при изразяване на искане, съгласие, респ. несъгласие за препращане на случаи за концентрации от/към ЕК по реда на чл. 4, пар. 4 и пар.5; чл. 9, пар. 2 и чл. 22 от Регламента за сливанията.

Процедурата е в съответствие с действащия ЗЗК, с основните принципи, правни изисквания и срокове, посочени в Регламента за сливанията, Насоките на ЕК относно препращане на случаи по концентрации, допълнени с публикуваните

на 26.03.21 г. Насоки за прилагане на механизма за препращане по чл. 22 от Регламента за сливанията за определени категории случаи на концентрации между предприятия.

Правилата са създадени за вътрешно ползване с цел да улеснят работата на ръководния и експертния състав на КЗК по прилагане на механизма за препращане на концентрации от и към ЕК, поради което същите не са публикувани на интернет страницата на КЗК.

IX. ДЕЙНОСТ ПО ЗАКОНА ЗА ОБЩЕСТВЕНИТЕ ПОРЪЧКИ И ЗАКОНА ЗА КОНЦЕСИИТЕ

1. Закон за обществените поръчки (ЗОП)

Съгласно чл. 196, ал. 1 от ЗОП, всяко решение на възложителите по процедура за възлагане на обществена поръчка подлежи на обжалване пред Комисия за защита на конкуренцията относно неговата законосъобразност, включително за наличие на дискриминационни икономически, финансови, технически или квалификационни изисквания в обявлението и документацията. На обжалване подлежат действия и бездействия на възложители, с които се препятства достъпът и участието на лицата в процедурите, както и обявленията за доброволна прозрачност.

През отчетния период, в деловодството на КЗК са депозирани **1048 жалби по ЗОП.**

По 194¹³ жалби, е издадено разпореждане на председателя на КЗК, с което на основание чл. 201, ал. 1 от ЗОП е отказано образуване на производство, разпределени както следва:

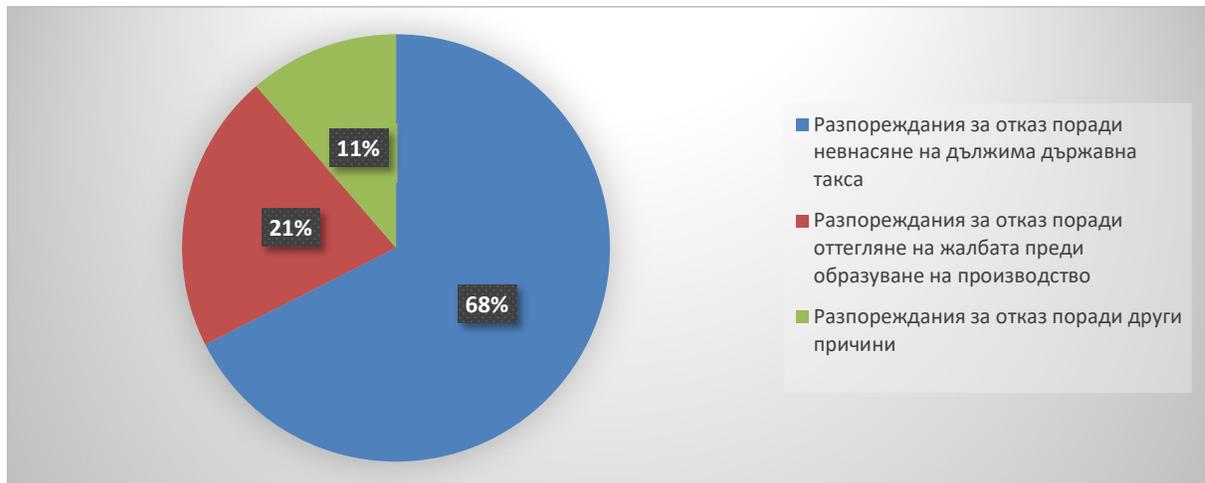
- поради невнесена държавна такса е издадено разпореждане за отказ – 131 бр. жалби;

- преди образуване на производството е постъпила молба за оттегляне и респективно е издадено разпореждане за отказ – 41 бр. жалби;

- в останалите случаи – разпореждането за отказ е издадено поради предсрочно подаване на жалбата или след изтичане на срока за подаване на жалба; поради неотстраняване на нередовностите в срока по чл. 199, ал. 4 от ЗОП (различни от невнесена държавна такса) или защото актът не подлежи на обжалване пред КЗК (напр. при събиране на оферти с обява) – 22 бр. жалби.

В процентно отношение това разпределение е посочено в следващата графика.

¹³ Включени са и разпореждания на председателя на КЗК, издадени през 2021 год., но по жалби, депозирани в края на 2020 год.

Общият брой на образуваните производства по преписки е 893¹⁴, като 9 от тях са по повод влязло в сила решение или определение на Върховния административен съд, с което се отменя акт на КЗК и преписката се връща за ново разглеждане и произнасяне.

В графиката по-долу е показана, в сравнителен план информация, за броя на подадените жалби, съответно броя на образуваните производства за периода от 2015 г. – 2021 г. Видно е, че броят на подадените жалби и на образуваните производства не се отличава съществено от предходната година.

¹⁴ Броят на образуваните производства не съвпада с разликата между общия брой на жалбите и тези, по които има издадено разпореждане за отказ от образуване, тъй като част от производствата през 2021 г. са образувани по жалби, подадени през 2020 г., а също така по част от жалбите, подадени в последните дни на 2021 г. производства са образувани през 2022г.

От друга страна и по данни на Агенцията по обществени поръчки за пазара на обществени поръчки в страната на годишна база и в сравнение с предходните години¹⁵, броят на обявените процедури през 2021 г. (19 345 бр.) е най-големият, откакто се води статистика – от 2006 г. до настоящия момент.

Данните на АОП за пазара на обществени поръчки в страната, от 2006 г. до 2021 г. за обявените процедури са представени в следната графика :¹⁶

Отчетеното увеличение на обявените обществени поръчки в абсолютна стойност през последните две години се дължи на факта, че през 2020 г. е въведено задължение за възложителите, които използват ЦАИС ЕОП (през 2021 г. вече всички възложители използват платформата ЦАИС ЕОП), да публикуват по-подробна информация в случаите на възлагане на поръчки на по-ниска стойност – при събиране на оферти с обява и покана до определени лица. Тези поръчки също получават уникален идентификационен номер и съдържат информация за резултатите от възлагането, но не подлежат на обжалване пред КЗК по реда на Глава двадесет и седма от ЗОП.

В настоящия случай, по данни от бюлетина на АОП, броя на публикуваните обяви през 2021 г. е 6 262 бр., т.е. обявените обществени поръчки, подлежащи на обжалване пред КЗК възлиза на 13 083 бр.. За сравнение, през 2020 г. броят на

¹⁵ Данните са публикувани на Интернет адрес: <https://app.eop.bg/today/reporting/bulletin> и на интернет адрес: https://www2.aop.bg/wp-content/uploads/2021/06/PPA_Annual-Report_2020.pdf

¹⁶ Данните са публикувани на Интернет адрес: <https://app.eop.bg/today/reporting/bulletin> и на интернет адрес: https://www2.aop.bg/wp-content/uploads/2021/06/PPA_Annual-Report_2020.pdf

публикуваните обяви е 2 879 бр., а този на обявените обществени поръчки, подлежащи на обжалване пред КЗК е 11 189 бр.

При тези данни съотношението на жалбите към общия брой процедури, обявени през 2021 г., за възлагане на обществени поръчки и подлежащи на обжалване по реда на ЗОП, е 8,1 %. Видно е, че не е налице завишено обжалване, дори е налице лек спад, спрямо предходната година (за 2020 г. съотношението е 9,2 %). Този извод е условен. Следва да се отчита, че не всички процедури, по които има обжалван акт, са обявени през 2021. Част от жалбите са срещу актове по процедури, обявени през предходни години.

Докато в периода 2014 г.– април 2016 г. се наблюдаваше спад в броя на подаваните жалби, съответно образуваните производства, който до голяма степен беше следствие на повишаване на държавните такси за обжалване пред КЗК, то настоящият спад не може да бъде обяснен с такава промяна. Съгласно Тарифата за таксите, които се събират в производствата по Глава двадесет и седма от ЗОП пред КЗК и пред ВАС, приета с ПМС № 73 от 2016 г., в сила от 15 април 2016 г. и към момента, при обжалване пред Комисията се събират такси, чиито конкретни стойности са: 850 лв. за поръчки на стойност до 1 000 000 лв.; 1 700 лв. - за поръчки от 1 000 000 лв. до 5 000 000 лв.; 4 500 лв. - при поръчки над 5 000 000 лв.

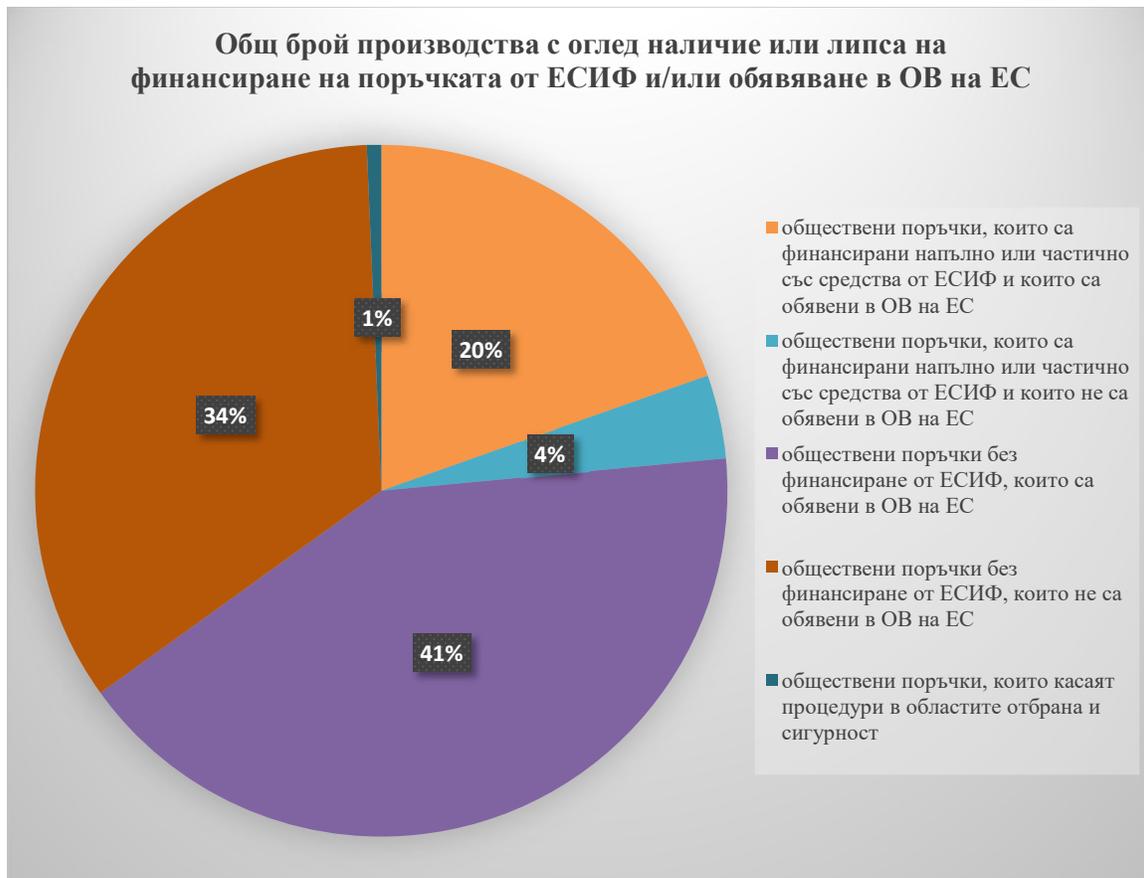
Поради изложеното, по-ниският брой жалби може да бъде определен като незначителен в сравнение с предходните 2019 и 2020 години.

От общия брой производства, образувани пред КЗК:

- **175 бр.** - касаят процедури, обявени в „Официален вестник“ на Европейския съюз, като поръчките се финансират (изцяло или частично) със средства от ЕСИФ;
- **371 бр.** - касаят процедури, обявени в „Официален вестник“ на Европейския съюз, като поръчките не се финансират от ЕСИФ;
- **35 бр.** - касаят процедури, които не са обявени в „Официален вестник“ на Европейския съюз, като поръчките са финансирани (изцяло или частично) със средства от ЕСИФ;
- **306 бр.** - касаят процедури, които не са обявени в „Официален вестник“ на Европейския съюз, като поръчките са без финансиране от ЕСИФ.
- **6 бр.** – касаят процедури в областите отбрана и сигурност.

В следващата графика е представено съотношението между образуваните производства по повод на жалби срещу акт/действие/бездействие на възложител по процедури за възлагане на обществени поръчки, по критерий източник на финансиране – ЕСИФ или друг. Видно е, че производствата по жалби по повод процедури за възлагане на обществени поръчки с финансиране от ЕСИФ са 1/4 (24

%) от общия брой производства пред КЗК, т.е. относителният им дял спрямо предходната 2020 г. остава непроменен.

От същата графика може да се придобие и информация за превес на производствата по жалби, касаещи процедури, подлежащи на обявяване в Официален вестник на ЕС, т.е. такива, по които прогнозната стойност на обществената поръчка попада в европейския стойностен праг. Малко над 60% са производствата по жалби, срещу решения, действия и бездействия на възложители, по процедури, които подлежат на обявяване в „Официален вестник“ на ЕС, спрямо тези които не подлежат на обявяване в „Официален вестник“ на ЕС, или това са преимуществено поръчки с висока прогнозна стойност.

При анализ на жалбите, по повод на които е образувано производство, по критерий обжалван акт, действие, бездействие, се установява значителен превес в броя на жалбите срещу решения за откриване на процедури за възлагане на обществени поръчки в сравнение с жалбите, които са срещу решения за

прекръпяване на процедури за възлагане на обществени поръчки. Жалбите, насочени и срещу решения, с които се одобрява обявление за изменение или допълнителна информация са сравнително малък брой. В това отношение тенденцията спрямо предходните години се запазва.

През 2021 г. са образувани 159 бр. производства по повод на жалби срещу решения за откриване на процедури и/или решения за одобряване на обявление за изменение или допълнителна информация, 639 бр. срещу решения за определяне на изпълнител, 67 бр. срещу решения за прекръпяване на процедури и 20 бр. срещу действия и бездействия на възложителя, с които се препятства достъпът или участието на лица в процедурата.

Запазва се тенденцията най-често обжалваните действия по смисъла на чл. 196, ал. 5 от ЗОП да са предоставяните от възложителя разяснения по условията на обществената поръчка или бездействия, изразяващи се в непредоставянето на такива. С въвеждането на електронното възлагане на обществени поръчки, в т.ч. изискването за подаване на електронна оферта, се свежда до минимум възможността за нарушения, изразяващи се в извършването/неизвършването на действия от страна на възложителя, с които се възпрепятства достъпа или участието в процедурата, свързани със самото подаване на заявления и оферти.

Малък е броят на производствата по жалби срещу решение за предварителен подбор, решение за класиране на участници в конкурс за проект и/или за присъждане на награди и/или други плащания в конкурс за проект и др., по повод квалификационни системи – 7 бр.

Няма постъпили жалби срещу решение за приключване на диалога, решение за прекратяване участието в динамична система за покупки, решение за отказ за включване на заинтересовани лица в динамичната система за покупки, както и срещу обявление за доброволна прозрачност или решения по чл. 175, ал. 5 от ЗОП.

Разпределението на жалбите съгласно предмета на обществените поръчки се запазва спрямо предходните години и е следното: СМР - в сферата на поддържането и рехабилитацията на пътищата и улици в населени/извъннаселени места, СМР на инфраструктура, обслужваща сферата на образованието, здравеопазването, транспорта, ВиК сектора, сектора енергетика; доставки на храна и хранителни продукти; доставки на медицинска апаратура, консумативи и лекарства; охранителна дейност; сметосъбиране, сметоизвозване, депониране на отпадъци; застрахователни услуги, доставка на тръби и водомери за сектор водоснабдяване и канализация, доставка на компютри, хардуер, софтуер и др., поръчки, свързани с въвеждане на електронното управление и др.

През отчетния период, при упражняване на правомощията си по Глава двадесет и седма от ЗОП, КЗК продължи да съдейства за изясняването на материалноправни и процесуалноправни въпроси в областта на обществените поръчки. Когато се обжалва решение за откриване на процедура или решение за одобряване на обявление за изменение или допълнителна информация, най-често твърденията за нарушения, съдържащи се в жалбите, са свързани с: поставянето от възложителите на дискриминационни критерии за подбор и/или условия в техническите спецификации или такива, които са в нарушение на принципа за пропорционалност; липса на мотиви за неразделяне на поръчката на обособени позиции или незаконосъобразно обединяване на разнородни дейности или доставки; поставяне на изисквания за представяне, при подаване на заявлението/офертата, на допълнителни документи към ЕЕДОП за деклариране в него обстоятелства; незаконосъобразна методика, респективно критерии за възлагане и др., неспазване на стандартизираните образци на договори, утвърдени от Агенцията по обществени поръчки, въвеждане на изискване за представяне на банкови гаранции по образец. В това отношение няма промяна спрямо предходните години.

При оспорване на решение за избор на изпълнител, най-често се твърди незаконосъобразно отстраняване/класиране на участници, неправилно прилагане на методиката за оценка или немотивираност на акта. Сред най-оспорваните решения на възложители продължава да бъде отстраняването/незаконосъобразното класиране на участник поради наличие на обстоятелства по чл. 55, ал. 1, т. 4 и т. 5, б. "а" от ЗОП – предходно виновно неизпълнение на договор за обществена поръчка или на договор за концесия за строителство или за услуга, довело до

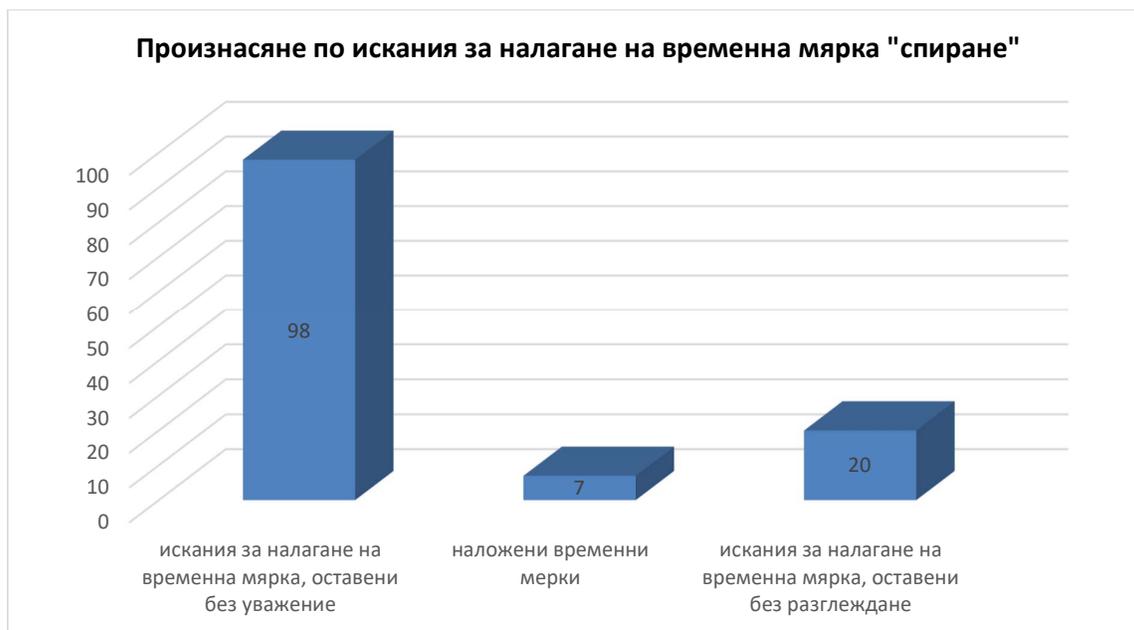
разваляне или предсрочното му прекратяване, изплащане на обезщетения или други подобни санкции, с изключение на случаите, когато неизпълнението засяга по-малко от 50 на сто от стойността или обема на договора; опит за повлияване на вземането на решение от страна на възложителя, свързано с отстраняването, подбора или възлагането, включително чрез предоставяне на невярна или заблуждаваща информация. В пряка връзка с въвеждането на електронното възлагане на обществени поръчки, е появата на нови допускани от възложители нарушения при отстраняване от участие в процедурата. Напр. поради неподписване на отделни части от офертата, както и поради подаване на оферта с квалифициран електронен подпис на лице, което не се явява участник в процедурата и което не е посочило от чие име подава офертата.

През 2021 год. КЗК е постановила **общо 1071 акта (685 решения и 386¹⁷ определения), с които е приключила образувани пред нея производства по ЗОП или се е произнесла по искане за налагане на временна мярка спиране или искане за допускане на предварително изпълнение.** В общия брой определения са включени и **53**, които касаят произнасяне на КЗК във връзка с искане за допълване или изменение на разноски и други **10** определения, които касаят спиране на производството. Следва да се има предвид, че по част от преписките е налице обединяване на две или повече производства поради идентичност на предмета /оспорва се един и същи акт/ или поради това, че оспорваните актове, действия касаят една процедура за възлагане на обществена поръчка, с цел процесуална икономия. В последните случаи КЗК се е произнесла с общо решение или определение.

¹⁷ Това са определения, които подлежат на обжалване пред Върховен административен съд.

През отчетния период, КЗК се е произнесла по 125 искания за налагане на временна мярка „спиране“. В следващата графика е обобщено произнасянето на Комисията по направените искания, по съответен диспозитив на акта.

В обобщение, временна мярка „спиране на процедурата“ е наложена в малка част от случаите, в които е поискана. Съображенията на КЗК да се остави без уважение направено искане, изложени в постановените определения, се свързват с това, че при преценка на последиците от налагането на мярката се дава превес на обществения интерес, който следва да бъде обезпечен чрез обществената поръчка и то своевременно. При евентуална неоснователност на жалбата, спирането на процедурата ще доведе до забавяне, което може да има негативен ефект. В хипотеза на основателна жалба, актът ще бъде отменен. Отделно, възложителят не може да сключи договор, преди влизането на всички решения по процедурата в сила, в противен случай подлежи на санкция. В не малка част от жалбите, с които се иска налагането на временна мярка „спиране на процедурата“ липсват нарочни доводи, обосноваващи направеното искане, които да се различават от общите твърдения за незаконосъобразност на обжалвания акт.

През отчетния период, КЗК се е произнесла по 73 искания за допускане на предварително изпълнение, от които:

Предварително изпълнение е допуснато общо в **41 %** от случаите, в които е било поискано, т. к. КЗК е преценила, че са налице предпоставките за това и съответното искане е подкрепено с доказателства.

През отчетния период, КЗК се е произнесла по същество с **685 решения**¹⁸.
От тях:

- **465 бр.** са решенията, с които КЗК оставя жалбата без уважение;
- **25 бр.** са решенията, с които КЗК отменя като незаконосъобразно решението за откриване на процедура за възлагане на обществена поръчка;
- **158 бр.** са решенията, с които КЗК отменя решението и връща преписката за продължаване на процедурата за възлагане на обществена поръчка от последното законосъобразно решение или действие или за прекратяване на процедурата.

¹⁸ В случаите на обединени производства по преписки, в решението на КЗК се съдържат два или повече диспозитива. В някои от случаите решението съдържа два или повече еднакви диспозитива, а в някои случаи – два или повече различни диспозитива, напр. с един диспозитив жалбата на един от участниците е оставена без уважение, а с втория диспозитив, решението, което се обжалва се отменя, във връзка с твърденията на втори жалбоподател.

- **32 бр.** са решенията, с които КЗК отменя като незаконосъобразно решението за прекратяване на процедура за възлагане на обществена поръчка;
- **2 бр.** са решенията за поправка на очевидна фактическа грешка;
- **3 бр.** са решенията, с които КЗК е установила незаконосъобразност на решение на възложителя;
- **4 бр.** са решенията, с които КЗК е наложила имуществена санкция.

Процентното разпределение на решенията, с които жалбата е оставена без уважение и тези, с които са отменени актовете на възложителя /установена е незаконосъобразност/, спрямо общия брой решения, е представено в графиката:

В ЗОП е предвидено правомощие на Комисия за защита на конкуренцията да **налага санкции на възложители, като:**

Комисията налага санкция в размер от пет до десет на сто от стойността на сключения договор, когато е допуснато предварително изпълнение, но решението на възложителя е постановено в нарушение на закона, засегнало възможността на лицето, подало жалбата, да участва в процедурата или да бъде определено за изпълнител;

Комисията налага санкция в размер от едно до три на сто от стойността на сключения договор в случай, че договорът е сключен в нарушение на чл. 112, ал. 6 или 8, но не се установи нарушение на закона, засегнало възможността на лицето, подало жалбата, да участва в процедурата или да бъде определено за изпълнител,.

За периода **01.01.2021 г. – 31.12.2021 г.** са постановени **четири решения** по ЗОП, с които са наложени имуществени санкции в общ размер на **30 313,58 лв.**

Със **147 акта**, производството пред КЗК е приключило с прекратяване, т.е. без жалбата да се разглежда по същество. Съгласно чл. 213, ал. 1 от ЗОП, производството се прекратява с определение на КЗК, когато се установи недопустимост на жалбата, при оттегляне на жалбата, както и ако жалбоподателят – физическо лице е починал или юридическото лице е прекратено.

КЗК е постановила, както следват:

- **79** определения, на основание чл. 213, ал. 1, т. 3 от ЗОП, **с които е прекратила производството поради оттегляне на жалбите.**
- **68** определения, на основание чл. 213, ал. 1, т. 1 от ЗОП, **с които е прекратила производството поради недопустимост на подадената жалба.**

В ЗОП е предвидено **жалбоподателите да посочват електронен адрес или факс за кореспонденция.** Уведомяването за заседание или за друго процесуално действие е редовно, ако съобщението е изпратено на посочения електронен адрес или факс. Дейността по връчването на съобщения и уведомяването за заседания значително се облекчава при използване на електронен адрес или факс. През 2021 г. все още се констатират случаи, при които жалбоподатели не посочват в депозираните жалби електронен адрес или факс за комуникация. В електронния Регистър на КЗК (на Интернет сайта на ведомството) са публикувани 13 съобщения¹⁹, касаещи уведомления за отстраняване на нередовности по жалби и за разпореждане за отказ от образуване на производство. Както е обсъждано и в предходни годишни доклади, подобен подход от страна на жалбоподателя, води до забавяне във времето на предварителния контрол по чл. 199 от ЗОП и образуването или отказа да се образува производство. При справка в секция „Съобщения“ в електронния Регистър на КЗК, могат да се установят случаи, при които от постъпване на жалбата до публикуването на разпореждане за отказ от образуване на производство минава повече от месец. За сравнение, обаче, през 2019 г. публикуваните съобщения са били 87, а през 2020 г. 35, т.е. запазва се **тенденцията за значително намаляване** на случаите, при които в жалбата се сочи единствено пощенски адрес в населено място и връчването на съобщения на същия адрес е било неуспешно.

През отчетния период бяха проведени и възложени за изпълнение обществени поръчки по Проект за „Развитие на информационната система и

¹⁹ Общият брой на съобщенията не е равен на броя на жалбите, по повод на които са направени. По повод една жалба в повечето случаи има повече от едно съобщение – за отстраняване на нередовност, уведомяване за отказ от образуване на производството, др.

публичния регистър на Комисията за защита на конкуренцията“, финансиран по Оперативна програма „Добро управление“. Проектът се изпълнява по Договор № BG05SFOP001-1.014-0001-C01/21.12.2020 г. за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. Срокът за изпълнение е до 31.12.2022 г.

Целите на Проекта са насочени към:

- подобряване на административното обслужване на гражданите и бизнеса и намаляване на административната тежест;
- подобряване на контролната и регулаторна дейност на КЗК;
- повишаване на достъпността и прозрачността в работата на КЗК.

В резултат на Проекта ще се осъществи надграждане на информационната система и публичния регистър на КЗК, реализиране на електронни административни услуги и изграждане на нов информационен портал с възможност за подаване на сигнали за нарушения на конкуренцията. Съгласно разпоредбата на чл. 68 от Закона за защита на конкуренцията (ЗЗК) КЗК поддържа електронен регистър за издадените от нея актове, съобщения, указания за отстраняване на нередовности по подадени жалби, и разпореждания за отказ от образуване на производство по реда на Закона за обществените поръчки и Закона за концесиите. Надграждането на публичния електронен регистър на КЗК е свързано с необходимостта от разширяване на обхвата на данните, достъпни за гражданите и бизнеса, и осигуряване на по-голяма прозрачност по отношение на производствата и актовете на КЗК. Ще бъде подобрена структурата на регистъра и неговите функционалности, като ще се реализира възможност за извършване на различни справки и търсене по специфични показатели.

Във връзка с разширяването на функционалностите на публичния регистър, ще бъдат създадени нови функционалности на информационната система на КЗК, които ще позволяват въвеждането и публикуването на съответните данни. Ще се създаде възможност за подаване на жалби срещу всички актове, действия или бездействия на възложители и концеденти в процедури за възлагане на обществени поръчки или предоставяне на концесии, както и ще бъдат разработени електронни форми за заявяване на всички административни услуги, с цел предоставянето им по Единния модел за заявяване, заплащане и предоставяне на електронни административни услуги. Предвиденият нов информационен портал на КЗК ще осигурява бърз достъп до надградения публичния регистър и новите електронни административни услуги.

2. Примери от практиката

През отчетния период, при упражняване на правомощията си по Глава двадесет и седма от ЗОП, КЗК продължи да съдейства за изясняването на материалноправни и процесуалноправни въпроси в областта на обществените поръчки.

С **Решение № 1078 от 11.11.2021 г.** по преписка № КЗК-745/2021 г. Комисията приема, че когато в утвърдената документация на обществена поръчка не е въведено изрично условие за отстраняване на участник при посочване на нулева стойност на някоя от дейностите, предвидени в КСС, това не следва да се разглежда като противоречие на възмездния характер на договора за обществена поръчка. Това е така, тъй като от една страна неостойността на определени дейности не прави договора за съответната обществена поръчка безвъзмезден, доколкото за него е предвидено да бъде заплатена съответната оферирана от участника обща цена, от друга страна посочването на нулева стойност за тях не води до несъответствие или пропуск във въпросната обща цена, тъй като дори и чрез залагането на нулеви стойности – тези дейности са включени в самата калкулация. Също така, неостойността им не осуетява задължението на участника да ги изпълни, като предвидени дейности по предмета на договора за обществената поръчка. Решението е потвърдено с Решение № 557 от 24.01.2022 г. на ВАС по адм. дело № 12031/2021 г.

С **Решение № 257 от 16.04.2020 г.** по преписка № КЗК–103/2020, Комисията приема, че е налице основание за отстраняване на участник от процедура за възлагане на обществена поръчка, при положение, че в неговото техническо предложение е следвало да оферира срок на реакция, в случай на рекламация, в рамките на който да гарантира пълна подмяна на артикулите с отклонение в качеството и пълна подмяна на хранителните продукти с негодно качество. Този извод е изведен от заложената от възложителя в документацията дефиниция на понятието „реакция“, а именно: „Под реакция, следва да се разбира срокът за извършване на необходимата замяна на съставните части на обяда, видимо несъответстващи на изискванията на доставката и/или на необходимата замяна на съставни части на обяда с допълнително установени скрити дефекти след доставката“. В разглеждания казус участникът е предложил срок на реакция, в случай на рекламация от една минута, който правилно е преценен от оценителната комисия като нереален и неизпълним. Освен това, правилно е съобразено, че макар в заложените изисквания да не фигурира минимален срок, то е несъмнено, че предложенията е следвало да бъдат съобразени с предмета и мястото на изпълнение на поръчката. КЗК приема, че действията на оценителната комисия, са законосъобразни и са съобразени с условията на документацията на процесната

поръчка, защото с даденото от участника разяснение, относно оферирания от него минимален срок, не е отговорено на основния въпрос - как ще изпълни задължението си, поето в представеното от него техническо предложение, за една минута от времето от получаване на рекламацията, изцяло да замени некачествена доставка с нова такава. Съобразено е още, че предвидените от участника 10 % допълнителни бройки при извършване на доставката не могат да обосноват и гарантират предложения срок по смисъла на документацията за участие, защото срокът се отнася и до възможността за пълна подмяна на артикулите с отклонение в качеството, които може да надвишават значително предвидения резерв от допълнителни бройки. Решението на КЗК е потвърдено с Решение № 13219 от 23.12.2021 г. на ВАС по адм. д. № 11318/2021 г.

С **Решение на КЗК № 1216 от 16.12.2021 г.** по преписка № КЗК-913/2021 е разгледан въпросът къде в условията на обществената поръчка трябва да се поставят изискванията за определени сертификати и за професионална компетентност на персонала – в критериите за подбор или като част от техническото предложение. Прието е, че критериите за подбор служат на възложителя да установи възможността на даден участник да изпълни поръчката, като с тях се определят минималните изисквания за допустимост до участие в процедурата за възлагане на обществената поръчка. За разлика от тях, условията, съдържащи се в техническата спецификация, представляват конкретните изисквания на възложителя за това как да бъде изпълнен предметът на обществената поръчка, така че да отговори на специфичните потребности на възложителя. И критериите за подбор, и изискванията в техническата спецификация, трябва да бъдат съобразени със съответните законови ограничения, предвидени в ЗОП. Предвид обстоятелството, че стандартите БДС EN ISO 27001 и БДС EN ISO 20000-1 са относими към предмета на разглежданата поръчка, необходими са за качествено ѝ изпълнение и същевременно не представляват системи за управление на качеството, в съответствие с чл. 59, ал. 2 и 3 от ЗОП, както и това, че видно от условията на процесната процедура за възлагане на обществена поръчка, един от показателите за оценка на офертите е именно „Професионална компетентност на персонала“, Комисията е заключила, че възложителят правилно и законосъобразно е определил систематичното място на изискванията към екипа за изпълнение на обществената поръчка и на стандартите БДС EN ISO 27001 и БДС EN ISO 20000-1 в условията на поръчката, като част от техническата спецификация на същата, а не в критериите за подбор.

Много интересен казус е разгледан в **Решение № 904 от 30.09.2021 г.** по КЗК – 555/2021, отменено от ВАС с Решение № 12801 от 15.12.2021 г., по адм. д. № 10993/2021 г. КЗК приема, че предложението от определените за изпълнители

по трите обособени позиции на разглежданата обществена поръчка участници, за безвъзмездно изпълнение на услугите, предмет на поръчката, представлява отпаднала необходимост от провеждане на процедурата, в резултат на съществена промяна в обстоятелствата и възложителят правилно и законосъобразно е прекратил същата на основание чл. 110, ал. 1, т. 8 от ЗОП. Не на това мнение обаче е ВАС, който в цитираното по-горе решение от 15.12.2021 г. посочва, че решението на възложителя да сключи с участниците безвъзмездни договори противоречи на принципите, заложили в ЗОП за равнопоставеност и недопускане на дискриминация, свободна конкуренция, пропорционалност, публичност и прозрачност. Иначе казано, решението за прекратяване на процедурата, последващо решението за избор на изпълнители, издадено въз основа резултатите от оценката на техническите и ценови предложения на участниците, влиза в противоречие с императивни изисквания на ЗОП. Съдът отбелязва, че абсолютно неприемливо и в противоречие с приложимия закон е застъпеното от възложителя и възприето от КЗК схващане, че след като няма да бъдат разходвани публични средства, то ЗОП е неприложим. Изтъква се, че кметът на общината е публичен възложител, длъжен да приложи предвидения в закона ред за възлагане на обществена поръчка, при наличието на основанията за това, съгласно чл. 17, ал. 1 от ЗОП. Наред с горното, приема за недопустимо едва след издаването на решение за класиране и избор на изпълнители, последните да представят нова и различна от първоначалната им оферта, с която заявяват намерение за безвъзмездно извършване на услугите. Предлаганата цена е част от офертата на участника и задължителен елемент от договора с изпълнителя, като веднъж предложена, не може да бъде променяна /включително с поемане на ангажимент за безвъзмездно изпълнение/, доколкото по този начин се заобикалят изискванията на ЗОП. В разглеждания случай, участниците са предложили безвъзмездно извършване на услугите, което по съществото си представлява втора оферта, подадена след оценката на техническите и финансовите им предложения, и при наличието на невлязъл в сила акт на възложителя за избор на изпълнители по трите обособени позиции на поръчката. Съдът намира горното за недопустимо и предвид изискването на съображение 103 от Преамбюла на Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26.02.2014 г. за обществените поръчки, транспонирано в чл. 72 от ЗОП, според който на участника се предоставя петдневен срок да представи подробна писмена обосновка за начина на образуване на цената, ако предложението му е с повече от 20 на сто по-благоприятно от средната стойност на предложенията на останалите участници по същия показател за оценка, като обосновката се оценява по отношение на нейната пълнота и обективност относно обстоятелствата, на които се позовава участникът. Предвид горното, съдът приема, че в случая, не са били налице условията, предпоставящи приложимост на чл. 110, ал. 1, т. 8 от ЗОП, тъй като не може да се приеме, че отправените до общината предложения за безвъзмездно предоставяне на услугите, представляват съществена

промяна в обстоятелствата, водеща до отпадане на необходимостта от провеждане на процедурата или от възлагане на договора, а оттам и неправилно процедурата е прекратена на посоченото основание.

Във връзка с въведеното като задължително през 2020 г. **електронно възлагане на обществени поръчки, възникнаха и нови правни въпроси**, които намират разрешение в практиката на КЗК. В тази връзка, могат да се посочат следните решения:

С Решение № 1218 от 16.12.2021 г. по преписка № КЗК-889/2021 Комисията прие възражението на жалбоподателя, касаещо липсата на възможност за прикачване на файл при изготвяне на техническото приложение в ЦАИС ЕОП (каквато възможност е заложена по обжалваната поръчка), както и ограниченият брой символи, от които може да се състои изготвената информация за неоснователно. Няма законова пречка възложителят да предостави възможност, функционална, за изготвяне на текстова част, директно по партидата на процедурата, без да изисква тя да се прилага под формата на прикачен файл. Полето, което е предвидено за изготвяне на така поисканата информация, е 4000 символа (максималният брой символи, който системата позволява). Така допустимият размер на текстова информация, касаеща изискуемата мярка/мерки е възприет от възложителя като достатъчен, за да се обоснове целта на изискването и да се предостави информация, в цитирания размер, която да удовлетвори нуждите му. Подобна преценка не може да бъде санкционирана, като незаконосъобразна, от страна на контролния орган, доколкото попада в оперативната самостоятелност на възложителя. Последният е преценил, че информация с подобен обем е достатъчна, за да може да предостави визията на участника за съответния обект от конкретната обособена позиция. Това изискване важи в условията на равнопоставеност за всички потенциални участници. Същото не би могло да бъде определено като незаконосъобразно, доколкото е заложено, очевидно по целесъобразност, от страна на възложителя, без да е в нарушение на правилата на ЗОП и приложимата правна уредба.

С Решение № 801 от 05.08.2022 г. по преписка № КЗК-517/2021 г., КЗК прие, че възложителят не е изпълнил необходимите действия и последователността им за отваряне на ценовите предложения на участниците в ЦАИС ЕОП описани детайлно в „Ръководството за възложителя“ и допълнително в инструкция, публикувана от АОП на Портала за обществени поръчки. В Регистъра на обществените поръчки, липсват данни за натискане на бутона „Към отваряне на цените“. В резултат на последното, участниците не са получили съобщения от системата за предстоящо отваряне на ценовите предложения и не са имали възможност за декриптиране на съдържанието.

С Решение № 303 от 25.03.2021 г. по преписка № КЗК-114/2021 г., беше предоставено правно разрешение на казус по закъсняло с няколко минути декриптиране на оферта в платформата от участник в процедура за възлагане на обществена поръчка. КЗК приема, че закъснението, допуснато от участника, се дължи на неговото поведение. За това възложителят не може да бъде държан отговорен. Член 9л, ал. 5 от ППЗОП изрично предвижда, че кандидати и участници, които не са декриптирали документите по ал. 1 в срока по ал. 4, се отстраняват от участие на основание чл. 107, т. 5 от ЗОП.

Всички решения и обжалваеми определения на КЗК са достъпни на Интернет-сайта на Комисията, поради което заинтересованите лица могат своевременно да се информират за възприетите правни разрешения по спорни въпроси, касаещи обществените поръчки.

3. Съдебна ревизия на актовете на КЗК, постановени по ЗОП

Съгласно чл. 216а от ЗОП, разпореждането по чл. 201, ал. 2 за отказ от образуване на производство, определенията по чл. 204, ал. 1 по искане за налагане на временна мярка спиране, чл. 205, ал. 3 по искане за допускане на предварително изпълнение, по чл. 213, ал. 1 за прекратяване на производството, подлежат на обжалване, пред тричленен състав на Върховния административен съд, в 3 (три) дневен срок от съобщаването им на страните. Съгласно чл. 216 от ЗОП, решенията на Комисия за защита на конкуренцията подлежат на обжалване пред тричленен състав на Върховния административен съд в 14 (четиринадесет) дневен срок от съобщаването им на страните.

В процентно отношение, обжалваните актове по чл. 216 и чл. 216а от ЗОП, представляват приблизително 45,3 % от всички постановени през 2021 г.²⁰

Срещу постановени през 2021 г. разпореждания за отказ от образуване производство на председателя на КЗК, определения и решения на КЗК, са подадени общо 600 бр. жалби пред Върховния административен съд. Общият брой на обжалваните актове е 485 бр. Отменени са 91 бр. По 19 бр. жалби няма произнасяне към момента.

В процентно отношение отменените/обезсилени/изменени актове представляват около 8 % от всички постановени от Комисията за периода, по реда на ЗОП.

²⁰ Общият брой постановени обжалваеми актове е 1071.

4. Сътрудничество с институциите, ангажирани с осъществяване на контрола за законосъобразност при възлагането на обществените поръчки

През 2021 г., в изпълнение на Споразумение за сътрудничество в областта на обществените поръчки между Комисията за защита на конкуренцията и Агенция по обществени поръчки от 31.05.2017 г., се проведеха разговори и официално беше разменена информация, свързана с извършено обновяване на Централизираната автоматизирана информационна система „Електронни обществени поръчки“ (ЦАИС ЕОП), предвид необходимостта от изясняване на част от новоизградените функционалности на системата, касаещи възможността за подаване на електронна жалба чрез платформата.

5. Закон за концесиите

Съгласно чл. 156, ал. 1 от ЗК, на обжалване по реда на Глава шеста от закона подлежи всяко решение на концедента по процедурата за определяне на концесионер, както и решенията на комисията за отстраняване на кандидати от участие в състезателна процедура с договаряне и в състезателен диалог. Тези решения се обжалват пред КЗК относно тяхната законосъобразност, включително относно наличие в обявлението, в документацията за концесията или във всеки друг документ, създаден при провеждане на процедурата за определяне на концесионер, на изисквания, нарушаващи принципите по чл. 4, ал. 1 от ЗК. На обжалване по този ред подлежат и действия или бездействия на концедента, с които се възпрепятства достъпът или участието на лица в процедурата за определяне на концесионер.

През отчетния период, в деловодството на КЗК, са депозирани **10 жалби**, като по **всички са образувани производства**. Образувани са и **4 производства** по върнати от ВАС за ново разглеждане преписки.

През отчетния период КЗК е постановила **11 решения** по същество, като на основание **чл. 175, ал. 1, т. 1 от ЗК**, 10 от жалбите са оставени без уважение поради липса на твърдяните нарушения, а по една от жалбите оспореното решение на концедента е обявено за **нищожно, на основание чл. 175, ал. 1, т. 4 от ЗК**, тъй като е издадено от некомпетентен орган.

Постановени са **6 определения по ЗК**, от които **4 определения** са по искане за налагане на временна мярка „спиране на процедурата“ за определяне на концесионер, едно по искане за изменение в частта за разноските и едно по искане за допускане на предварително изпълнение, което е оставено без разглеждане.

Съгласно чл. 164, ал. 1 от ЗК, жалбата срещу решение за определяне на концесионер спира процедурата за определяне на концесионер до окончателното решаване на спора. Жалбата срещу решение за прекратяване на процедурата, което включва решение за провеждане на нова процедура за определяне на концесионер или за провеждане на повторна процедура, спира новата, съответно

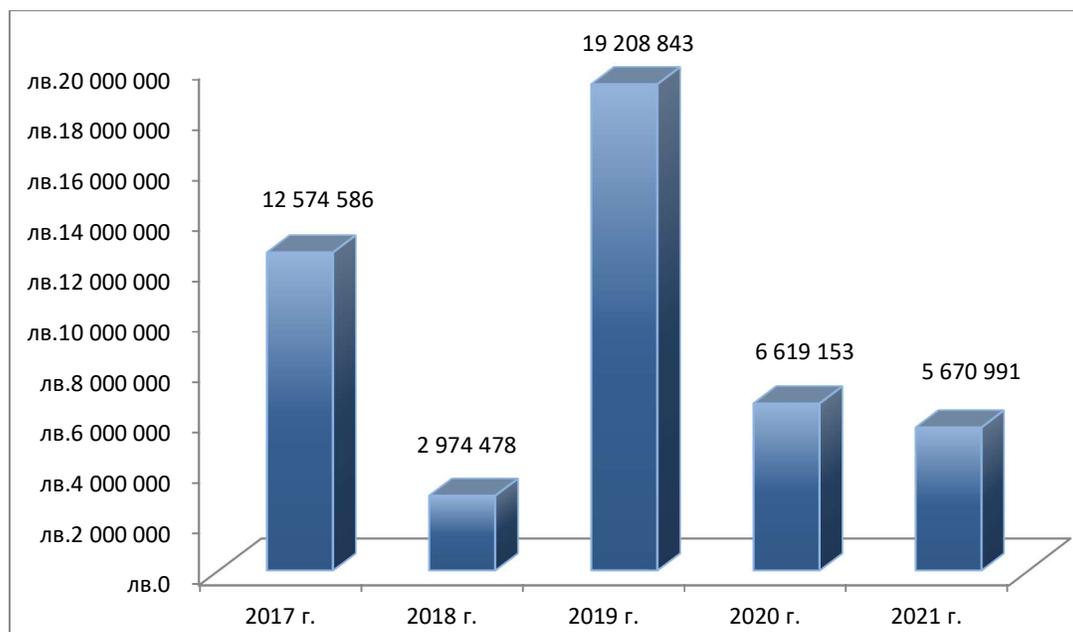
повторната процедура до окончателното решаване на спора. Извън случаите по ал. 1 и 2 жалбата спира процедурата за определяне на концесионер само когато е направено искане за спирането ѝ. При произнасяне по искането Комисията за защита на конкуренцията преценява неблагоприятните последици от забавянето на процедурата и възможността за значително увреждане на обществения интерес или на интересите на страните. Искането се прави едновременно с подаване на жалбата.

За отчетния период КЗК се е произнесла с 4 определения по **искане** за допускане на временна мярка, като 3 от исканията са оставени без уважение, а по едно от исканията е наложена временна мярка и процедурата за определяне на концесионер е оставена спряна на основание чл. 165, ал. 2 и ал. 3 от ЗК.

X. НАЛОЖЕНИ ГЛОБИ И ИМУЩЕСТВЕНИ САНКЦИИ ПО ЗЗК И ЗОП

През 2021 година със свои решения Комисията е наложила имуществени санкции и глоби за извършени нарушения по ЗОП и ЗЗК, както и за непредоставяне или непълно предоставяне на информация и глоби на физически лица за осъществено от тях съдействие за извършване на нарушения по ЗЗК с общ размер, възлизащ на **5 670 991 лв.**

Общ размер на наложените имуществени санкции по ЗЗК и ЗОП

XI. ДЕЙНОСТ ПО ПРОЦЕСУАЛНОТО ПРЕДСТАВИТЕЛСТВО НА КОМИСИЯТА

През 2021 г. са подадени общо 63 жалби до компетентния съд срещу 43 решения на Комисия за защита на конкуренцията, постановени по реда на ЗЗК. От началото на годината не са постъпили жалби срещу определения, с които КЗК се е произнесла по въпроси, с които не се решава спорът по същество.

Съдебна ревизия на АССО като първа съдебна инстанция

През 2021г. Административен съд – София област се е произнесъл с общо с 44 решения по жалби, подадени срещу актове на КЗК, постановени по реда на ЗЗК. Със своите решения АССО потвърждава 24 акта на Комисията, с които е установено нарушение или е установено, че не е налице нарушение на закона. Общо 16 акта на КЗК са отменени изцяло, а 4 решения на КЗК са отменени частично. Всички решения на АССО, с които се отменят изцяло или частично решения на КЗК, са обжалвани пред Върховния административен съд като касационна инстанция.

Съдебна ревизия на ВАС като първа съдебна инстанция и като касационна инстанция

През 2021г. 3-членен състав и 5-членен на Върховният административен съд се е произнесъл като първа или касационна инстанция по спорове за конкуренция като е постановил общо 62 съдебни акта. С тези актове ВАС оставя в сила 43 акта, постановени по реда на Закона за защита на конкуренцията, с които Комисията установява извършено нарушение или установява, че не е извършено нарушение на закона. Други 5 акта на КЗК са отменени частично, а 11 акта са отменени изцяло. С три съдебни решения ВАС връща делото на АССО за разглеждане от друг съдебен състав.

Постигнатият резултат от съдебната ревизия показва, че се запазва изцяло тенденцията на ежегодно потвърждаване на над 70% от актовете на КЗК, постановени по реда на ЗЗК.

Най-голямата по размер наложена санкция, която е потвърдена с окончателно съдебно решение през 2021г. възлиза на 4 193 758 лева (наложена с Решение № 466/2020г. на КЗК на „ЧЕЗ Електро България“ АД), като публичното вземане е събрано и внесено в бюджета. Други големи по размер санкции, за които съдът е потвърдил с окончателно решение извършеното нарушение и изцяло размера на санкцията са – 207 742 лева (наложена на „ЧЕЗ България“ ЕАД), 1 057 140 лева (наложена на „ЧЕЗ Разпределение България“ АД) и 1 136 400 лева (наложена на „ЧЕЗ Електро България“ АД). **Най- малката по размер санкция, потвърдена от съда, е 1 650 лева** (наложена с Решение № 263/08.03.2018 г. на КЗК на „Парфен“ ООД).

С Решение № 950/2020г. КЗК е наложила санкция на „Олинеза Премиум“ ООД в размер на 1 479 040 лева. Посочената **санкция е намалена частично** с окончателно съдебно решение през 2021г. на 369 760 лева, като **извършеното нарушение е потвърдено изцяло. Най-голямата по размер, изцяло отменена от съда през 2021 година санкция, възлиза на 71 842 лева** (наложена с Решение № 229/2018г. на КЗК на „Итал фууд“ ЕАД, с ново наименование „Фикосота фууд“ ЕАД).

С това към момента се запазва общият постигнат положителен резултат на дейността по процесуално представителство спрямо предходните години.

XII. ЕВРОПЕЙСКИ ВЪПРОСИ

Пълноправното членство на България в Европейския съюз (ЕС) изисква от КЗК активно да участва в прилагането на правилата на конкуренция на ЕС в сътрудничество с Европейската комисия (ЕК) и националните органи по конкуренция (НОК) на страните членки на ЕС. Сътрудничеството се осъществява главно в рамките на Европейската мрежа по конкуренция (ЕМК). Мрежата играе ключова роля при разпределяне на работата между националните органи, ЕК и съдилищата и гарантира непротиворечивото прилагане на правилата на конкуренция. Участието на КЗК в ЕМК означава постоянен обмен на информация с другите ведомства, който спомага за постигането и защитата на ефективната конкуренция в рамките на Вътрешния пазар на ЕС.

1. Участие в Европейската мрежа по конкуренция

След присъединяването на България към Европейския съюз КЗК, в качеството си на национален орган по конкуренция, стана член на ЕМК. Представители на Комисията участват в работни групи на ЕМК, както и могат да участват в изслушвания и заседания на Консултативния комитет по ограничителни практики и господстващо положение и Консултативния комитет по концентрации. Целта на изслушванията е да се предостави възможност на предприятията да изложат своите аргументи, относими към съответния казус. Консултативните комитети имат съветвателна роля и изработват становища по представените от ЕК проекти на решения или други актове.

В условията на продължаваща пандемия провеждането на присъствени срещи все още е невъзможно, но заместването им с виртуални срещи позволи работата в ЕМК да продължи. През 2021 г. КЗК участва в **25** виртуални заседания на хоризонтални работни групи и секторни подгрупи (специализирани по сектори на икономиката) към ЕМК, в които се обменят идеи и опит по въпроси от интерес за членовете на мрежата. Представители на КЗК взеха участие и в **2** виртуални пленарни заседания, на които се обсъждат въпроси, свързани с политиката и практиката по приложението на правилата на конкуренция, изразяват се становища по поставени от работните групи въпроси, приемат се документи, разработени в рамките на съответните работни групи. КЗК взе участие онлайн в **1** заседание на Консултативен комитет по концентрации в ролята на докладчик, както и в **1** заседание на Консултативен комитет във връзка със законодателна инициатива на ЕК.

През юни и ноември 2021 г. зам.-председателят на КЗК, г-н Димитър Кюмюрджиев взе участие във виртуални срещи на председателите на органите по конкуренция от ЕМК, на които са обсъдени въпроси, свързани с усъвършенстване на правото на конкуренцията, актуални въпроси в областта на антитръста и концентрациите, както и сътрудничеството в рамките на мрежата.

2. Обмен на информация в ЕМК

ЕМК дава възможност на ведомствата по конкуренция на страните членки и ЕК да осъществяват постоянен обмен на информация, който представлява изключително ефективно средство за проучване на практиката в ЕС по определен въпрос. В тази връзка в ЕМК се осъществява и специфична форма на сътрудничество между членовете на мрежата чрез изпращане и отговаряне на въпросници относно конкретни казуси или проблеми от областта на правото и политиката на конкуренцията. В контекста на предписания от правото на ЕС

принцип за тясно сътрудничество между членовете на мрежата през последните дванадесет години КЗК поддържа високи нива на отговаряне на въпросници, с което допълнително се утвърждава като надежден партньор в ЕМК.

Въпросници в ЕМК

През 2021 г. **КЗК отговори на 76 въпросника**, получени от Европейската комисия, работни групи и секторни подгрупи на ЕМК, както и от други НОК в ЕМК. През изминалата година КЗК изпрати два въпросника до други национални органи по конкуренция в ЕМК.

3. Координация по въпросите на Европейския съюз

През 2021 г. Комисия за защита на конкуренцията, като водещо ведомство в РГ 5 „Конкуренция“ на Съвета по европейски въпроси (СЕВ), продължи да изпълнява задълженията си, произтичащи от Постановление № 85 от 17 април 2007 г. за координация по въпросите на Европейския съюз. КЗК изготвяше и съгласуваше проекти на указания, позиции и информация по разглежданите в Съвета на Европейския съюз проекти на Регламент относно достъпни и справедливи пазари в цифровия сектор (**Законодателен акт за цифровите пазари**) и Регламент относно **чуждестранните субсидии, които нарушават функционирането на вътрешния пазар**. Представителите на КЗК, в качеството им на членове в различни работни групи към СЕВ, участваха в съгласуването и на други документи, попадащи в обхвата на координационния механизъм по европейските въпроси.

Експертите от дирекция „Право и политика на конкуренцията“ изготвиха проекти на първоначални позиции по двете предложения за регламенти, следяха и участваха в срещи на Работна група G.12 към Съвета на ЕС, на които се обсъждаха конкретни текстове на предложенията за регламент и взаимодействия активно с Постоянното представителство на Република България в ЕС във връзка с работата в работните органи на Съвета на ЕС по предложенията за регламенти. Бяха изготвени и координирани в РГ 5 „Конкуренция“ на СЕВ проекти на позиции за одобрение от СЕВ и Министерски съвет по двете законодателни предложения за регламент.

4. Участие в Мрежа на първоинстанционните органи, в страните членки от ЕС, преразглеждащи процедури по възлагане на обществени поръчки

През 2017 г. беше създадена Мрежата на първоинстанционните органи в страните членки от Европейския съюз, преразглеждащи процедури по възлагане на обществени поръчки, чиято основна идея е сътрудничество с цел подобряване на обмена на информация и добри практики, свързани с конкретни аспекти на функционирането на директивите относно средствата за правна защита, както и в по-общ план гарантиране ефективното функциониране на националните процедури по преразглеждане. В периода 2017 – 2019 г. се провеждаха регулярни срещи, вкл. и в гр. София.

През 2021 г., не са организирани и провеждани работни срещи на членовете на Мрежата на първоинстанционните органи, в страните от ЕС, преразглеждащи процедури по възлагане на обществени поръчки. Причината е свързана с разпространението на заразата с Ковид-19 и предприетите мерки в държавите за нейното ограничаване.

XIII. МЕЖДУНАРОДНО СЪТРУДНИЧЕСТВО

1. Участие в Международната мрежа по конкуренция

В качеството си на член на Международната мрежа по конкуренция (ММК) през 2021 г. КЗК продължи активното си участие в работните групи на Мрежата. ММК разглежда въпроси в областта на законодателството и политиката на конкуренция. Целта е да се задълбочи взаимодействието между органите по конкуренция и да се постигне сближаване на законодателството и правоприлагането. Представители на КЗК взеха участие в Годишната конференция на ММК, която се проведе онлайн през октомври 2021 г., както и в

редица виртуални семинари, организирани в рамките на работните групи на ММК.

2. Сътрудничество в Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР)

През 2021 г. Комисията за защита на конкуренцията участва в работата на Комитета по конкуренцията и работните групи към него на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР), както и в дейността на Регионалния център на ОИСР в Будапеща. Поради пандемията от COVID-19, всички срещи се провеждаха в онлайн формат.

Представители на КЗК участваха в онлайн сесиите на Комитета по конкуренцията на ОИСР през м. юни 2021 г. по следните теми: „Преносимост на данни, интероперабельност и конкуренция“, „Концепцията за потенциална конкуренция“, „Методологии за измерване на пазарната конкуренция“, „Правоприлагане по конкуренцията и регулаторни алтернативи“.

През м. декември 2021 г. се проведе редовната сесия на Комитета по конкуренцията на ОИСР, както и Глобалният форум по конкуренцията на организацията. Представители на Комисията взеха участие в заседанията на Комитета по конкуренцията, посветени на „Проблеми на конкуренцията в секторите „Книги“ и „Електронни книги“ и „*Ex-ante* регулация и конкуренция на цифровите пазари“. Експерти от КЗК участваха и на пленарните сесии и кръглите маси по време на Глобалният форум по конкуренцията, на които бяха обсъдени въпроси, свързани с „Икономически анализи и доказателства при производства за злоупотреба с господстващо положение“, „Насърчаване на конкурентната неутралност от ведомствата по конкуренцията“, „Техники и доказателства за оценка на пазарната мощ“, „Техники и доказателства за оценка на договори за изключително представителство и за обвързани продажби“, „Техники и доказателства за оценка на хищническо ценообразуване и свиване на маржа“.

Експерти на КЗК се включиха и в онлайн семинарите на Регионалния център по конкуренция на ОИСР в Будапеща по следните теми: „Борба с тръжните манипулации в процедури за възлагане на обществени поръчки“, „Оценка на злоупотреби с господстващо положение – фокус върху цифровите пазари“, „Провеждане на ефективни антитръстови разследвания“, „Право по конкуренцията и права на интелектуална собственост“ (организиран съвместно от Регионалния център по конкуренция на ОИСР в Будапеща и Федералната антимонополна служба на Руската федерация).

Представители на Комисията присъстваха също на виртуален семинар на ОИСР на тема „Регулаторни бариери пред конкуренцията в професионалните услуги: измерване и опит с реформите“.

3. Обмен на информация в мрежите и организациите, в които КЗК участва

В КЗК се получават многобройни и най-различни въпросници, произтичащи от сътрудничеството в рамките на ЕМК, ММК и други организации.

През 2021 г. е нарушена тенденцията на увеличение в броя на получените въпросници, която се наблюдава от 2018 г., като намаляват до 90, което е съпоставимо с нивото им от 2017 г., когато са 91. Вследствие на по-малкия брой въпросници отговорите намаляват в абсолютна стойност (88), но процентът на отговорени въпросници се запазва 98%, което е най-високото ниво, постигано до момента.

На графиката са представени данни за броя въпросници, отговорите от страна на КЗК и процента на отговорените въпросници.

Получени въпросници и отговори на КЗК за периода 2008 – 2021 г.

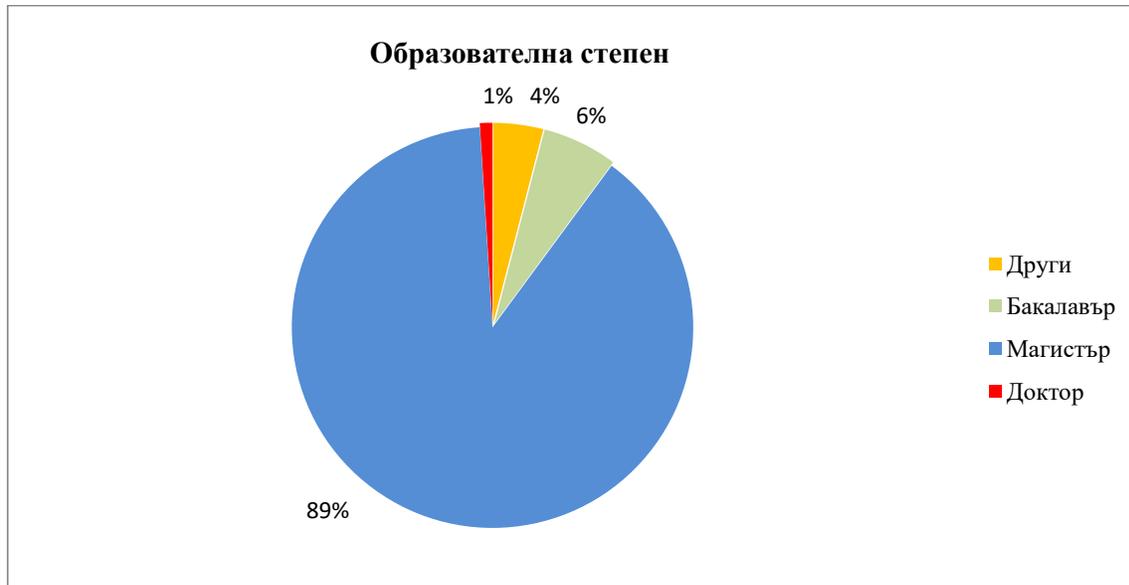
XIV. АДМИНИСТРАТИВЕН КАПАЦИТЕТ И ФИНАНСОВА ДЕЙНОСТ

1. Управление на човешките ресурси

Организационната структура и числеността на администрацията са регламентирани в Устройствения правилник на Комисия за защита на конкуренцията. В **общата численост – 117 щатни бройки** се включват: председател, зам.-председател, пет членове на Комисията, главен секретар, служител по сигурността на информацията, обща администрация - 23 бр. и специализирана администрация - 85 бр.

В Комисията работят **висококвалифицирани специалисти - 96% от които с висше образование**, чието образователно равнище отговаря на целите и задачите на КЗК.

Разпределението на служителите, по степен на образование, е представено в следната графика:

Разпределението на служителите, по област на образование, е представено в следната графика:

Комисия за защита на конкуренцията участва активно в специализирани работни срещи, форуми, конференции на европейско и международно ниво, подробно описани в настоящия доклад, което осигурява на служителите повишаване на тяхната квалификация и знания.

През 2021 г. предвид възникналата в национален и световен мащаб епидемиологична обстановка, обученията проведени по общо административни въпроси, бяха значително по-малко в сравнение с предишните години. На тях бяха разгледани въпроси на следната тематика:

- „Комуникационни и презентационни умения в международна среда“
- „Актуални промени в нормативната уредба на държавната служба“
- „Длъжностно лице по защита на данните“.

2. Финансова дейност

Комисия за защита на конкуренцията е независима институция на бюджетна издръжка.

Бюджетът на Комисия за защита на конкуренцията е приет със Закона за държавния бюджет на Република България за 2021 г. (обн. ДВ, бр. 104 от 08.12.2020 г.) в размер на **6 000 000 лв. за приходи** и **5 835 400 лв. за разходи**.

2.1. Приходи

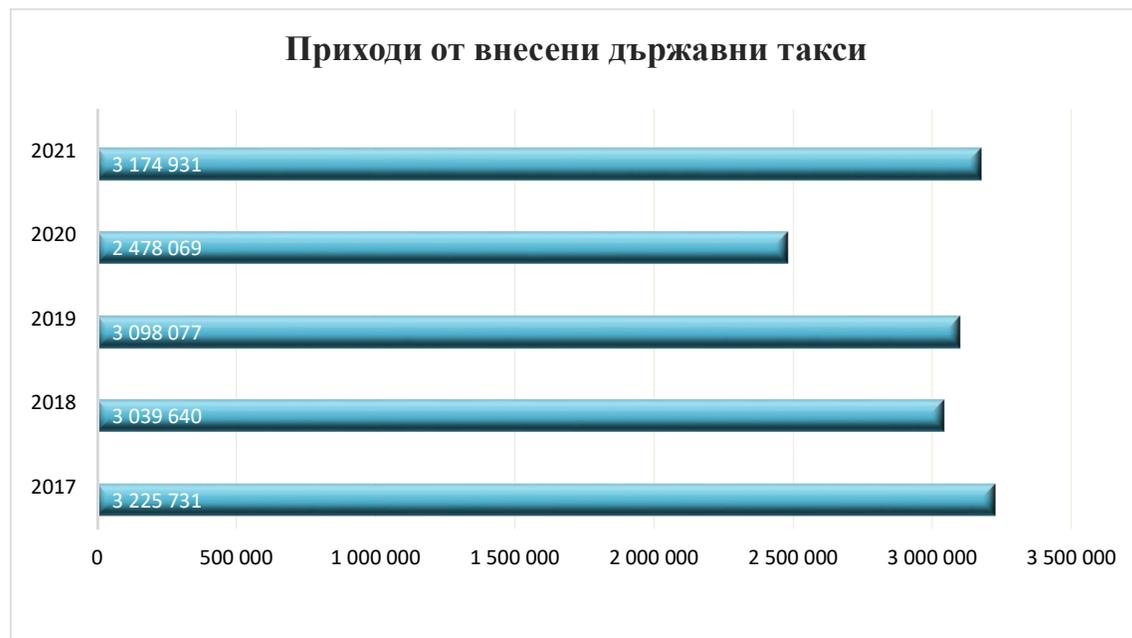
Утвърдените със Закона за държавния бюджет на Република България приходи за 2021 г. са в размер на 6 000 000 лв., от които 4 000 000 лв. приходи от държавни такси и 2 000 000 лв. приходи от имуществени санкции.

През 2021 г. **събраните приходи** са в размер на **10 324 724 лв.** и се разпределят както следва:

- държавни такси по Тарифата към Закона за защита на конкуренцията, Закона за обществените поръчки и Закона за концесиите в размер на 3 174 931 лв.;
- имуществени санкции по Закона за защита на конкуренцията и Закона за обществените поръчки в размер на 7 137 049 лв.;
- други неданъчни приходи в общ размер на 12 744 лв.

Отчетените **приходи от внесени държавни такси** през 2021 година са в размер на **3 174 931 лв.** и съставляват **79,37 %** от планираните по този параграф.

За периода 2017 г. – 2021 г. събраните приходи от държавни такси имат следните стойности в лева:

Видно от графиката се запазва една много добра тенденция на постъпления от държавни такси през годините, която въпреки условния характер на тяхната събираемост и трудната им степен на прогнозиране, се запазва в постоянни темпове.

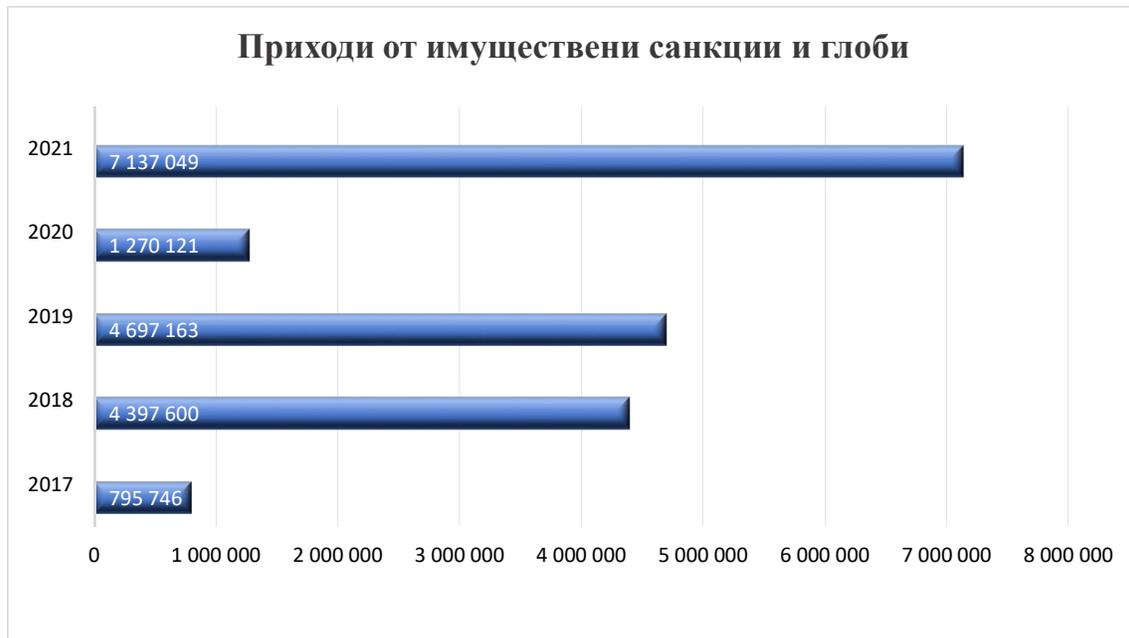
През последните години се наблюдава тенденция за повишаване ръста на **начисляваните приходи** по влезли в сила актове на Комисията, обжалвани и потвърдени от Върховният административен съд.

Видно от графиката, начислените приходи от глоби и санкции са почти **6 пъти** повече в сравнение с 2020 г, което се дължи на повишената успеваемост на обжалваните актове на Комисията пред Върховния административен съд.

Събраните **приходи** през 2021 година **от наложени имуществени санкции и глоби**, по влезли в сила решения на КЗК, са в общ размер на **7 137 049 лв.**, което надвишава с **3,6 пъти** планираните за периода - 2 000 000 лева.

За периода 2017 г.- 2021 г. събраните приходи от имуществени санкции и глоби, по влезли в сила решения на КЗК, са представени в лева както следва:

Видно от данните в графиката, през отчетната 2021 г. е постигната изключително успеваемост. Това се дължи на положените усилия за събиране на наложените имуществени санкции по влезли в сила през 2021 година решения на Комисията, които са потвърдени от Върховен административен съд, на „ЧЕЗ Разпределение България“ АД, „ЧЕЗ „Електро България“ АД и „ЧЕЗ България“ ЕАД в общ размер на 6 605 040 лв. **Най-голямата по размер имуществена санкция, която е събрана, възлиза на 4 193 758 лева** (наложена с Решение № 466/2020г. на КЗК на „ЧЕЗ Електро България“ АД). **Най-малката по размер санкция, която е внесена, е в размер на 50 лева** (наложена с Решение 538/2021г. на КЗК на ЕТ „Мери – Марияна Николова“).

Въпреки това, тази успеваемост е трудна за прогнозиране, доколкото постигнатият резултат се обуславя на първо място от приключване на съдебното обжалване на актовете на КЗК и произнасянето на съда с окончателно решение, както и от постигнатия резултат след събиране на вземанията по принудителен ред.

2.2. Разходи

Разходването на средства от бюджета на Комисията се осъществява при спазването на строги вътрешни правила и принципи за законосъобразност и целесъобразност.

Утвърдените към 31.12.2021 г. разходи по бюджета на Комисията са в размер на 5 297 063 лв. При отчетени 5 119 541 лв., изпълнението на разходната част на бюджета на КЗК за годината е 96,65 %.

Разпределението на разходите по параграфи е както следва:

§	Показатели	в лв.
01-00	Заплати и възнаграждения за персонала, нает по трудови и служебни правоотношения	3 479 711
02-00	Други възнаграждения и плащания за персонала	197 340
05-00	Задължителни осигурителни вноски от работодатели	911 022
10-00	Издръжка	434 087
19-00	Платени данъци, такси и административни санкции	21 657
46-00	Разходи за членски внос и участие в нетърговски организации и дейности	22 296
52-00	Придобиване на дълготрайни материални активи	53 076
53-00	Придобиване на нематериални дълготрайни активи	352
	ВСИЧКО	5 119 541

За изпълнение на влезлите в сила решения, КЗК изпраща незабавно покани за доброволно изпълнение на основание чл. 182 от ДОПК до съответните длъжници. Незаплатените в срок вземания се предават за принудително събиране на частен съдебен изпълнител. Бързата реакция и положените усилия от страна на КЗК доведоха до съществено завишаване на събираемостта на вземанията към Комисията през последните години. По този начин се постига по-голяма ефективност на актовете на КЗК и се оказва дисциплиниращ ефект върху поведението на санкционираните предприятия и лица.

Наличните ангажименти по бюджета на КЗК към 31.12.2021 г., отразени в отчетна група „Бюджет“, са в размер на 263 631 лв. и представляват нереализирани към края на отчетния период задължения по договори. Възникналите към 31.12.2021 г. ангажименти за разходи са в размер на 677 761 лв., в т.ч. 53 428 лв. за капиталови разходи. Реализираните ангажименти за разходи са в размер на 490 409 лв. Размерът на възникналите нови задължения за разходи е също 490 409 лв.

През м. декември 2020 г., Комисията стартира проект „Развитие на информационната система и публичния регистър на Комисията за защита на

конкуренцията“. Проектът се изпълнява по Договор № BG05SFOP001-1.014-0001-C01/21.12.2020 г. за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. Общата стойност на проекта е в размер на 1 999 998 лв., като безвъзмездната финансова помощ е в съотношение 85% от Европейския социален фонд и 15% национално съфинансиране. Срокът за изпълнение е от 01.12.2020 г. до 31.12.2022 г.

Възникналите към 31.12.2021 г. ангажименти за разходи в отчетна група „Сметки за средствата от ЕС“ във връзка със сключени договори по проекта са в размер на 1 750 200 лв. за капиталови разходи. Реализираните през годината ангажименти са в размер на 364 920 лв., от които 350 040 лв. капиталови разходи. Възникналите нови задължения за разходи са в размер на 364 920 лв.

Размерът на поетите ангажименти за разходи и на новите задължения за разходи е в границите на утвърдените със Закона за държавния бюджет на Република България максимални размери на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2021 г. и на новите задължения, които могат да бъдат натрупани през 2021 г.

2.3. Извършени одити и вътрешен контрол

През 2021 г. беше извършен финансов одит на Годишния финансов отчет на Комисията за 2020 г., състоящ се от баланс към 31.12.2020 г., отчет за приходите и разходите, отчет за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средства от Европейския съюз и сметките за чужди средства, както и приложение към финансовия отчет, включително пояснения за прилаганата счетоводната политика.

С одобрен окончателен Одитен доклад № 0100201521, Сметна палата изразява мнение, че приложеният годишен финансов отчет дава вярна и честна представа за финансовото състояние на Комисията към 31 декември 2020 г. и за нейните финансови резултати от дейността и паричните й потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси.

XV. ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕННОСТТА, ИНФОРМАЦИОННО ОСИГУРЯВАНЕ НА МЕДИИТЕ, ПРОТОКОЛНА ДЕЙНОСТ

През 2021 г. Комисия за защита на конкуренцията продължи да осъществява дейностите в областта на връзките с обществеността, медийните комуникации и протоколното обезпечаване на необходимото ниво.

В условията на пандемична обстановка, Комисията осигуряваше пълна информация за своята дейност, както и за въведените противоепидемиологични мерки, които следва да бъдат спазвани за нормалното протичане на работния процес.

Основен акцент, както и досега в работата на Комисията, бе обективното информиране и популяризиране на дейностите на КЗК сред обществото, стопанските субекти, международните партньори и организации.

Ежедневно се изработваше вътрешна прессправка, за преглед на най-значимите събития и теми на деня, проблемите на конкуренцията и техния коментар.

Интернет страницата на КЗК се утвърди, като един от основните и обективно информиращи канали за дейността на организацията. Тя се актуализира ежедневно с информация относно новопостъпили жалби и образувани производства по ЗОП, ЗК и ЗЗК.

Своевременно се публикуват съобщения за предстоящи концентрации, съобщения за предявени твърдения за извършени нарушения, за отстраняване на нередовности и други.

През отчетния период бе осигурена информация за текущи проекти на институцията, информация за прилагане на антикартелното законодателство, за новоприети от Комисията насоки, свързани с тръжните манипулации и концентрациите.

На интернет страницата на Комисията www.cpc.bg, в услуга на потребителите има създадени още:

- Раздел „Форми“ – съдържа образци на документи свързани с дейността на Комисията, свързани с установяване на антитръстови нарушения, нелоялна конкуренция и уведомление за концентрация.

- Раздел „Обратна връзка“ – осигурява възможност на потребителите, бързо и лесно да отправят своите мнения или запитвания свързани с дейността на КЗК.

- Раздел „Въпроси и отговори“ – съдържа отговори на често задавани въпроси от потребителите, с цел бързо и лесно получаване на най-често търсената информация.

- Раздел „Публичен регистър“ в който се публикуват издадените от КЗК актове, съгласно чл. 68 от ЗЗК.

На директната телефонна линия се предоставя информация на граждани и организации на въпроси, свързани с дейността на КЗК.

Предвид обявената епидемиологичната обстановка, документооборотът на Комисията се извършва в голяма степен по електронен път чрез Среда за електронен обмен на съобщения (СЕОС) и по електронна поща. Деловодството приема, обработва и актуализира информация и документи, свързани с дейността на КЗК при строго спазване на въведените противоепидемични мерки.

XVI. ПРИОРИТЕТИ И ЦЕЛИ В ДЕЙНОСТТА НА КОМИСИЯТА ЗА 2022 г.

Всяка година след анализ на постигнатите резултати за предходния период, Комисията определя своите бъдещи приоритети в светлината на своя институционален опит, отчитайки приоритетите за развитие на икономиката, приети от Народното събрание на Република България и правителството. Залагането на новите цели отразява също необходимостта от прякото прилагане на Европейското законодателство, както и промените на пазарите и бизнес моделите, които са резултат от напредналите технологии.

КЗК фокусира работата си основно върху борбата срещу забранените споразумения, предотвратяването на съгласувани практики на пазара, прекратяване на нелоялни търговски практики и прецизно разрешаване на спорове по Закона за обществените поръчки и Закона за концесиите. Комисията поставя като акцент в своята дейност и ориентирането на нейните решения както към гарантиране на защита и разширяване на конкуренцията, така и към защита интересите на потребителя. Това е породено от необходимостта да бъде отчетено, че нарушенията на конкуренцията пряко или непряко засягат благосъстоянието на потребителите.

С Решение № 80 от 27.01.2022 г. КЗК прие приоритети на Комисия за защита на конкуренцията през 2022 година при образуване на производства по Глава девета и Глава дванадесета от Закона за защита на конкуренцията. Решението бе публикувано в публичния регистър на КЗК и на интернет страницата на Комисията.

С последните изменения на Закона за защита на конкуренцията (ДВ бр. 17 от 26.02.2021 г.) правомощията на Комисия за защита на конкуренцията бяха допълнени и разширени. Едно от новите правомощия е възможността Комисията да определя своите приоритети при правоприлагането. Съгласно чл. 38, ал. 4 от Закона за защита на конкуренцията, когато Комисията е сезирана с искане по ал. 1, т. 2, 3, 4 и 9, председателят с мотивирано разпореждане може да откаже да образува производство, ако случаят не попада в обхвата на приоритетите за правоприлагане, определени с правила, приети от комисията и публикувани на нейната интернет страница.

Правилата за приоритизиране на искания за образуване на производства по Глава девета и Глава дванадесета от ЗЗК бяха приети от КЗК с Решение № 606 от 10.06.2021 г. Целта на определянето на приоритети е да се осигури ефективно използване на ресурсите на КЗК и насочване на усилията ѝ към предотвратяването и прекратяването на най-съществените нарушения на конкуренцията.

В изпълнение на това задължение бяха набелязани **следните годишни приоритети на Комисията за 2022 година при образуване на производствата по Глава девета и Глава дванадесета от ЗЗК:**

В областта на антитръста Комисията ще продължи да се фокусира върху разследването и санкционирането на картелни споразумения и тръжни манипулации, които са с изключително висока степен на увреждане на пазарните отношения, структурата на пазара и конкурентния процес между предприятията. Тръжните манипулации причиняват значителни вреди на възложителите и засягат правилното разходване на публичните средства.

Конкретните сектори, които Комисия за защита на конкуренцията ще наблюдава с особено внимание и **ще образува приоритетно производства** за разследване на наличието на забранени споразумения или злоупотреби с господстващо положение, включват: **здравен сектор, енергетика, горива, производство и търговия с храни**. КЗК счита тези сектори за приоритетни в дейността си по правоприлагане, тъй като те имат структуроопределящо значение за икономиката на страната, влияят значително на конкурентния процес и в други икономически сектори и засягат пряко благосъстоянието на гражданите като потребители.

КЗК поставя като свой приоритет през 2022 г. и мониторинга и правоприлагането в областта на антитръста спрямо **цифровата икономика (цифровите пазари) и споразуменията за устойчивост**. Тези нови и нововъзникващи пазари са обект на внимание и действия на редица органи по конкуренция в ЕС и в света, поради тяхното голямо значение за развитие на конкурентоспособността на националните икономики, иновациите и насърчаване на устойчива инфраструктура.

Правоприлагането в областта на нелоялната конкуренция (Глава седма от ЗЗК) и забранените търговски практики по веригата за доставки на селскостопански и хранителни продукти (новата Глава седма „б“ от ЗЗК) е още един от основните приоритети в дейността на Комисията през 2022 г. КЗК ще следи особено внимателно практиките на търговските вериги и други големи предприятия - купувачи на хранителни и селскостопански продукти с оглед спазването на забраните за нелоялни търговски практики и защита интересите на по-малките предприятия – доставчици на такива продукти. Приоритетно ще се разглеждат и искания, съдържащи твърдения за **заблуждаващи реклами на хранителни добавки, лекарствени средства**, медицински изделия и др., прилагани за вирусно-простудни заболявания, твърдените ефекти и свойства на тези продукти при рекламирането им, както и в **сектори туризъм, ресторантьорство, увеселителни търговски обекти и др., електронната търговия и други цифрови пазари.**

Предвид своите функции и роля, Комисията определя като свои общи приоритети в дейността си за 2022 година, постигане на изброените по-долу резултати.

1. Приоритети и цели в дейността „Антитръст“ през 2022 г. ще бъдат:

- Активно противодействие срещу тръжните манипулации в обществените поръчки, чрез мониторинг на публично достъпна информация за провежданите обществени поръчки и задълбочено сътрудничество с възложителите. Комисията продължава да има фокус върху разследването и санкционирането на този вид картелни споразумения предвид значителните вреди, които същите причиняват на структурата на пазарите, конкурентния процес между предприятията и правилното разходване на публичните средства.

- Постоянен мониторинг на поведението на участниците на пазарите със съществено социално-икономическо въздействие върху благосъстоянието на потребителите и образуване на производства по ЗЗК.

- Постоянен мониторинг върху цифровите пазари и споразуменията за устойчивост с цел откриване на ограничения на конкуренцията и образуване на производства за установяване на антитръстови нарушения.

- Активно участие в процесите по обсъждане и приемане на нов регламент за групово освобождаване на вертикални споразумения и насоки на Европейската комисия във връзка с него, както и в актуализирането на Известието на Европейската комисия за определяне на съответния пазар, което се очаква през 2022 г.

2. Приоритети и цели в дейността „Контрол върху концентрациите между предприятия“ през 2022 г. ще бъдат:

- Проучване на практиката на ЕК и НОК при одобряване на мерки за запазване на ефективната конкуренция в производства по оценка на концентрации между предприятия и назначаване на особен представител (trustee).

- Извършването на такова проучване ще допринесе за прилагане на най-добрите практики по одобряване на мерки (структурни/поведенчески) за запазване на конкуренцията. Това от своя страна ще помогне на КЗК в работата си при сходни случаи и засегнати пазари да извърши по-обективна оценка доколко предложените от участниците в концентрацията мерки са достатъчно ефективни, за да отстраняват напълно откритите опасения за конкуренцията на съответния пазар.

- Изготвяне на подробни въпросници до конкуренти, клиенти и доставчици на участниците в концентрацията.

- Целта на тяхното изготвяне е да бъде получена релевантна информация и данни, необходими за прилагане на теста при оценка на концентрациите за значително засягане на ефективната конкуренция на съответния пазар, особено в резултат на създаване или засилване на господстващо положение съгласно приетия ЗИД на ЗЗК през м. март. 2021 г.

- Активно сътрудничество с ЕК и националните органи по конкуренция на държавите членки при прилагане процедурата по препращане случаи на концентрация по реда на чл. 22 от Регламента за сливанията в съответствие с приетите от ЕК Насоки за прилагане на механизма за препращане по чл. 22 от Регламента за сливанията за определени категории случаи на концентрации между предприятия.

- Целта е да бъде извършван мониторинг на сделки, които не попадат в обхвата на чл. 24, ал. 1 от ЗЗК, но в същото време отговарят на критериите за препращане, описани в Насоките за прилагане механизма за препращане по чл. 22 от Регламента за сливанията за определени категории случаи на концентрации между предприятия. Това може да бъдат случаи на придобиване на иновационни компании, извършващи R&D проекти и имащи голям конкурентен потенциал, както и компании, притежаващи ценни/значими активи и/или изходни суровини, права на интелектуална собственост и др.

- Насърчаване провеждането на преднотификационни контакти със страните по сделката.

- Целта на преднотификационните срещи е да бъдат обсъдени основните параметри и съответни пазари, върху които се очаква концентрацията да окаже въздействие. За да бъде извършена обективна оценка на ефекта на концентрацията върху конкурентната среда е важно при осъществяване на

преднотификационната консултация да се прецизира необходимата информация и документи, които следва да представи уведомятеля при подаване на уведомление за предстояща концентрация.

- Мониторинг на публикации в медиите и други източници на информация за осъществени и ненотифицирани пред КЗК сделки.

- КЗК ще продължи да извършва мониторинг на медийни публикации и други източници на информация относно осъществени придобивания/сливания между предприятия и други форми на трайна и качествена промяна във вида на упражнявания контрол. Основната цел е да бъдат идентифицирани тези от тях, за които е било налице задължение за предварително уведомяване пред КЗК и след образуване на производство по реда на чл. 38, ал. 1, т. 1 от ЗЗК да се извърши оценка на техния ефект върху конкуренцията на съответния пазар като се приложи процедурата по чл. 74 и чл. 76 от ЗЗК, съответно наложи имуществена санкция, а при необходимост и мерки по реда на чл. 90 от ЗЗК.

3. Предвид последните изменения в ЗЗК и въвеждането на забранените търговски практики във веригата за доставки на селскостопански и хранителни продукти, основни приоритети в дейността на Комисията в областта на нелоялната конкуренция и нелоялните търговски практики ще бъде съдействие за развитието на конкурентната среда и защита на свободната инициатива в стопанската дейност, защита на селскостопанските производители и доставчиците на селскостопански и хранителни продукти чрез практиката по прилагане на разпоредбите от Глава седма и Глава седма „б“ от ЗЗК.

В тази връзка се предвижда да бъдат изпълнени следните цели:

- непрекъснат мониторинг върху поведението на предприятията при осъществяване на стопанската им дейност с оглед спазването на действащите забрани за нелоялна конкуренция и по-конкретно разпространението на реклами, които могат да имат заблуждаващ характер, провеждането на промоции, включително и такива с предоставяне на награди със значителна стойност, обвързани с извършването на покупки и др.;

- мониторинг върху поведението на предприятията – купувачи на селскостопански и хранителните продукти с оглед спазването на забраните за нелоялни търговски практики в съответния сектор;

- популяризиране на практиката на КЗК при установяване на нарушения по Глава седма и Глава седма „б“ от ЗЗК чрез публикуване на специализирана информация, участие в срещи и семинари с представители на бизнеса, регулаторни органи, неправителствени организации и др.;

- повишаване на ефективността при прилагането на ЗЗК във връзка с установяване на нарушенията по Глава седма и Глава седма „б“ от ЗЗК,

включително чрез активен диалог и взаимодействие с други държавни органи, браншови асоциации, включително в сектора на селскостопански и хранителни продукти, както и органи за саморегулация в лицето на Националния съвет за саморегулация, който следи за етиката в търговската комуникация.

4. Приоритет в дейността на Комисията е да съдейства за развитието на конкурентната среда чрез упражняване на правомощията си по застъпничеството за конкуренция. В тази връзка се предвижда:

- изготвяне на становища относно действащата нормативна уредба или предложени нейни изменения, с цел тази уредба да бъде ефективна от гледна точка на конкуренцията като не поставя бариери за навлизане на нови участници на съответния пазар и стимулира процеса на ефективна конкуренция между предприятията на него;

- повишаване ефективността на взаимодействието между институциите и проследяване на това кои отправени от КЗК препоръки за подобряване на конкурентната среда са взети предвид от тях;

- систематизиране на практиката на КЗК по застъпничество за конкуренцията по сектори на икономиката, която да бъде от полза както за частноправните субекти, така и за органите, отговорни за планирането и разработването на публични политики. Чрез това ще бъде постигнато повишаване на осведомеността относно оценките за съответствие с правилата на конкуренцията;

- популяризиране на правилата за конкуренция с цел те да подпомагат институциите, които определят или оказват влияние върху икономическите политики, като по този начин се гарантира, че разпоредбите на Закона за защита на конкуренцията са познати, възприемани и отразявани в поведението на пазарните участници;

5. Активно участие в структурите на ЕС в областта на защитата на конкуренцията и в международното сътрудничество.

За осъществяването на този приоритет Комисията ще се стреми да постигне следните цели:

- тясно взаимодействие с органите по конкуренция на държавите – членки на ЕС и с органите и работните групи на Европейската мрежа по конкуренция;

- задълбочаване дейностите по международно сътрудничество с трети страни и международни организации, чрез активно участие в Международната мрежа по конкуренция;

- взаимодействие и сътрудничество с компетентните български и европейски институции.

6. Съдействие за законосъобразното разпределение на публичните финанси.

За осъществяване на този приоритет, в практиката си по прилагане на ЗОП и ЗК, Комисията ще се стреми да постигне следните цели:

- осигуряване на бързина и ефективност при проучвания по жалби срещу решения, действия и бездействия на възложители по ЗОП и обжалваемите решения по ЗК;
- изграждане на константна практика по прилагането на ЗОП, в т.ч. свързана с материалноправни и процесуалноправни въпроси на електронното възлагане на обществени поръчки и ЗК, в съответствие с актуалните европейски тенденции в тези области на юриспруденцията с оглед създаване на предвидимост при разрешаване на сходни казуси;
- популяризиране на правилата и практиката на КЗК в областта на обжалването на процедурите за възлагане на обществени поръчки и за предоставяне на концесии;
- внасяне на предложения за конкретни законодателни промени в областта на обществените поръчки и концесиите;
- продължаване на сътрудничеството и диалога между институциите, ангажирани с осъществяване на контрола за законосъобразност при възлагането на обществените поръчки.

7. Следващ приоритет в дейността на Комисията ще бъде подобряването на нейния административен капацитет чрез развитие на знанията и опита на служителите от администрацията, което ще спомогне постигането на останалите приоритети. С оглед на това Комисията си поставя следните задачи:

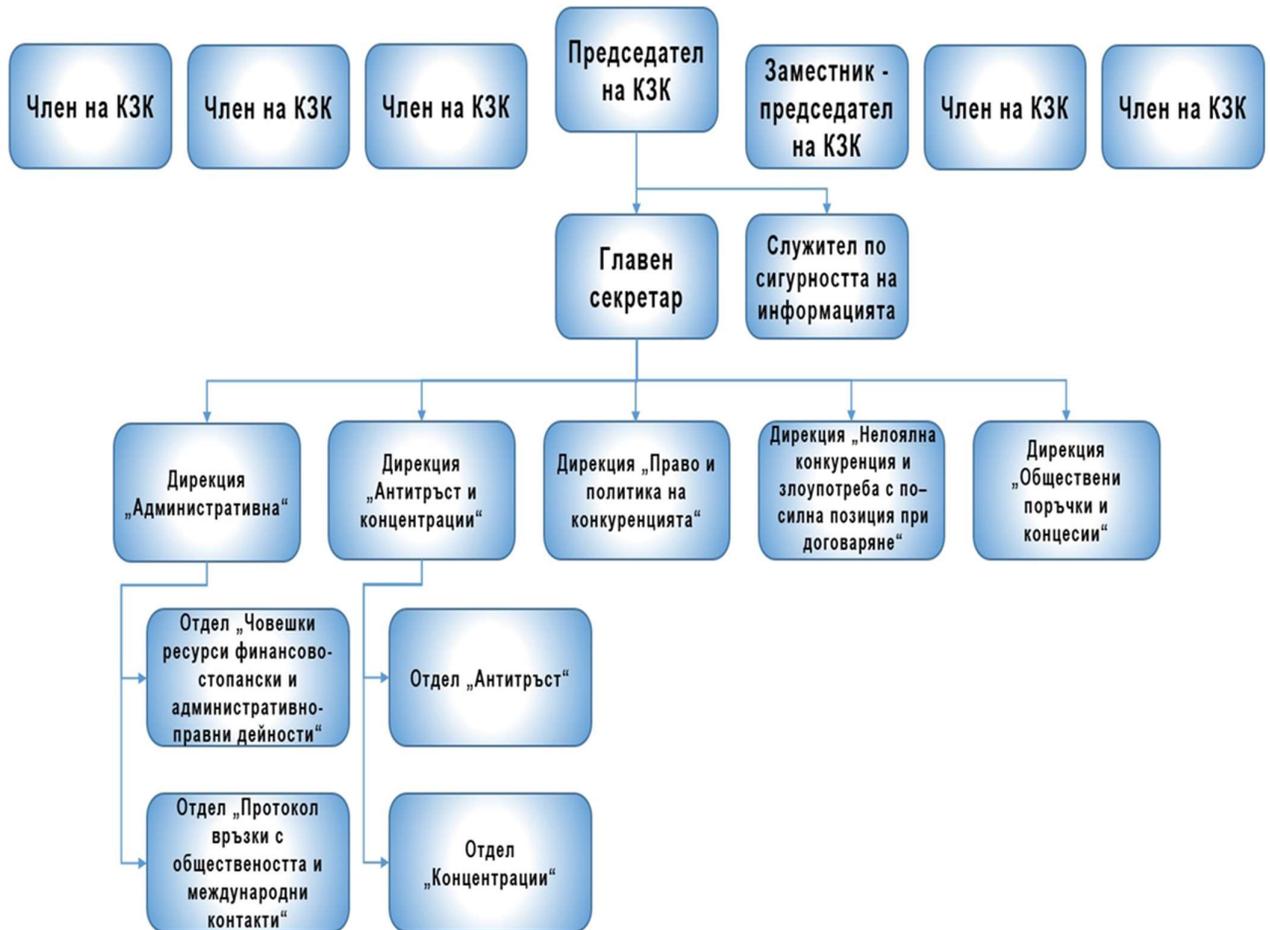
- Да насърчава непрекъснатото повишаване на квалификацията на служителите в областта на конкуренцията, обществените поръчки и концесиите;
- Да постигне институционално изграждане чрез прилагане на ефективна политика за управление на човешките ресурси;
- Да утвърждава Комисията като предпочитан работодател чрез създаване на стимулираща работна атмосфера и мотивиране на експертите;
- Да осигури участието на състава на КЗК в национални и международни форуми.

XVII. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

През 2021 година Комисия за защита на конкуренцията продължи да оказва подкрепа за икономическото възстановяване от пандемията чрез насърчаване на конкуренцията и създаване на условия за инвестиции за устойчив дългосрочен растеж. Предизвикателство в нашата работа бе също правоприлагането по отношение на новите правомощия на КЗК, с които през 2021 година бе допълнена досегашната компетентност на Комисията. Във връзка с тях предстои създаване и надграждане на практика за по-ефективно прилагане на правилата за конкуренция.

Настоящият доклад и съдържащите се в него данни дават достоверна представа, че Комисия за защита на конкуренцията притежава необходимия опит, отговорен подход и капацитет, за да изпълнява своята мисия като допринася за добре функционираща конкурентна среда на пазарите в страната.

XVIII. ОРГАНИЗАЦИОННА СТРУКТУРА

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

.....

Юлия Ненкова

ЗАМ.-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

.....

Димитър Кюмюрджиев

ЧЛЕНОВЕ:

.....

Анна Янева

.....

Красимир Витанов

.....

Красимир Зафиров

.....

Пламен Киров